

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الْقُرْآنِ الشَّرِيفِ
لِلْمَلِكِ سَيِّدِ الْوَلَدِ الْعَبْدِ الْوَلَدِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הפלך סלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

תרגום

פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

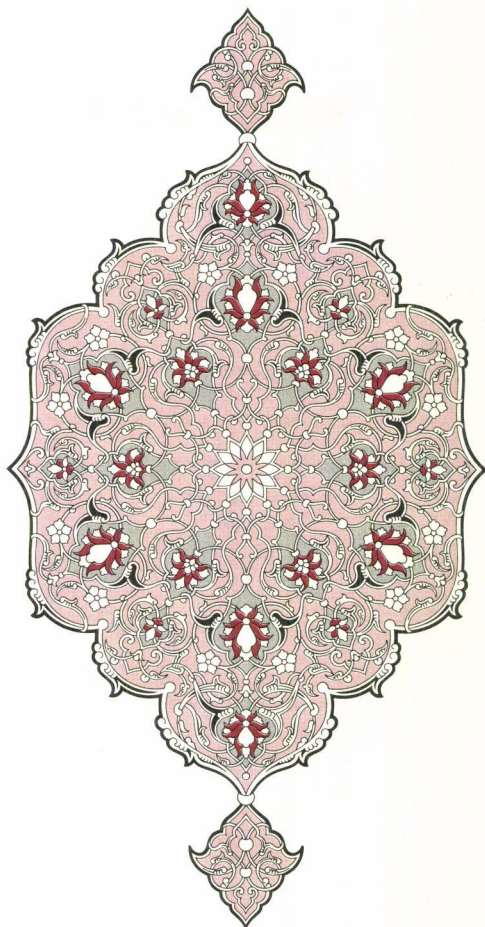

تَشْفِي بِالْأَمْرِ بِطَبَاعَةِ هَذِهِ التَّحْمِيَةِ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَازِنُ الْحَقَائِدِ الشَّيْخُ فَيَّزُ بْنُ الْمَلِكِ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ السُّعُودِ
مَلِكِ الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

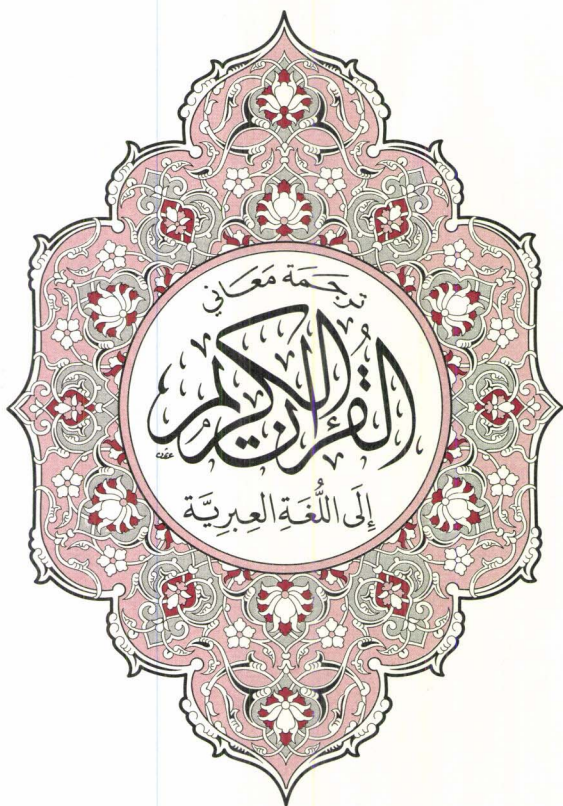

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْسَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدُهُ
 يُونُسَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אל סעוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مَجْلَدُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ طَبَايَعِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון המשגיח על מרכז המלך פהד

השבח לאלה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד), שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו אלה ויארץ זמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים המוסלמים והלא מוסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךד לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית, מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי לעשות קמעותו של הנביא מוחמד שצנה על המוסלמים באומרו: «מסרו מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכו כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאלה! ישתבח שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה. וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמציאות של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אך חשוב לציין שפכּל שהחלחתנו בבירה תהיה בתרגום, אין אנו מצפים
שנצליח להעביר את תכנו ומובנו של הקוראן המפאָר, התכו העצום
והכביר בנוסף לנסיחי פסוקיו הנפלאים והמדיקים של הקוראן
מהערבית לכל שפה אחרת אשר תהיה.

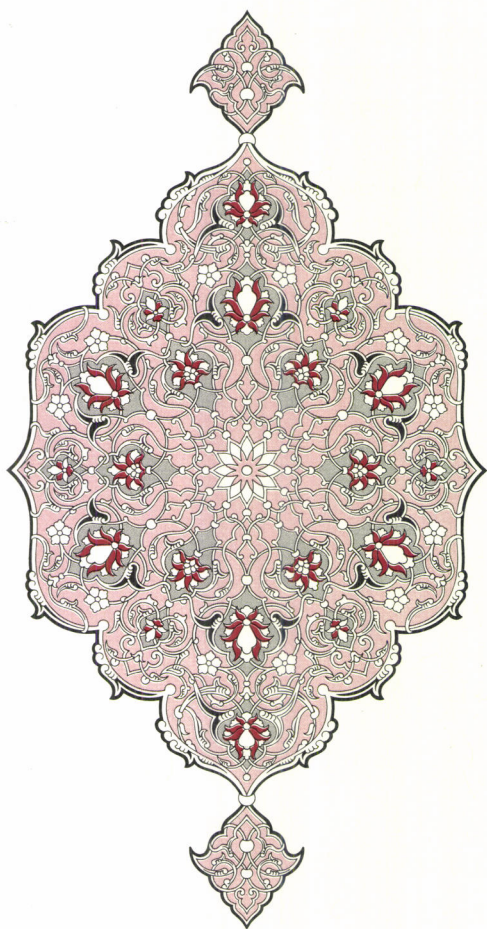
ובנוסף לכך נאמר שהתרגום הזה מביע את הבנתו האישית של המתרגם
לנשח הקוראני בערבית, ולא מן הנמנע שמה שקורה לכל מעשה אנוש
שיפלו טעיות בתרגום או חסרונות, כי השלמות היא אך ורק לאלה
(ישתבח שמו).

אי לכך בקשתנו מקוראי התרגום העברי הזה שיודיעו לאנשי מרכז
המלך פהד באל-מדינה אל-מונורה אם להם יש הערות על התרגום, דבר
שיביא לידינו לתקן התרגום בהוצאות העתידות של התרגום.

ולבסוף, אלה הוא מנחנו לדרך ההצלחה ולמעשי החסד.

אלהנו! קבל נא את עמלנו זה.

הרי אתה השומע הנענה והכל יודע.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלֶּה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלֶּה ושלמו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין – אלקוראן, הדפסה שנייה: תשכ"ג 1963.
- (3) אהרן בן שמש – הקוראן, מהדורה שנייה, 1978.
- (4) אורי רובין – הקוראן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלֶּה העוזז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּ'כְר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצִיחָף, ספר, כרך» נלקח מן «הַצִּוְחוֹף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבוֹנֶךָ יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמצ'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם רִיבוֹנֶךָ אשר ברא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבוֹנֶךָ הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, חִידִיג'ה בִּנְתַּ חִינְלִד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלָא», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב. העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שזכר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפץ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התעניינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

1

סִוְרַת אֶל-פִּאֲתִיחָה הַפּוֹתִיחַת

אֶל-פִּאֲתִיחָה, הַפּוֹתִיחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פִּאֲתִיחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי¹ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ,²
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵי רְבוּן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל,
7. אַרְחַ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָעֵנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרְחֶם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֵי
רוֹבֵצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֻמָּת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לִפְיָהּ), וְלֹא (הָאֲרֵחַ)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֵי» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת ברא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוֵּרַת אֶל-בְּקָרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקרה 2

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחָמֹן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. סִפֵּר זֶה (הַקְרָא), אִין סִפֵּק בּוֹ (שֶׁהוּא מֵאֱלֹהֵה).² הוּא מְדִרִיךְ לִירְאֵי שְׁמִים,³
3. הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְתֵּר, וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמוֹצִיאִים (כְּצִדְקָה) מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחֲמֵד), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד (לְנִבִּיאִים) אֲשֶׁר קָדְמוּ לָךְ,⁴ וְהֵם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוֹם הָעוֹלָם הַבָּא.
5. כָּל אֵלֶה רְבוּנִם מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר, וְאֵלֶה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
6. אֲכֹן אֵלֶה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִינּוּ הֵךְ אִם תִּזְהִירָם וְאִם לֹא תִזְהִירָם, לֹא יֵאֱמִינוּ.⁵
7. אֱלֹהֵה חָתַם עַל לְבוֹתֵיהֶם, וְאָטַם אֶת אַזְנוֹתֵיהֶם, וְשָׁם עַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
8. וּבִבְנֵי אָדָם יֵשׁ אֵלֶה אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהֵה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבַעֲצָם הֵם לֹא מֵאֲמִינִים.
9. הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְרַמִּים אֶת אֱלֹהֵה וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, וְאוֹלָם אֶת עֲצָמָם הֵם מְרַמִּים, בְּלִי שִׁירְגִישׁוֹ בָּזֶה.⁶

קטע 2

10. יִשְׁנָה מַחְלָה בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, אֱלֹהֵה יוֹסִיף לָהֶם עוֹד מַחְלָה,⁷ וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מְכַאִיב לָמָּה הֵם הָיוּ מְשַׁקְרִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָן כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְּׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מִהֶתְלִים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלָּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהִדְרָכָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רֹחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֶמִים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאֲמוּנָה שְׁנִטְשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבֶרֶק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִנֵּיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְתַּח הַמָּוֶת.² אֲלֵלָה מִקִּיף אֶת הַכּוֹפְרִים.
20. כְּמַעֵט וְהִבְרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכֹאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכֹאֲשֶׁר יִחְשִׂיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יִקַּח אֶת שְׂמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קִטְעַ 3

21. הוּא בְּנֵי אָדָם! עֲבָדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלָּה אֲשֶׁר קָדְמוֹ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִים אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וּצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבִהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלַם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדְנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדִי אֵלֶּלָה, אִם בָּאֻמָּת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חֲמַר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂר לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתָם, כָּל זֶמַן שֶׁתִּגָּשׁ לָהֶם בִּרְכָה מִפְּרִי הַגֵּן, וְגִידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשְׁנוּ לָפָנִים?» וְיִגָּשׁוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וְיַחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינּוּ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הֶאֱמַת מִרְבוֹנָם. אַךְ הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלַם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעַה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יָפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שֶׁנִּחְתַּמָּה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחִבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוּ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְצָ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנֶךָ לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְצָ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֲרָבָן, וְיִשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִנְחֲנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָךְ וְיִקְדְּשֶׁךָ?» אָמַר, «יִודֵעַ אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמַּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לְפָנָי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סיגדה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשֵּׁבֶחַ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּה אָמַר, «אָדָם! גֵּלָה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גֵּלָה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אָמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»!¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן)² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאָמְרָנוּ, «אָדָם! שְׁכֹן אַתָּה וְזוּגְתָךְ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתֶיךָ, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וְרוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאָמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבֹּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְאִים (תַּפְּלוֹת)⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁבּוּתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שָׁבִים וְרוֹחוֹם.
38. אָמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַחוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁהוֹרְדָתִי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרָאוּשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיד בְּשִׁבִּיל אָדָם הוּא סוּגִיד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוּגֹדֵר בְּאִיסְלָאָם.

4. הַמַּלְאִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּ בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָף 2: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזִּכָּאת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹּעַל פִּי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?²
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבַתְּפִלָּה (נִגִּיד כָּל רָעָה), ³ אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקִּמַּת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְּׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפֶּשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ⁴ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְּׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדַמִּי כִפּוֹר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁵ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָרְעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בַּעֲנוּיִים רָעִים, וְשָׁחֲטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהַשְּׂאִירוּ בַּחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פָּרְעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פָרְעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנּוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לַיְלוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֶגְלָה בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים.⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכְּיָרוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָא ⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹלָם בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֶגְלָה, לָכֵן חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אל-אצ-אפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֹאמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רוֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיֵנו אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנֹן, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסֵנו אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְסָם הֵם הִזְיקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אֲמַרְנוּ, «הִכְנֵסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלֵה לְעִנְיָה
מְכַל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הִכְנֵסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאִמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאִמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֹאמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלְל סְטִיתָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִיָּם. אֲמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֵּד אֶת
הַסֵּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שְׁבֵט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לְאָכַל מִמֵּאֲכָל אֶחָד. הַתִּפְּלָל
בְּשִׁבְלֵנו לְרִבּוֹנוֹדָה שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלִיהָ». אֲמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ; לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת
וְהַדְלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֹק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנוֹצְרִים וְהַצִּבְיָאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמָּן, מִין מֵאֲכָל מִתּוֹק כְּדֹבֶשׁ. סְלֹא, הַשֶּׁלֶו, מִין עוֹף אִפּוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאִמְרָם חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סְלִיחָה מֵאֵלֶּה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲשִׂים לְמַעֲשֵׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְיָאִים: כְּתוּת קְרוֹבוֹת לְנִצְרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חָשׁוֹב בְּדָתָם. אֵלֶּה מְבִינֵיהֶם אֲשֶׁר
הֶאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֵלֶּה.

5. ר' סוֹרֵת אֶל-מֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֵת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עָרָף, וְלוֹלֵא חֲסָדֵי אֱלֹהָ וּרְחֻמָּיו עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבִּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וּלְקַח לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֱלֹהָ מְצֹנָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מִהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהָ לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ יִבְאָר לָנוּ מָה הֵיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הֵיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַנֵּן לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הֵיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הַרְוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יִבְאָר לָנוּ יוֹתֵר מָה הֵיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֱלֹהָ».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הֵיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֻמָּת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמָּעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ בַּהֲרִיגְתָּהּ, אֱלֹהָ יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיָה אֱלֹהָ אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וַיִּרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבֹן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זּוֹרְמִים מִים, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפּוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֱלֹהָ. וְאֱלֹהָ אֵינוֹ רֹשֵׁל וְלֹאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אלה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אלה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שיקתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אלה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהרניחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «הקבלתם על כך הבטחה מאלה? הן אלה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אלה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אלה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמסכנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם מלבד מעטים מכם פניתם ערף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל גרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-סא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שיעשה זה מכם בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כאשר בא אליהם ספר מאת אללה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אללה על הכופרים.

90. מה גרוע המחיר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אללה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 253; וסורת אל-מאידה 5: 110.

2. ר' סורת פוצלת 41: 5; וסורת אנ-נאי 4: 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עימר 40: 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 146; וסורת אל-אנעאם 6: 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 87; וסורת אל-מאידה 5: 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148-149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמָנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶדָּ לֹא נְצִיתֵנוּ», כִּי בַכְפִּירְתְּכֶם סִפְגַּתֶּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רָע אֲשֶׁר אֲמוֹנַתְכֶם מְצוּהָ עָלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עָלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֶדָּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוֹטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוּנָה לַחַיּוֹת אֶלָּף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיָה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהִדְרָכָה וּבִשׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמִלָּאָקִיו וּשְׁלִיחֵיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִכָּאִיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶּיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָכְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְס מְרִבֵּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֹׁר אֶת מַה שְׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְׁלִיךְ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוּ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמְשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמִּלָּאכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמָאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מִה גְּרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמָיִנוּ וְהָיוּ יִרְאִים הֵיחָּה גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רֵאעֲנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָא», וְשָׁמְעוּ

(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב.²

105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תִוָּרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עֲצוּם.

106. כָּל פְּסוּק (בִּקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבְיֵא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?

107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.

108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׂאוֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׂאֵל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנֵינוּ? וּמִי שֶׁמִּחְלִיף אֱמוּנָה בְּכַפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (חִיְהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הָאֱמָנֶתֶם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמָת.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחְלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵

110. קִיַּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «رَاعِنَا رَاعِنَا»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהִיְהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרַבִּית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הִרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 46.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 101.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 63.

5. ר' סורת אל-חג' 22 : 40.

6. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שְׁכָרוֹ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1: 5; וסורת אל-אנעאם 6: 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 123 - 124; וסורת אל-אנביא' 21: 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 28.

4. ר' סורת מרים 19: 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 40; סורת אנ-נחל 16: 82; וסורת קאף 50: 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרִצִּים מִמֶּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְרָכָת אֱלֹהָ (דַּת הָאֱסָלָא) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמוֹנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אֲבָרְהָם) נְסוּחוֹ בְּכֶמָה מִצְוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְבַנֶּה אוֹתָךְ אֶמְאָם, מְנַהֵיג, לְבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אַחֲרֵי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגֵּעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וְכִשְׁעֲשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשֵׂיו מִ'מִּקְאָם אֲבְרָאָהִים»⁶ מָקוֹם לְתַפְלָהּ. וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִידִים לַעֲבֹדָת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחֵר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכֹחַ אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ים 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אבראהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אבראהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אבראהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָאָהִים וְאַסְמָאֲעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתַּפְלִלוֹ),
 «רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁבּוּחַ
 וְהַרְחוּם.
 129. רְבוּנוֹ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֲעִיל) שְׁלִיחַ מְקַרְבָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וַיְסַהֲרֵם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָאָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעַר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָאָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׁרְבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֵם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָאָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאַל תַּמּוֹתוּ אֶלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָּה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לִהְפֹּךְ,
 נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָאָהִים הַחֲנוּף,⁶ וְלֹא עֶבֶד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעֲרִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאלה».

137. אם נאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אלה, ואין טוב מדתו של אלה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אלה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. אז אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אלה. אלה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה, שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאלה המזרח והמערב,³ והוא מדריד את מי שירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אלה הדרך. כי אלה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אלה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אלה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 110 ; סורת אנ-נאסא 4 : 135 ; וסורת את-תובה 9 : 71.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלֶּלָּה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשֻׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְּיֵא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת אֶת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחַר כָּל מָה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מָה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּלָה מַעֲשִׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֵּד הַעוֹשִׁקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשִׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֵיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶם, וַיִּלְמַדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתֵּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיִּלְמַדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֱלֹהָ הוּא עִם רַבֵּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאֱמָרוּ לַנְּהָרְגִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵד אֵין אַתֶּם מְרַגִּשִׁים בָּזֶה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשָׁר טוֹב לְרַבֵּי סִבְלָנוֹת,
156. כְּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֵאֱמָרוּ, «לֹאֲלֹה אָנוּ שׂוֹכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֱלֹה עֲלֵיהֶם תַּחֲלֶנָּה תִּפְלֹת מִרְבוּנָם וּרְחֻמִּים, וְאֵלֹה הֵם הַמְדַּרְכִּים.
158. אֶצְ-צַפֵּא וְאֶל-מִרְיָה⁴ הִן מִטְקִסִּי הַפֶּלְחֹן שֶׁל אֱלֹהָ, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֵג אוֹ בְּעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֱלֹה הַמִּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירְנוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֱלֹהָ וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֱלֹה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֱלֹה אֶקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְתֵּת אֱלֹהָ, וְהַמְּלֹאכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וַיִּשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֹה שֶׁלָּכֶם (אֱלֹהָ) אֵלֹה אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֹה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39: 10.

2. ר' סורת אאל עמרן 3: 169.

3. ר' סורת מוחמד 47: 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְחִלּוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיֹת אֶת הָאָדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֶה כְּמוֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלַם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֶנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כֶּבֶד עֶנֶשׁוֹ.
166. אִיזִי תִנְכְּרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוֹ אֶת הָעֶנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינִיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הַתִּנְכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מִסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הַתִּנְהֲגוּ לִפִּי מֶה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הָרוּעָה) מִבְּלִי שִׁיבִינוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֶּמִּים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמרן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדִּבְרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לֵאלֹהֶה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאלֹהִים זֹלַת אֵלֶּהָ. אַךְ מִי שֶׁאֵכֹל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוּלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסִּתְרִים חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּיתִים, לֹא יִדְבַר אֲלֵיהֶם אֵלֶּהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲרִיָּה בַּמָּקוֹם הַדֶּרֶךְ, וּבַעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפֵּר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחֲלָקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפֵּר נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִקְצֵת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֶסֶד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֶסֶד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהָ, וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הָיוֹתוֹ אָהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצִינִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפִּלָּה וּבַתְּשׁוּלֹם וְכֹאֵת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוּדִקִּים וְאֵלֶּה הֵם הִירָאִים.
178. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְּרוֹבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצֵא לְהוֹרֵג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֶסֶד וּלְשֵׁלֶם כֶּפֶר בַּעֲוֹן יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָה לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלֹם כֶּפֶר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בַּעֲלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגִנָּה וּבִסְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מֵעָוֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּוֹת (חֶלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֶסֶד. זֹהִי חוֹבָה עַל הִירָאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיִּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִיל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיֹּרְשִׁים, אֵין עָלֶיךָ אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לֵאמֹר שֶׁלֹּא יוֹכִלִים לָצוּם, לִפְדוּת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצְוִמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֶתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפֵּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלִי, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפֵּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאָלוּךָ עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵנִי, וְיִאָּעֶנֶה לְקִרְיָאָתָהּ הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיהֶם לַצִּית לִי וְלִהְאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצַמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מִהוֹ, וְחִזֵּר וְהִקְלִ עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגּוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשַּׁחַר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחִרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁיָכוּ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פֶּלְחוֹ). אֵלָה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיהֶן. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵינוּ לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תִּאָּכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בַּהוֹן) לְשַׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבָלוּעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִידוּעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוּךָ (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְהֲרוֹנִים. אָמֹר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֹג, הָעֲלִיָּה לָרְגֵל». אִין זֶה חֹסֵד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנִם חֹסֵד הוּא יֵרָאֵת אֵלֶיךָ, וְלָכֵן הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלֹתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיֵרָאוּ אֶת אֵלֶיךָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֵלֶיךָ רַק בְּאֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֵלֶיךָ אֵינוֹ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלֶּה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִי־לַחֲץ וְעָנֵשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֵלֶּה אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עָנֵשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אִךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוּת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֵלֶיךָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דִּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאֵלֶיךָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֵלֶּה נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עָנֵשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיֵרָאוּ אֶת אֵלֶיךָ, וְדַעוּ כִּי אֵלֶיךָ עִם הַיֵּרָאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֵלֶיךָ, וְאַל תִּבְיֹאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֵלֶיךָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִזְּמוּ אֶת הַחֹג⁴ וְהַעוֹמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֵלֶיךָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהַשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכְלֹתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רְאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמִּיָּעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגֶעַ בְּרָאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדְקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ
-
1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אחליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.
2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.
3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.
4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל-עמראן 3: 97.
5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג, וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָב לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּד
יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת
אֱלֹהֵה וְדָעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג, הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֵג, חָיֵב לְהִמָּנַע מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אַתֶּם בַּעֲלֵי
תְּבוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמִּקְוֶה הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֵּךְ, צֵאוּ מִהַמִּקְוֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֵל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרוּחִים.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגַּתֶּם לְהַזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֵּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בַּתְּפִלָּה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהֵה
הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפַּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵךְ מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אוֹ מֵאַחַר
בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו
תֵּאֱסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצָאִים חֹן בְּעֵינֵיד, וְהֵם מְזַכְּרִים
אֶת אֱלֹהָהּ כְּעַד עַל אֲשֶׁר בִּלְבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֵרֶךְ רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאֲדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֵרֶךְ רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאֲדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמַר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה
נוֹרָא הִצְיוֹעַ.
207. אֵךְ יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מֵלֵא
חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֻּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ
בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא
עֶזְרוֹ וְחֲכָם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצָּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת
עֲנִיִּים עִם הַמִּלְאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְסִלֵּף אֶת
חֻסֵּד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיחַ) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים
(הַמַּחֲכִים לַחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים
הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה
לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חגי'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חגי' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אברהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָהּ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמַבְשָׁרִים וּמְזַהֲרִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֲמָת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדְקָה בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָהּ בִּינֵיהֶם. וְאִזּוּ הִדְרִיךְ אֱלֹהָהּ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֲמָת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָהּ מִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֲמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מִה שֶׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקִּדְמּוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעֲזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֲמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קָרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשִׁים) כְּצִדְקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָנָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֵךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנְאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתִּתְּנֶה דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קִטְעַן 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֵךְ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֶּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אִמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוֶן, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחַץ וְעֹנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהֲרִיגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהָאֲמִינִי וְהַגְּרוֹ⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רופ 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶּסֶר, מִשְׁחָךְ גּוֹרֵל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֹטָא גְדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפְלִית), וְאוֹלָם הַחֹטָא יוֹתֵר גְּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֵלֶּלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם),
220. בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצַד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֶת עֲנִיֵּינֵיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם (יְהִיוּ). אֵלֶּלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלֶּלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֶת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחֶכֶם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֹנָה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינִית, גַּם אִם הַפְּגִינִית מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֵאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינִיִּים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינִיִּים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלֶּלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֵלֶּלָה אֶת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנּוֹסֶת. אָמַר, «זִהוּמָה הִיא, לָכוֹ הַתְּרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בַּתְּקוּפַת הַנּוֹסֶת וְאַל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֵיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת הַחוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֶת הַמִּטְהָרִים».
223. נְשׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְיִדְעוּ כִּי עֲתִידִים אֲתֶם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלֶּלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלֶּלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֵּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲדָה הוּא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֵּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלֶּלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לְקַיֵּם יַחְסִי מִיּוֹ עִם נְשׁוֹתֶיהָ, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעֶתָם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעֶתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחִים.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת וּתְמַתְנָה שְׁלוֹשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאֲמִינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוֹלָם לְגָבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עִזּוֹ וְחֻכָּם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶךְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמִהְרָה),¹ אֵלָּא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֵתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוֹג כֹּדֶת וְכִדּוֹן), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטֹא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁהּ (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁהּ, לֹא יִהְיֶה חֲטֹא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֵתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמָּתְנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאֵם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחָן בַּחֲסֵד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֶת הַסִּפָּר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲקָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלכן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אף אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אך אין לחיב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזוגית ומקובלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מעוניינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אך ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אך תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על ענייני האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתַּפְּלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתַּפְּלָה הָאֲמֻצָּעִית (תַּפְּלַת אַחֵר הַצֹּהֲרִים), וְקוּמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהָ בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְּנָה הַתַּפְּלָלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אִזְּ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נִסְיָעָה). אִךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתַּפְּלָלוּ אֶל אֱלֹהָ כְּדָרֶךְ שְׁלֹמֹדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שָׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיֶאֱרֵךְ בְּמִשְׁךְ שָׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכֵם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחֲיָה כְּמִקְבֵּל.

242. כִּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָ לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאֻלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֱלֹהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הִחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אִךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחֲמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גְמוּל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יַכְפִּיל לוֹ כָּפֹל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמְצוּם וּפַעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בְּחַר לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלְחֵם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁיִצְנָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחֲמוּ?» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחֵם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוּלָם בְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיאַ שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֵׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שִׁירָצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסָא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרְוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתָה רַק בְּמַלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבַחֲצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחַנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אֱלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלָּה שִׁידְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְפָגֵשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצָּחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אֱלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנָנוּ! הַשִּׁירָה סַבְלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזֹק אֶת מַעֲמָדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגַבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדֹאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אֱלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲקָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שֶׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלָּה בִּידֵי אֶלָּה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלָּה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הַנֶּדָּ אַחֵד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מִחֻלָּקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חִלַּק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחִלַּק כִּפְרוּ.
אֵלֶּה רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פּוֹעֵל כַּרְצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִי הַמֶּאֱמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יְדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחַי וְהַנֶּצֶחִי, לֹא תֵאֱחָז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שְׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בַּהֲמַלְצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כֶּסֶא) ² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֵּת דָּת בִּפְנֵי, ³ כִּי כָּבֵד הַבָּר הַיֵּשֶׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֱלִילִים) וּמֶאֱמִין בְּאֱלֹהָ מִחֲזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבְּלָתִי מִנְתֵּק, ⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמֶּאֱמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֶׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֱלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֶׁכָה. ⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלֹנְצֵחַ יְהִי בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אֲבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֲבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אלה.

3. אלה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידריד את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשׂר». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגרעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגון.
263. אמירת דברים נפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידריד את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שירד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֵדָּ לַעֲת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהָגֹן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתָּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִייתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתי-זְקוּק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.
268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצּוֹה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוֹ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.
269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.
270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּנוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרִים אֵין עוֹזְרִים.
271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵדָּ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) אַחֲרָאֵי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרִצּוֹת פְּנֵי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,
273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוֹעַ בְּאַרְץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשִׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צִדְקָה, אוֹלָם תִּכְבִּיר בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיאִים כֶּסֶפֶם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוֹן.
275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שִׁישׁ בּוֹ שֶׁמֶץ שֶׁל שְׁעוֹר, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוֹלָם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לכן, כל מי שהגיעה אליו אזהרה זו מרבנו, והפסיק לאכל רבית, יחזיק באשר כבר קיבל, ואללה יטפל בענינו. אך אשר ישוב (לקחת רבית), אלה משוכני האש ולנצח יהיו בה.

276. אללה ימחק את הרבית וירפה את הצדקה. אללה אינו אוהב כל כופר וחוטא.

277. אך אלה אשר האמינו ועשו את הטוב, והקימו את התפלה ונתנו את הזכאת, להם שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם היגון.

278. הוי המאמינים! יראו את אללה, והניחו מה שנותר לכם מן הרבית אם באמת מאמינים אתם,

279. ואם לא תעשו כן, הכינו את עצמכם למלחמה באללה ושליחו, ואולם אם תחזרו בתשובה, תקבלו בחזרה את הקרן של הונכם, לא תעשקו ולא תעשקו.

280. ואם במצוקה הוא (החייב), תנתן לו ארפה (עד אשר ירחב לו), ואם תעשו עמו צדקה (שלא לגבות את החוב), טוב לכם, לו ידעתם.

281. יראו את היום בו תחזרו אל אללה, ואז תקבל כל נפש את המגיע לה, והם לא יעשקו.

קטע 39

282. הוי המאמינים! באשר אתם נותנים חוב ביניכם לזמן קבוע, עשו זאת בכתב, וצריך לכתב לכם כותב בצדק. אסור לכותב לסרב מלכתב באשר למדהו אלה. עליו לכתב, והחייב יכתוב לו, ויירא את אללה רבנו, ולא יפחית מחובו מאומה. אם החייב היה בלתי שפוי או חלוש בדעתו שאינו מסוגל להכתיב, יכתוב הממנה עליו בשמו בצדק. הקימו שני עדים מקרב אנשיכם. אם לא ימצאו שני אנשים, כי אז איש אחד ושתי נשים אשר אתם מרצים מהן כעדות, שאם תשגה האחת, תזכיר לה האחרת. ואסור לעדים לסרב מלהעיד בכל זמן שיתבקשו להעיד. ואל תתגרשו בכתיבת החוב בין אם קטן הוא או גדול, ואת מועד פרעונו. דרך זו כשרה יותר בעיני אללה וטובה יותר לשמירת העדות ולמניעת ספקות. ואולם אם סחורה זמינה היא אשר תמסרוה מיד ליד ביניכם, אין בעיה אם לא תכתבוה. הקימו עדים לכל עסקה שתעשו, מבלי שתשתמשו בלחץ נגד כותב או עד, כי אם כה תעשו, יהיה זה חטא מצדכם. לכן יראו את אללה, ואללה ילמדכם, ואללה יודע כל דבר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חייב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אלה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סִוְרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אללה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אללה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבוננו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבוננו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבוננו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כַּמְנֵהָג אֲנָשִׁי פְּרָעָה וְאִשָּׁר לַפְּנִיָּהֶם, כַּחֲשׂוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לַכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחְנוֹת אִשָּׁר נִפְגְּשׂוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחְנֶה אֶחָד לָחֵם לְמַעַן אֱלֹהָ,³ וְהַשָּׁנִי כִפֹּר.⁴ הַמֶּאֱמִינִים רָאוּ בַּעֲיֵנֵיהֶם אֶת מַחְנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמֶּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֱלֹהָ נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְּסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִיס מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזָרַע. כֹּל זֶה תַּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֲצֵל אֱלֹהָ.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֲצֵל רְבוּנָם גָּנִים אִשָּׁר נִהְרֹת זֹרָמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּח חַיֵּי בָהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ. וְאַלְלָה מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנוּ! אָנוּ מֶאֱמִינִים בָּדָּ, סֵלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וּשְׁמֹר עָלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִילִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהָ הַעִיד כִּי אֵין אֵלָה זֹולָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְּלָאָכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדָּק. אֵין אֵלָה זֹולָתוֹ, הַעִיזוּ וְהַחֲכֹם.
19. הַדַּת הָאֶמֶתִּית אֲצֵל אֱלֹהָ הִיא דַּת הָאֲסֵלָאִם. אֵלָה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מַצֵּדָם (לְדַת הָאֲסֵלָאִם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, הִנֵּה אֱלֹהָ מְהִיר-חֶשְׁבּוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרָתִי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלְלָה אִשָּׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֲלָה שְׁלֹא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קורשי. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם יפנו ערף, (אין אתה אחראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאיב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לימים ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו כאשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתירצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתירצה, אתה נותן עז למי שתירצה, ומשפיל את מי שתירצה, בידיך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תירצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבובתיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תירצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתֶּם אֶת אֱלֹהָ, תַּאֲמִינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבְכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוחמד), וְאַם יִכְנוּ עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאוּשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כַּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרַתִּי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבַל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כַּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדַתִּי נִקְבָּה - וַיִּדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאִין הַזָּכָר כִּנְקָבָה, וְקִרְאֲתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרֹר».
37. רְבוּנָה קָבַל אוֹתָהּ (הַבַּת) קָבָלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וַיִּמְנָה לָהּ אֶת זָכְרִיא (זָכְרִיָּה) לְאִמּוֹ. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבָּקַר אֶצְלָה זָכְרִיא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאִין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זָכְרִיא הִתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתָּה, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאכִים קָרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשִׁמּוֹ) חֲזִיא (יוֹחָנָן) מֵאִמּוֹ בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְיִטְהוֹר, וְיָבִיא מִן הַיְּשָׁרִים.
40. אָמַר (זָכְרִיא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשַׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נִעְנָה, «כִּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זָכְרִיא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעְנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמִי. וְהִרְבָּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָא».

קטע 5

42. ויזכר באַשר המלאכים אמרו, «מרים! אללה בחר בך, וטהר אותך, ובחר בך להיות מעל נשות העולם,
43. מרים! צייתי לרבונך, וסגדי, וכרעי עם הכורעים».
44. זהו אחד מן המאצעות הנסתרים אשר אנחנו מגלים אותו לך (הנביא), כי לא היית עמהם באשר (הפילו גורל) בהשליכם את עטיהם למען ידעו מי מהם יהיה אמן את מרים, ולא היית עמהם בריכם ביניהם.
45. והמלאכים אמרו, «מרים! אללה מבשרך על (הלדת בן לך) על פי מלה מאתו, שמו המסיח (המשיח) עיסא בן מרים, נכבד בעולם הזה ובעולם הבא, ומן המקרבים (לאללה).
46. ויזכר אל בני אדם בהיותו בעריסה ובגיל העמידה, ויהיה מן הישרים».
47. אמרה, «רבוני! כיצד יהיה לי בן ואיש לא בא אלי» נענתה, «כך יבא אללה את מה שירצה, ואם החליט על דבר, הוא יאמר לו, 'היה!' והיה».
48. הוא (אללה) ילמדוהו הפתב, והחכמה, והתורה, והאנג'יל.
49. וישלח אותו אל בני ישראל, (ויאמר להם), «הנה באתי אליכם עם אות מרבונכם: אברא לכם מטין דמות עוף, ואפח בו (רוח), והיה לעוף ברצון אללה. ואני ארפא את העור מלדה, ואת המצרע, ואחיה את המתים ברצון אללה. נוסף לכל זה, אני אוכל להודיעכם את אשר תאכלו ומה אתם אוגרים בבתיכם. בזאת יהיה לכם אות (שאני נביא) אם מאמינים אתם,
50. ואני מאמין בתורה שבין ידי, ולהתיר לכם חלק ממה (האכל) שנגאסר עליכם. והבאתי לכם אות מעם רבונכם, לכן יראו את אללה ושמעו בקולי.
51. כי אללה הוא רבוני ורבונכם, על כן עבדוהו, וזהו דרך הישר».
52. אך באשר הרגיש עיסא (המשיח) בכפירתם, אמר, «מי יהיו עוזרי לאללה?» אמרו חסידיו, «אנחנו נעזר לך למען אללה. אנחנו מאמינים ויהיה לנו עד כי מסלמים (מתמסרים) אנחנו.
53. רבוננו! אנחנו מאמינים באשר הורדת (מן האנג'יל), ונלך אחרי השליח (עיסא), על כן כתב אותנו עם העדים».
54. הם (הלא מאמינים בעיסא) זממו נגדו, ואללה זמם, ואללה הוא הטוב שבזוממים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאֵז תַּחֲזִרוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאִשֶּׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ .
56. אַךְ אֶת אִשֶּׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אִשֶּׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הַרְשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסְפָּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַּׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַּׁל אָדָם, אִשֶּׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֵז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסַּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכַּחוּ אִתְּךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אִשֶּׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבִנְיָנוּ וּלְבְנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קִלְלַת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסְּפוּר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּ וְהַחֲכָם .
63. אִם יִפְנוּ עֵרְף, הִרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסְּפָר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֹה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרְף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסְּפָר! לָמָּה תִּתְוַכַּחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְוַכַּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְוַכַּחוּ עַל מֶה שֶׁאִינוּ יְדוּעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכּוֹ, וְהַנִּבִּיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעורר, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוּ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! מְדוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לְבָנֵי דָתָם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמֵּאֱמָנִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֱמוּנָה אֲלָא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַחֲדָרְכָה הָאֱמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֱלֹהָהּ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם». אֲךָ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַכֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים יוֹדֵעַ».
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַעַל הַחֲסֵד הָעָצוּם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאר, ¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֲךָ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאר ² אָחָד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֲלָא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבָעוֹ וְלֹא תִרְפָּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כְּלָפֵי הָאוֹמִיין» ³. זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיצִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאת אֱלֹהָהּ.
77. אֲךָ אֵלָה הַמּוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָהּ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מְעֻט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֲלֵיהֶם אֱלֹהָהּ, וְלֹא יִבִּיט אֲלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוֹלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָהּ. וְאוֹלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָהּ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסוּר לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַיְצוּהָ עֲלֵיכֶם לִכְפֹּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קִטְעַן 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעֹזֵר לוֹ», וְשָׁאַל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלֵתִי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עֶרְף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקֹשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶלֵּינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וְלְנְבִיאִים מִרְבוֹנִם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינֵיהֶם, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וְלֵאחֶר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מְכַאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזְרִים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֵלֶּה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מֶה שְׁאָהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּה.
93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מֶה שְׁאָסֵר יִשְׂרָאֵל עַל עֲצָמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».
94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.
95. אָמַר, «אֵלֶּה מַדְבֵּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָאִים הַחֲנוּף, שְׁלֹא הָיָה בְּפִגְמוֹ».
96. הַבִּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּקָם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בָּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאֵם אֲבֵרָאִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה? וְאֵלֶּה עַד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֵאֱמִין (בְּאִסְלָאֵם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מֶה שְׁאֵתֶם עֲדִים לַאֲמִתּוֹתָיו? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם».
100. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתּוּ לִקְבוּצָה מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר, יַחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תִּתְּכֻלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּה נִקְרָאִים בְּפִנְיֶכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וְמִי שְׁסוּמָד עַל אֵלֶּה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כינוי לעיר מכה.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבחר לכם אלה את אותותיו למען תדרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצנה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין), ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
105. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה.
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלְלָהָ וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוִיִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֱלוֹהֵם הֵי־שָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֲלֵלָה יִכִּיר בּוֹ. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הֵי־רָאִים.
116. אוֹלָם לְכּוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֵי אֲלֵלָה. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מִה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֲלֵלָה לֹא קָפַח אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קָפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שֶׁלֹּא מְבִינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסֹכוּ מֵאֲמָץ לָגֵרֶם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲדָּא אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵר הִבְהִירוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֱלוֹהֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אַתֶּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמְכֶם, אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מִה שֶׁיִּבְלָכְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֲלֵלָה לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְם בְּמֵאוּמָה. אֲלֵלָה מְקִיף אֵת מִה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לְקַבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֵיכֶם, אֲדָּא אֲלֵלָה הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֲלֵלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו סלמה ובנו חארתיה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהָהּ נָתַן לָכֶם נֶצְחוֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן שֶׁתִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֶמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דֵי בְּכָד שֶׁרְבוּנוֹכֶם הִכִּין לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלֹפֵי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בַּעֲלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֹּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנוֹכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלֹפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהָהּ עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּצְחוֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהָהּ, הָעִזּוֹז וְהַחֲסֵם,
127. (הַנֶּצְחוֹן בְּבִדָּר) הִיָּה כְּדֵי שֶׁאֱלֹהָהּ יִכְחִיד אַחָדִים מֵאֱלֹהָ שֶׁכִּפְרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וּיָשׁוּבוּ מֵאֲבָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִין (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידֵיד. אֱלֹהָהּ יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בִּשְׁמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָהּ, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָהּ, וְאֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרְבוּנוֹכֶם וְלָגֵן שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיֶדַע לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בַּצִּדְקָה) מִכֶּסֶּפֶס בָּעֵת שֶׁפַּע וּבָעֵת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהָ הַכּוֹבָשִׁים אֶת כְּעָסֶם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגַנָּה, אוֹ חָטְאוּ לַעֲצָמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהָהּ, וּיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָתָהּ עַל חֲטָאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חֲטָאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהָהּ. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידֵידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרוּת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂפָהֶם יִחְיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שְׂכָר הָעַמָּלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹימוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֵאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרֵית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִירָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאַם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֵר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בַּמֵּאֲמִינִים וְיִבְחַר מִבְּיֵינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלָּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחֹן אֶת הַמֵּאֲמִינִים וְיִמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשִׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלֵי שְׂאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹנֵג' אֶהְדִּין (הַנִּהְאֲבָקִים) בֵּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׂוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שְׂפָגְשִׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לִנְגֵד עֵינֵיכֶם.
- קִטְעַ 15**
144. אֵין מוֹחֲמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵינוּ, וְאַם יָמוּת אוֹ יִהָרֵג תַּחֲזִירֵי בָכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַק לְאֵלָה בְּמֵאוּמָה, וְאַלָּה יִגְמַל לְאֵלָה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תִמּוּת נָפֶשׁ אֵלָּא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל אֵלָה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוֹדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוּת נִלְחֲמוּ לְצֵדָם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוֹצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחֲמָתָם לְמַעַן אֵלָה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,
147. הֵם לֹא (הִתְלוֹנְנוּ) וְלֹא אָמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מָלֵאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אַלְלָה נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר הַמַּעֲלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוּ לַכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחוֹרָה לַכְּפִירָה, וְתִתְּפְכוּ לַמַּפְסִידִים,

150. לֹא כִּי אַלְלָה מִגְנֶכֶם וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שְּׁיַחֲסוּ לְאַלְלָה שְׂתַּפִּים לֹא כָּל הוֹכְחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שְׁלָהֶם, וּמִה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אַלְלָה קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שְׁלָכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְּל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשְּׁלָל מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנִיכֶם מֵעַלֵּיהֶם כְּדֵי לְנַסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתָּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתֶּם לֵב לְאַף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלַיִח (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אַלְלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאַבְדִּיתֶם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע בְּכֶם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תַנְוִימָה שֶׁאַחֲזָה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלוּ קְבוּצָה אַחֶרֶת דָּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אַלְלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אַנְשִׁי) ג' אַהֲלִייה, אֹמְרִים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אַלְלָה. הֵם מִסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אֹמְרִים, לוֹ רַק הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֶּה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּתָם בְּבִתֵּיכֶם, הִיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אַלְלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבָחוּן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בְּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נַפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמַּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, אַלְלָה סִלַּח לָהֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנער בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לכם, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקורבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), ויכר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בַּמִּלְחָמָה), לֵוי שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נְהַרְגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהִים לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲתִים,

170. הֵם שְׂמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהִים מַחֲסִדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפַחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהִים וְחֹסֵד, כִּי אֱלֹהִים לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהִים וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקֹרֶב אוֹחוֹד), לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרֵאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכְנוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבִירָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהִים שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהִים וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהִים וּבַחֲסִדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִד הַעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיִּרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהִים הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוֹמָה. אֱלֹהִים לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ בַּכַּפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהִים לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהִים לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אֱלֹהִים יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיִרְצָה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהִים וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דבריד, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות) שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד, וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתן.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאית השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְּעֶמְדָּה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרָאתָ כָּל זֶה לְתֹהוּ; לָךְ הַשְׁבַּח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מֵעֲנֹשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מִרְעוּתֵינוּ, וְאַסְפְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילנוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מִבְטָל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מְשׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בַּגָּלִיל, וְנִלְחַמוּ וְנִפְּלוּ (בַּמִּלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגִּמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בַּמְקוֹמוֹת שׁוּיִים בַּעֲוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנָם בְּגִיהָנָם, וּמָה רַע שֶׁם הִיצוּעַ,
198. אֵד הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לַעֲוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתַּנֵּת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהֵי, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרָאן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינָם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרָם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בַּסְּבָלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְדַּם בַּסְּבָלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהִיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוְרַת אֵן-נַסְא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נַסְא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וּמִשְׁנִיָּהֶם הִפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׁאֲרֵי בִּשְׁרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁיתִּבְגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרָע, וְאֵל תַּעֲרַבּוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשֶׁכֶּם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצֶדֶק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוץ בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֲדָּךְ כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצֶדֶק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵיכֶם. הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מִהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֲדָּךְ אִם תִּוַּתְּרֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבָרִיאוֹת.
5. אֵל תִּפְקִידוֹ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשֶׁכֶּם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִוִּלִּים פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפָה.
6. וְתִבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאַזּוֹ אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגִירוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאֵל תִּתְּדָרוּ בְּאֲכָלוֹ לִפְנֵי שִׁיתִּבְגְּרוּ. עַל (הַמִּשְׁגִּיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאָכֵל מִרְכּוּשׁ הִיתוּם, אֲדָּךְ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאָכֵל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוּ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינּוּ בְּאֱלֹהָ לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשָׁבוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עֲזָבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עֲזָבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעַט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קָצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמִקּוֹם חֲלָקָה (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֲזָבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֵדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאֲצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתּוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהֻלָּתָם) כְּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסִרֵי יֵשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאַמְנֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיִּתּוּמִים בְּעֶשֶׂק, וַיִּמְלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבִבְּאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְּלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מִצְוָה לָכֶם בִּיחֹס לִילְדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׂשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזב אִם יֵשׁ לוֹ יִלְדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלְדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הֵיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׂשִׁית. כִּד תַּחֲלִקוּ לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלְדֵיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵת אֵלֶּהָ. אֵלֶּהָ יוֹדַע וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזֻבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלְד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלְד, לָכֶם רֹבַע עֲזֻבוֹן, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרֹבַע מֵעֲזֻבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלְד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלְד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזֻבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאֲתֶכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלְדִים לְגֵבֵר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אֶח אוֹ אַחֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׂשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאל אִרְיַמַת נֶזֶק (לַיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵלֶּהָ, וְאֵלֶּהָ יוֹדַע וּמִתּוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אֵלֶּהָ, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקּוֹ, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעִנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. וְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִידוּ בְּהֵן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּהָ יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשָּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת עַבְדִּי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּתָם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּא לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמוֹתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָן. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תַּצִּיקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִגִּינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְּכֹן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוִאִים לָהּ, וּכְבָּר נִתְּתָם לְרֹאשׁוֹנָה קִינִטָּר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הַתִּרְצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִּקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימְתָם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵלָה אִם כְּבָר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהֵג מִבֵּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וְלִיַּחֲסִי מִן : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲמִיכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּא אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי' 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.
25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדדך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.
- קטע 5**
26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.
27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).
28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.
29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.
30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאוד קל לאלה.
31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).
32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיֵי הַנָּשִׁים בְּגִלּל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִכּוֹשֶׁם לַפְּרִנָּסָתוֹ. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֵד אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הִטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תִּצְיַתְנָה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תִּחְשְׁשׁוּ לִפְלוֹג בֵּין הַשָּׂנִיִּים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שִׁנִּיָּהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִידֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עָבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהִטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׂכָן קָרוֹב מִמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׂכָן הָזֵר, וְלָבֶן לְזֵנָה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעֲוָבֵרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַזֵּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמִּקְמָצִים וְהַמְצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמִּסְתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהִכְנוּ לְכוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רָע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לֹו הָאֲמִינִי בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם!¹ וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֵתָּה (מוֹחֲמֵד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כֶּאֱשֶׁר נָבִיא מִכָּל אִמָּה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמִּסְלָמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְווּ הַכוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תענה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגו, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיחדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וימרדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז היתה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שירצה, והם לא יעשקו בקרוים גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظَرْنَا أَوْנَاصُورَنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורותיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטיף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! צייתו לאלה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם: אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה חוגגת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנצטוו לכפר בו? השטן רוצה להתענותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשקמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או כלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניך מגן, והקם לנו מלפניך מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על בן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאללה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. והם אומרים, מצייתים אנחנו, אבל בצאתם מעל פניך, קבוצה מהם זממה בחשד הלילה דברים שונים מאשר אמרה לך, ואולם אללה רושם את אשר יזממו. אתה, אל תשים להם לב, והשען על אללה, כי הוא דינן כמגן עליהם.
82. האם לא יתבוננו בקוראן? הן לו לא מאללה הנה, כי אז מצאו בו נגודים רבים.¹
83. אם יגיע אליהם דבר הנוגע לבטחון או לאמה, הם ממהרים להפיצו, אך אלו היו מביאים אותו לשליח ולאחראים מביניהם, היו מבינים אותו ויודעים את פשרו. לולא החסד של אללה ורחמי עליכם הייתם הולכים בעקבות השטן, מלבד מעטים מהם.
84. (ואתה הנביא) הלחם בשביל אללה, ואין אתה אחראי אלא לעצמך, הרי עליך להאיץ במאמנים (להלחם), (בך ובמאמנים) אללה ישבר את כוח הכופרים, כי אללה חזק מהם והעניש שלו יותר קשה.
85. הממליץ המלצה טובה יהיה לו חלק בה, אמנם, הממליץ המלצה רעה, יקבל עניש שוה לה, כי אללה משגיח על כל דבר.
86. ואם מי שהוא מברך אתכם לשלום, ברכו בברכה יותר טובה ממנה, או החזירו ברכה דומה. כי אללה מעניק חסד על כל מעשה שתעשו.
87. אללה, אין אלה זולתו, אין ספק, הוא יאסוף אתכם ביום תחית המתים, ומי צודק מאללה במאמרו?

קטע 12

88. ומה לכם כי נחלקתם לשתי קבוצות בנוגע לצבועים? ואללה העניש אותם בגלל מעשיהם, התרצו להדריך את אשר אללה התעזה? ומי שאללה מתעה, אין דרך כל שהיא להדריכו.
89. הם (הצבועים) רצו שתכפרו כפי שכפרו ותהיו דומים להם. ואל תקחו מביניהם ידידים נאמנים עד אשר יהגרו בשביל אללה. אולם אם יסרבו תפסו אותם והרגו אותם באשר תמצאו אותם, ואל תקחו מהם ידיד נאמן או עוזר.
90. מלבד אלה אשר יש יחס בינם לבין אנשים שיש ברית בינכם לבינם, או אלה שבואו אליכם ואין להם האמץ והרצון להלחם נגדכם ונגד בני

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלכם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפשותכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשואים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשואים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמִּלָּאֲכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בְּחִיּוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוֹ), שֶׁאֵלּוּ (הַמִּלָּאֲכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינו חֲלוּשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמִּלָּאֲכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הִיְתָה אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שְׁתִּהַגְרוּ בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהֶנֶם, וְכֵּה נֹרָא הַמְּעוֹן.
98. פָּרַט לְחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעְזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכַפֵּר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וְרוֹחוּה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדֵי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדִדְךָ, יִהְיֶה שְׁכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוּם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבְּתִיכֶם, מִתֵּר לָכֶם לְקַצֵּר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שְׁיִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּצִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לְקַבּוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לְקִרְאָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיָּהֶם לְהַזְהִיר וּלְקַחֵת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אִין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייְתֶם חוֹלִים בְּהִנָּחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְּׁמֵרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בְּתַנָּאִים כְּאַלֶּה), הַזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לְמַאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית:

صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-חיוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמובן, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולכם אין תקוה. אללה יודע ויחכם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים, וישאל את אללה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
106. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אללה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאללה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה ודברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגנתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אללה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אללה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע ויחכם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קצב ופושע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אללה ורחמי עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתענותך. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא יפגעו בך במאומה. אללה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אללה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השכנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אללה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מאז של המאמינים, אותו נזיל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטֵא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוּת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲזֹר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שֶׁלּוֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בַּמָּקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִים וּמַעֲזֹר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָהּ הַבְּטָחוֹתֵינוּ הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲזָנָם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶנָּם, שֶׁמִּנֵּנוּ לֹא יוֹכִלוּ לְהַמְלִיט.
122. אַלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לַגִּנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֲמַת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהַכְנִס לַגֵּן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתָּ בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אַלָּה יִכְנִסוּ אֶל הַגֵּן, וְלֹא יַעֲשֻׁקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בַּעַל דָּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיטִיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְץ, וְאַלְלָה מִקִּיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעְתָּד (מוֹחֲמַד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנָכֶם לִשְׁאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדֵּק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינָם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנהיב הישר.

138. בִּשְׂרָ לְצָבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדִי הַמֵּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָ?
140. אֱלֹהָ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אַל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אֹתָם עַד אִם יִשְׁיחוּ בַדְּבָרִים אֲחֵרִים. כִּי אִזּוֹ תִּהְיוּ כְּמוֹתָם. אָכֵן אֱלֹהָ מֵאֲסֹף אֶת הַצָּבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדּוֹ אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצָּבוּעִים) הַמֵּצִפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָ נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם? אֵךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים מִזֵּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמֵּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיּוֹנוֹת) עַל הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצָּבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים יֵרְאוּ אוֹתָם. אֵךְ אֵין הֵם מוֹכִירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְכִים לְאֱלֹהָ (הַמֵּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמֵּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לְתֵת לְאֱלֹהָ הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצָּבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְל הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עוֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָ, וְהִתְמַסְּרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֱלֹהָ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמֵּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָ יַעֲנִיק לְמֵאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מַה יַּעֲשֶׂה אֱלֹהָ בְּעִנִּישְׁתְּכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינּוּ? אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֱלֹהָהּ אֵינוּ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֶלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֱלֹהָהּ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לְרַעָה, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בָּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֱלֹהָהּ וּבֵין שְׁלִיחָיו,
וְהַאֲוִמִּים, נֶאֱמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בִּינִים (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמִתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלֶּה הַמֵּאֲמִינִים בָּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בִּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבָר גָּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֱלֹהָהּ בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְּחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַחֲמִים הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בִּשְׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשְּׂבֵת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתַּחֲבִּיבוֹת מִדְּגֻשָּׁת.
155. מִשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֱלֹהָהּ חֲתֵם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכִפְּרִיתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֲמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוּתָיו הֵם בְּסִפְּק בְּדָבָר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵינֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹ שְׁוֹא יָלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֶת.
158. מִשׁוּם שֶׁאֱלֹהָהּ הֵעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֱלֹהָהּ עֲזָו וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מרים), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיהדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתירים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.
- קטע 23**
163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארון, וסולימאן, לדאוויד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפפרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לגצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלָּא אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עִיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוּשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעָה 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהֵיוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמַּלְאָכִים הַמִּקְרָבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בַּיּוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהֵיוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהִתְיַהֲרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמַד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹן. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לִגְבֹּר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּנֻעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! מֵלֵאוּ אֶת חוֹבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנֶה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלֵּבֶד מֶה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וּמֵה שֶׁנֶּצְוֶה בְּתַקּוּפַת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל. אֵלֶּלָה יִצְוָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תַּחֲלָלוּ אֶת הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פִּלְחָנֵי אֵלֶּלָה, וְלֹא אֶת הַחֲדָשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרָבָנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרָגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרְבוּנִם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוּת לְצוּד צִיד. לֹא תִגְרַם שְׂנֵאֲתָכֶם לְאֵלָה שֶׁמִּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהִתְקִיֶּפֶם, וְעִזְרָתָם אִישׁ לָרַעְהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאָת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה אֶתֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוֹת, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, כִּי עֲנֵשׁ אֵלֶּלָה קָשָׁה מְאֹד.

3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׁר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֵלֶּלָה,² אֶת בִּשָּׁר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמִּכָּה, הַחֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אֲדָּא לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֶל זֶה, אֲסוּר לָכֶם לְאָכַל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאֲסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרָלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְכֶם, עַל כֵּן אֵל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתֵי תִירְאוּ. הַיּוֹם הַשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְכֶם וְתִמְמַמְתִּי אֶת חֲסָדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצִּיתִי אֶת הָאִסְלָאם לְדַת בִּשְׂבִילְכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחַמַּת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֻטִּיָּה לְחִטָּא, הִנֵּה אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

4. יִשְׁאַלְדוּ, מֶה עוֹד מִתֵּר לָהֶם לְאָכַל? אָמַר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אִלְפַתְתֶּם וְאֲשֶׁר לְמִדְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לְמַד אֶתְכֶם אֵלֶּלָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שֶׁצָּדוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּלָה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה. כִּי אֵלֶּלָה מִהִיר-חֹשֶׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֵלֶּלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִיָּהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אֵלֶּלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָת, וְתִאֲמִינוּ לְשְׁלִיחֵי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֵלֶּלָה גִּמּוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחַר כָּל זֹאת תוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלַלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מָהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנַן אוֹתָם. כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵאֵלֶּלָה וְסֵפֶר בְּהִיר (הַסּוּרָאן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֵלֶּלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אֵלֶּלָה, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לֹאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵלֶּלָה וְאַהֲבִיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֹאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּפֻּעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִים (שִׁחְרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנְוֹתָנוֹ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֶיךָ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיכֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיחֶם), וְסִמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוּא אֶתָּה וְרִבּוֹנְךָ וְהַלְחָמוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רִבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְּעוּ בְּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁגִיחָם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אֲמַנָם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בְּלִבָּד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתְךָ, כִּי יִרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיִגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֵנֶשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחַשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הָרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלַתִּי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאֶכְסֶה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוזמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יפרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נאחז.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליח! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמנו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הגהרו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפֹּט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפֹּט, שפֹּט ביניהם בצדק. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַצֶּדֶק.

43. אך למה יבחרו בך כְּשׁוֹפֵט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפֹּט אֵלֶּה, אחר משפֹּטֶה הם פֹּנִים עָרִי? אֵלֶּה אֵינָם מֵאֱמִינִים.

קטע 7

44. אֲכֹן הוֹרְדֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה, תוֹכָה הַדֶּרֶךְ וְאוֹר, וְעַל פִּיהָ שִׁפְטוּ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לְאֵלֶּה אֶת הַיְּהוּדִים, וְגַם הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים, בְּהִתְאַסֵּס לְסַפֵּר אֵלֶּה שֶׁהִפְקֹד בִּידֵיהֶם וְהָיוּ עֲדִים עָלָיו, לָכֵן אֵל תִּירָאוּ מִפְּנֵי הָאֲנָשִׁים, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי, וְאֵל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר זֹל מְאוֹד. כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט לִפִּי מִה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה, אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים.

45. וְצוּינוּ בָּהּ (הַתּוֹרָה) עֲלֵיהֶם, כִּי נִפֵּשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ, וְעֵין תַּחַת עֵין, וְאֵף תַּחַת אֵף, וְאֵזֶן תַּחַת אֵזֶן, וְשׁוֹן תַּחַת שׁוֹן, וְכִי גַם עַל הַפְּעָעִים יֵשׁ גָּמוּל. וְאוֹלָם כָּל הָעוֹשָׂה צֶדֶקָה,¹ יִכְפֹּר לוֹ.² כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט עַל פִּי הַדֶּבֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶּה, אֵלֶּה הֵם הַפּוֹשְׁעִים.

46. וּבַעֲקֻבוֹתֵיהֶם (הַנְּבִיאִים) שִׁלַּחְנוּ עֵיסָא בֶן מֵרִים מֵאֲשֶׁר אֶת הַתּוֹרָה שִׁקְדָּמָה לוֹ, וְנָתַנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגֶל, וְבוֹ הַדֶּרֶךְ וְאוֹר, וּמֵאֲשֶׁר אֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר הִיתָה לִפְנֵינוּ עִם הַדֶּרֶךְ וְאִזְהָרָה לִירָאִים,

47. עַל בַּעֲלֵי הָאֵנֶגֶל לְשַׁפֵּט עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד בּוֹ אֵלֶּה, כָּל מִי שֶׁאִינוּ שׁוֹפֵט לִפִּי מִה שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד, אֵלֶּה הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.

48. וְהוֹרְדֵנוּ אֶלֶּיךָ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת הַסֵּפֶר שֶׁהוֹרְדוּ לִפְנֵינוּ וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. עַל כֵּן שִׁפְטוּ בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵל תִּלְדוּ אַחֲרַי יִצְרִיָּהֶם הַסּוֹטִים מִן הָאֱמֶת שֶׁנִּתְּנָה לָךְ. לָכֵן אֶחָד מִכֶּם נִתְּנוּ חֹק וּמִנְהַג. וְאֵלוּ רָצָה אֵלֶּה הָיָה עוֹשָׂה אֶת כָּלְכֶם אִמָּה אַחַת, אֵךְ הוּא רָצָה לְנִסּוֹתְכֶם בְּמֵה שֶׁנָּתַן לָכֶם, לָכֵן הַתְּחִלָּה בֵּינֵיכֶם בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי כָלְכֶם אֵל אֵלֶּה תִּשׁוּבוּ, וְאִזּוּ יוֹדִיעְכֶם אֶת הַדֶּבֶר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שִׁפֹּט בַּיְנֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֵלֶּלָהּ, וְאַל תִּגְלֹךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִיתָנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְּנוּ עֵרָר, דַּע כִּי אֵלֶּלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.

50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּלָהּ) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בַּיְנֵיהֶם לְפִי חֹק הַגֹּ' אֶהְלֶיָהּ?¹
הֵלֵא אֵין טוֹב מֵאֵלֶּלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מֵהֶם הוּא. אֵלֶּלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).

52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שֵׁיט מִחֶלֶה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוֹן. אֵד יִתְּנוּ שְׂאֵלָהּ וְיֵבֵא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.

53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֵלֶּלָהּ בְּשִׁבוּעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֶתְכֶם? מַעֲשִׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹדְבִים.

54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁיטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבַּיְנֵיכֶם, אִזּוֹ יֵבֵא אֵלֶּלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ גֹ' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֶּלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֵׁיִרְצָהּ, כִּי הוּא מְקִיף וְיודֵעַ.

55. הַמִּגְנִיִּים שְׁלָכֶם הֵם, אֵלֶּלָהּ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמְּשַׁלְּמִים אֶת הַזָּכָאֵת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֵלֶּלָהּ.

56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּים אֶת אֵלֶּלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֵלֶּלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָה לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִירֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֲאֵם אַתֶּם מְתַנַּקְמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שְׂאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבְאֲשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הֲאֵגִיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָה? לְאַלְלָה אֲשֶׁר קָלָם אֲלָלָה, וְכַעַס עֲלֵיהֶם, וְהַפֵּד מֵהֶם לְקוֹפִים וּלְחִזִּירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבְּיִין הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֲשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוּת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָה כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָה פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כְּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מִכְּבָּה אוֹתָה אֲלָלָה, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֲמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיִרְאוּ אֶת אֲלָלָה הֵינּוּ מִכְּפָרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמִכְנִיסִים אוֹתָם לַגְנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הָיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֲמַנְסִי שֶׁבֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתֶם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. הִיד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמתית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אֲזִי לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ). הֵן אֱלֹהָ יִשְׁמֹר אוֹתְךָ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֱמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֵמֵד) מִרְבוּנְךָ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שֶׁחֲצֹנוֹת וּכְפִירָה, אֵד לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֵאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהָ וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עָלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֵלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֵד בְּכָל פַּעַם שֶׁהִבִּיא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לְפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנֶשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעוּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזִנֵּיהֶם. אֲבָל הָעֲנֶשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהָ אֶת תְּשׁוּבָתְכֶם, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרְשִׁים. וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלָה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרִים. הַמְּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמְּצַרֵּף שְׁתַּפִּים לְאֱלֹהָ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהָ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחוֹטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אֲכֹן כִּפְרוּ אֵלָה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהָ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהָ אֶלָּא אֱלֹהָ אֶחָד (אֱלֹהָ). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנֶשׁ מְכַאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
75. הַמְּסִיחַ בֶּן מֶרִים אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנֵיהֶם (הֵיוּ בְּנֵי אֲדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּוֹן. רֵאֶה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסֵּתֵפֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֶיךָ וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מֵעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַן 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוּד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מָרְסִי מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חָק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגֻנִים. מִה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים, מִה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלֹהֵי הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמַגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִּמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִים, אִיבְתָּם לְמַאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָּ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזְרִים, וְאִינֶם שְׁחָצִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מַה שֶׁהוֹרֵד אֵל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאִמָּתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמָה לָנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זִרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָּ אֵלֶּה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּאָּסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטוֹת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לִמְעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבַּע (אִם לֹא יִקְיָם אֶת שְׁבֻעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאָכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאָכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, צָרוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבֻעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם. כִּכָּה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִיָּן וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיָּסֵר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיָּסֵר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְפַּלֵּחַ. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחִמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגְּנוּ עָרְף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּחָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֵאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהֵאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּיְדֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנֹת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבָּרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיַּחֲטֵא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 219.

2. הִתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֵב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבִּיל שֵׁלֵב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2 : 219, וּבְשִׁבִּיל שֵׁלֵב שֵׁנִי, ר' אֲנִ-נִסְאִי 4 : 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֵב הָרְבִיעִי וְהַסּוֹפִי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמֹת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלָה, הָעֹנֵשׁ שְׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אָנָשִׁים יִשְׂרָם מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבָן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הָאֲכָלָה מִסְכָּנִים, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שְׁיִתֵּן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הָעֹנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזִיז וְיַעַל נְקָמוֹת.

96. הַתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלָה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).

97. אֵלֶּה עֲשֶׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְנֶאֱסָר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּיֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְנִרְחוּם.

99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.

100. אָמֵר, הִרַע וְהַטוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצָא חוֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְגַּלוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוֹלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יִרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְגַּלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֵלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

102. יֵשׁ אָנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלָּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְגַּלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.

103. אֵלֶּה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שְׁתוּלִיד מִסְפֶּר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֲלָב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחָן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעֵד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסְפֶּר מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים?
105. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! דֹּאגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מִדְּרָכִים לֹא יִזְק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָ תַחֲזְרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֱמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יֹשְׁרִים מִקְרִבְכֶּם עַל צִנְאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֶכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מִחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּד נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כִּד שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנּוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמָּוֶת), וְלֹא קִפְחָנוּ אַף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָ נֹאסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיֹּאמֶר, מָה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגָּם! זָכַר אֶת חֲסִדִּי לָךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בַּהִיּוֹתָד בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכְּתָב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנִיֵּיל, וְכְאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוֹת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלִּדָּה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מִבְּנֵיהֶם אָמְרוּ, "שָׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וּכְאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמָּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וּכְאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲיָכֹל רְבוּנְךָ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוּצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עַדִּים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְיָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנְנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרָנֶסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמְּכַרְנָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הֲנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֶיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעַנֶּיֶשׂ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׂ שְׁלֹא הָעֲנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כְּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲאִם אַתָּה אִמְרָתָ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לִי סִמְכוּת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרָתִי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרָתִי לָהֶם אֶלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינִיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁחֲזַרְתָּ אוֹתִי אֵלַיךְ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִיֵשׂ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוּת זוֹרְמִים מִתַּחַתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם מְרַצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

6

סִוְרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנעאם, המִקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה
למאמינים איך להתיחס לחיות בית מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «המִקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבְכָל אֵלֶה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׂוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יִצַּר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לַחַיִּי כָּל בּוֹן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סִפֵּק בִּיכָלְתוּ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֵאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיָּדוּעַ מֶה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמֶה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מֶה שֶׁאַתֶּם מַשְׁיִיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלִיהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֹף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאֻמַּת שְׂבָאָה אֱלִיהֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שְׂבִיבֹא אֱלִיהֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מֶה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטָר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיִּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹיו מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאָד, נִחְרַץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאָד, הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כָּבֹר לַעֲגוֹ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסְרוּ בָּאָרֶץ וַיִּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לבינכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השרה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אִתְּךָ. הכופרים אומרים, אֵלֶּה הם אֲגֻדֹת הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעָלָיו. ומביאים כָּלִיה רק על עצמם מְבִלִי שִׁינְגִישוּ זאת.
27. אם תִּרְאֶה אוֹתָם (הכופרים) כְּשִׁיעָמְדוּ מוֹל הָאֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יִחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לֹא הֵינּוּ מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנֵנוּ, וְהֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כָד), אֲלֵא מִשּׁוּם שֶׁנִּגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הֵיוּ מִחֻזְרִים, הֵיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיָּה.
30. אם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בַּיּוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנִם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הָאֵם אֵין זֹאת הָאֱמֶת? וְהֵם אומרים, כֵּן, בְּרְבוּנֵנוּ! אִזּוּ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כְּפָרְתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׁאוּ אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבִיָּהֶם, וְיָמָּה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירָאִים. הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַּחֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבָר הִכְחָשׂוּ שְׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קָבְלוּ בִּסְבָּלָנוּת אֶת הַהִכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכָבֵר בָּאוּ אֲלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שֶׁקָּדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הָאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֵלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וְתָבִיא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרָכָתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסְּבָלָנוּת.
36. רַק אֵלֶּה שְׂמוּכִנִּים לְשִׁמְעַם מִסְּגֻלִּים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחִיָּה אוֹתָם (בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מִרְבוּנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבְיָאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה לְכָל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבֵּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עַלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלוֹחַ הַשְּׁמוֹר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רְבוּנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֵלִמִּים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵי, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכְּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קטע 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַפְּצוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא תִתְּלָא שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְחָנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבְחָה לְאֵלֶּלָה רְבוּן הַעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וְרֵאִיתֶם וְיִאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שֶׁאִם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלווח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלומָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח? הָאֵם לֹא תַחֲשְׁבוּ עַל כָּךְ?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוּ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רְבוֹנִם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגּוֹ וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אַל תִּגְרַשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רְבוֹנִם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרַשֶׁם אַז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.

53. כָּךְ נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּלָה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנו? אֵד הֲאִין אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כְּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ זְבוֹאוֹ אֲלִיד, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רְבוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָה) סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.

55. כָּךְ אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאָסֵר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֵלֶּלָה. אָמַר, לֹא אֲלַךְ אַחֲרֵי יִגְרִיכֶם, כִּי אַז הוּא אֶתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמְּדַרְכִּים.

57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוֹנִי, וְאוֹלָם אַתֶּם הַתִּכַּחֲשֶׁתֶם לָזֶה. לֹא בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידֵי אֵלֶּלָה לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצֶדֶק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.

58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) שְׂאֵתֶם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמַר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאַתּוֹ מִפְּתִחוֹת הַתַּעֲלומוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבֶשָׁה וְאֲשֶׁר בֵּים, וְאִין עֲלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמוֹר בְּשָׁמִים.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אַתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכּוֹן יָקִים אַתְכֶם בּוּ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלֵא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֲלִיו תִּשׁוּבַתְכֶם, אַז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מואת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם ציינו, קיימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקיא.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעיתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבנו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי עַמּוֹ. נָרִים
בְּמַעֲלוֹת אֶת אִשְׁרָךְ נִרְצָה. כִּי רְבוּנְךָ חָכֵם וְיֹדֵעַ.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאֲצָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם)
דְּאוּד וְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאַיִב וְיוֹסֵף וּמוֹסָא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכֻמוּ בֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׁכַלְסֵם מִן
הַיִּשְׁרִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אַלְיָשָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוּמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבֻתִּיָּהֶם וְצִאָאֲאִיָּהֶם וְאַחִיָּהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֹה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אִשְׁרָךְ יִרְצָה מוֹצִין עֲבָדָיו. אִם
יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹהִים נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹהִים (אֲנָשִׁי
קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הַפְּקָדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי
דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזִהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹהָ דָבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שְׁחָלַק מֵהֶן אַתֶּם מַגְלִים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מִסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאִין) מַה שֶּׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא
יִדְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוּר כִּד עֲזַב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהֶם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזהיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאללה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאֱלֹהָ אֵת הַגֹּ'ן (השִׁדִּים), אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כִּי־צַד יִהְיֶה לוֹ בּוֹ, וְאֵין לוֹ בֵּת זוּג? הוּא אֲשֶׁר יָצַר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנָכֶם, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעֲדִיו, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוּא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגּוֹ,

103. לֹא תִשָּׁיג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָה הוּא יִשָּׁיג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְחָה וְהַבְּקִיא.

104. כִּבְר נָתַנוּ לָכֶם הוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוּנָכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֵת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוּנְךָ, שְׁאֵין אֱלֹה אֵלָּה הוּא, וְהַתְּרַחֵק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא הָיוּ מִשְׁתְּפִים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדְּפוּ אֵת אֱלֹה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, לְמַעַן שֶׁלֹּא יִגְדְּפוּ אֵת אֱלֹהָ מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּד אֲנַחְנוּ קִשְׁטָנוּ לְכָל אִמָּה אֵת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוּנָם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הַכּוֹפְרִים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ וְהִדְגִּישׁוּ אֵת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבּוֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמּוֹפְתִים בָּאִים מֵאֱלֹהָ. אֵתָם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשֶׁיָּבּוֹא הַמּוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נֶאֱטַם אֵת לְבוֹתֵיהֶם וְאֵת עֵינֵיהֶם, וְכִשֶּׁם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעציה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנוע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריך, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפד אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעויות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִזָּה מְשָׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שְׁיִשְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שְׁיִזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שְׁיִבְרָא כְּפִי שְׁבָרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שְׁקִדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶּׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּה.
135. אֵמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שְׁמַתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שְׁאֵלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגֹּן? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאֵלֶּה חֵלֶק מִמָּה שְׁבָרָא מִיבּוּל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לְאֵלֶּה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לְשִׁתְפִּיָּם אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶּׁהִקְדֵּשׁ לְשִׁתְפִּיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּה הוּא אֶל שִׁתְפִּיָּהֶם יִגִּיעַ. וְמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשְׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן זְבִיא כָלָהָ עֲלֵיהֶם וּיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שְׁבָדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וּיְבּוּל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲכָא מִי שְׁיִרְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעַן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּה, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנִשָּׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהַגֵּיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וְיוֹדֵעַ.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוֹת וְחִסְרֵי דַעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּה סָפַק לָהֶם, מִתּוֹךְ שְׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאֵלֶּה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקָלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֶכָּל שֹׁנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וּלְעֵתִים לֹא דוֹמִים.
אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁנְבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנָה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה.
אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרָנְסֶתְכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקֶבּוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֵה שִׁבְרָחַם הַנִּקְבּוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יִדְעֶתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֵה שִׁבְרָחַם הַנִּקְבּוֹת? הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצֵא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכַל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שָׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְּאֹה וּבְלֹא זָדוֹן, הֵנָּה רְבוּנָד סוֹלַח וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתִּיהָדוּ אֲסֻרֵּנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסֻרֵּנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשָּׂא עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדִּבֶּק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וְאַנְחֵנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִיךָ, אָמַר, רְבוּנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִנִּים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִצָּרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסֻרֵּנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לְפִגְיָהֶם, עַד אֲשֶׁר טָעְמוֹ אֶת עֵנְשֵׁנוּ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׂאֵתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשֻׁקְרִים.

149. אָמַר, בְּיַד אֱלֹהָ הַהוֹכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלִי רָצָה הָיָה מְדַרִּיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אָמַר (לְפָנָיִים), הָבִיאוּ אֶת עֲדֵיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאֶמֶת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאֻמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִסִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְצִדֶּךָ. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיְתוֹס אֲלֵא בְּהִגִּינוֹת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלִהְיָקִיד עַל הַצִּדֶּק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וּלְמוֹסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֻמְנוּ בְּפִגִּישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכֵן נִהְיָה עַל פִּי וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדִי שְׁלֹא תֵאֻמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הַיּוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לְפָנֵינוּ, וְלֹא הַסֵּפֶקֶנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׂתֵאֻמְרוּ, אֵלֹהֵי הַיּוֹרֵד הַסֵּפֶר אֲלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִמֶּה (הַיְהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מִמֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סִטְיָתָם.

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנגיל.

2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.

3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנגיל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתינו, והנה אנחנו במתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין לדך מה לעשות אתם, אמנם, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אברהם החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפילתי וקרבני וחי ומותי לאללה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחרי דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוְרַת אֶל-אֶעְרָאף

הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶעְרָאף»,
הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה
מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה
אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה
את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק
ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוֹרְאָן) הוּא סִפֵּר (עֲצוּם) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיף (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סִפֵּק בְּלִבָּךְ בִּיחֹס אֱלִיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֱלִיף מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹתִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֱלִיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זולתו. מִה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רְבוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁנִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוֹ כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמַּת הֵינּוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאֵל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאֵל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעוֹלָם לֹא הֵינּוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צֶדֶק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקֵל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כְּבֵד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוֹלֵם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקֵל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קֵל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוֹ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשִׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְּקֵנוּ לָכֶם בָּהּ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מיס. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופ' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנוּ כָּבֵד בָּרֵאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּיְנוּ לְמִלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגְדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָהּ), מַה מֵנַע אוֹתָךְ מִלְסָגֵד כְּאֲשֶׁר צוּיְתִי אוֹתָךְ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָרֵאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרֵאתָ מִטֵּיִן.
13. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אִם כֵּךְ, רַד מֵהֵנוּ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שְׁחָצוֹן בָּנוּ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעֲוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבִנֵּי אָדָם) בְּשָׁבִיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָהּ) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנָם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בָּנוּ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֵל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִגְרְמוּ עָוֹל לְעֶצְמָכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פָּתָה אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמְיָהֶם אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֵל עַץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמְיָהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעַלֵּי הַגֶּן. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֹרְתִי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֵל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חֲטָאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבֵת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוֹב,

25. וְאָמַר, וְבָהּ תִּחְיִי וְבָהּ תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תִּנְצָאוּ (בַּיּוֹם תִּחְיִית הַמֵּתִים).

קִטְעַ 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבִגְד פָּאָר, אֵד לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֶּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבִּגְדֵיהֶם לְהַרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָנָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצָּנָה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצָּנָה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנֵאֲמוֹנֵי לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֲלֵיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הַדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲיָה מִשׁוּם שֶׁחֲבִירָהּ לָקְחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלָת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ צָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אָסַר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפָה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתֵּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בַּיּוֹם תִּחְיִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אַמֶר, רְבוּנִי אֶסֶר אֶת הַתּוֹעֵבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת בָּהֶן וְהַנְּסֻתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֶׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְיִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׂאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוּעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בְּשַׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתֵי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפְּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטַעְרוּ.
36. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהַתְּנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וְלַעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְּכַחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּוֶת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הֵיכֵן הֵם אֵלֶּה שְׁהֵיִיתֶם קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אִזּוּ יַעֲדִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אִזּוּ יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הַכְּנִסוּ לָאֵשׁ וְהַצְטַרְפוּ אֶל אַמּוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֲלֵיהֶם לַפְּנִיכָם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחוּתָהּ בְּהַכְּנָסָהּ,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלן בְּתוֹכָהּ, תִּפְּנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהַתְּנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגְּמֵל בְּקוֹף הַמַּחֲט. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמִכֶּסֶה לָהֶם, וְכֵן יַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכֶּפִּי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנִעְקֹר כָּל טִינָה מִלְבוּתֵיהֶם, בְּזִמּוֹן שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִיִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הִנֵּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֲלֵלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוֹ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֵמֶת. אִזּוּ יִקְרָאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרָאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כִּבֵּר מַצָּאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוֹ אֵמֶת הוּא. הָאֵם מַצָּאתָם גַּם אֵתָם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֵמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוּז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אֲלֵלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֲלֵלָה, וּפְעָלוּ לְעַקְמוֹ, וְכִפְרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִימַת מַחְצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחְצָה נֹצְבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרָאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לְעַמַּת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוֹ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנּוֹצְבִים עַל הַמַּחְצָה יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַכְרִירוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מִה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאֵסְפָתָם? וּמִה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוּתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הַעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֲלֵלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנִסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאֲלֵלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֲלֵלָה אִסַּר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הַעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כִּפִּי שֶׁשְׁכַּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבוֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-גיאיתיה 45: 34.

52. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקִּירָאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתֵר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהָרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהָרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֵר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיְמָה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנוֹכֶם הוּא אֵלָּלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלְיָלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲירוֹת נְמִשָּׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרִצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרְבוּנוֹכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּלָה) בִּירָאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֵלָּלָה קְרוּבִים מַעוֹשֵׁי הַטוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֵד (מֵלֹא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עֲלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תִּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשִׁפְעַ) בְּרִשׁוֹת רְבוּנוֹם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תִצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלָלִים. כֵּן נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיֵרֵי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּלָה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלַתוֹ. אֲכֹן מִפְּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ יוֹם עַצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֶמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תוֹעָה תַעֲיָה מַחְלֻטָּה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְיַעֲץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְוַחְמוּ;
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עָאד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אֶמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשֻׁקְרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָּם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
68. לְמַסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעֵשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אֶמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הִדְבַּר? הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדִק.
71. וְהוּד אָמַר, כָּבֹר נָפַל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתְּוַכְּחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲפוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַזְכָּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּזֶכֶם, זֶה הַנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לְרַעוּת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֶנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרַי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבִמִישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוֹדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכוּ הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וְעָקְרוּ אֶת הַנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאַמַּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲדַת אֲדָמָה וַיְהִי לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרִיתִי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְעֵצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֲוָה מִיְּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֶנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִירְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּגִי עֲמִי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּנוּ בַּמִּדְּוֵת הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזֹרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבִיתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.

86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הַדֶּרֶךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.

87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחוֹתֵי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בִּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עֲמוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֵל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנְּחֹזֵר לְדִתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?

89. נָהִיָּה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֵר אֵל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֵר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצָה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידֵיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוּמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בִּינֵינוּ לְבִין בְּגִי עֲמִנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.

90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְּגִי עֲמוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.

91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רַעֲיֵדֶת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²

92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּגִי עֲמִי! מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת הַזִּהְרֵת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?

94. כְּאֲשֶׁר הֵיִינוּ שׁוֹלְחִים נִבְיָא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הֵיִינוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֵל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופ' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורחוה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרחוה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים וראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטָמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה הִיָּה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מיעצים?
111. אמרו, השתה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשוף עצום.
117. אך אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ויפרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (נד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למוות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׁיִרְצָה מֵעַבְדָּיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהִם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאָה כִּיצַד אֶתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרַעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרָת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאָה עֲלֵיהֶם שְׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רַעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזֻלָּם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בִּיּוֹדֵי אֵלֶּה, אָבָל מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרַעָה וְאַנְשֵׁיוּ), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצִּפְרָדַּעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אִךְ הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנַשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעַנְנוּ אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנַשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אִךְ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנַשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכֵנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחוֹתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוּת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שִּׁבְּנָה וְזָרַע פְּרַעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הִעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הִם בָּאוּ אֶל עַם שְׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחְרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֹּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֱלֹהַ זֹלַת אֱלֹהַ אֲשֶׁר בַּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָּרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְּׁאֲרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיִּי הָעַבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוּנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֲרַי כִּדְ קִבַּעְנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוּשִׁים יְלִילוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עָלֵיהֶם, וְכִדְ מִלְּאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יְלִילוֹת לְהַפְגֹּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לִפְגִּישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחֲיוֹ הָאֲרוֹן, מַלֵּא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַּת בְּנֵי עַמִּי

וּדְאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פְּנִידְ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוּלִי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הַתְּמוּטֵט הָהָר וְנִגְעַלָם

מִמְּקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וּכְשֶׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשָּׁבַח! הִנֵּנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֱלֹהַ, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיד מַעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתִיד הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרִי אֵלֶיךָ. לָכֵן קוֹחַ אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלְוִחוֹת) וְהִיָּה מַכִּיר תוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בְּלוֹחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצוּיָנוּ עָלָיו), אֲחִזּוּ בָהֶם בְּכַחַת, וְצוּיָה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָהֶם,

וְאֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֶרְחִיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֱלֹהַ הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְצָ בְּלִי צֶדֶק, וְאַף אִם

יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ,¹ וְאַף אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֲדָא אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֶם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפִגִּישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מִעֲשֵׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יַעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעֶצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כִּדְּ כִי רָאוּ שֶׁתַּעֲוֶהוּ, וְאָמְרוּ, אַבְן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רְבוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כִּדְ מִהֵר שִׁכַּחְתָּם אֶת עֲבוֹדַת רְבוּנְכֶם? אִזְּ הַשְׁלִידְךָ אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאַחֲזֵ בְּרָאשׁ אַחִיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אַחִיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תַּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאַחֵי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעֵם רְבוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כִדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֵלִילִים.

153. אִזְּ לֹאֵלֶה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רְבוּנָךְ סוֹלַח וִרְחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַד זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וִרְחֻמִּים לֹאֵלֶה הִירָאִים אֶת רְבוּנָם.

155. וְאִזְּ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעַדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוֹר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּידָךְ,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וִרְחֻמְנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלַחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(לְאֵלֶּה), אַבְן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הִרְחַמְנוֹת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֵּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֹאֵלֶה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (זְדִקָּה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת עיאמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתוב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתוב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחריי למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיאות הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהענקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהענקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכונו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאונה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכן על חוף הים, הם (ותשביתה) חללו את השבת, כי דגי הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו במקום אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשחיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול! אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. כאשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, הוי קופים בזויים.²
167. רבונד הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם ביסורים קשים. רבונד מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (יעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי ישלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפלה, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרו את החרב ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחזו בלח באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגְבִּיֶיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיָּהֶם,¹ וְהַעִיד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֵנֵי רְבוּנְכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֹאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֹאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאֲצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כִּדִּי שְׁיַחֲזֹרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹלָה).
175. קְרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסִּתְּלַק מֵהֶם, וְהִשְׁטֹן רֹדֵף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֱלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אִךְ הוּא נָטָה לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשַׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְּקֹף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַם לוֹ יִנָּשֵׁם בַּכְּבֹּדוֹת. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסְּפֹר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּ שֶׁל אֱלֹה שֶׁהַכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלֹלָה מְדִרְיָהּ הוּא הַמְּדִרְיָה, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְּעָה, אֱלֹה הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וּכְבֹּר בָּרָאנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעָלֵי שֶׁכַל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנֵּי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אִף יוֹתֵר. אֱלֹה הֵם הַבִּלְתִּי זִהִירִים.³
180. לְאֱלֹלָה שְׂיָכִים הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעֲזְבוּ אֶת אֱלֹה הַמְּסֻלָּפִים בַּשְּׁמוֹת הַיְּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאַיֵּם לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֱלֹה שֶׁבָּרָאנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרָה 2: 6; וסורת את-תובָה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרָה 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוּחִירוֹף.

43: 36 - 37; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנִם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵינֶנָּה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֵלָא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֵלֶּה, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֹאֲחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֵלֶּה יִתְעַה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הָעֶצְמָה שֶׁלָּה כְּבִדָּה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֵלָא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוּ אֲתָה מַעֲנִנִי לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֵלֶּה הִידַע עֲלֵיהֶם, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהִבִּיא תוֹעֵלַת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רִצּוֹן אֵלֶּה, וְלוֹ יִדְעָתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֵלָא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבִד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֵל אֵלֶּה רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיִחְסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלֶּה אֵלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרְפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת יונוס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38; סורת אל-אחזאב 33 : 63; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמוכם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנפלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבוֹנֵכֶם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וּבְעֶרְב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוֵּרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינהה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחֵי, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוֹ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה בְּאֶשֶׁר יִזְכֹּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וּבְאֶשֶׁר יָקִימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֹל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבְלִים לְמָוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ בְּאֶשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצַח וְנִצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֲחַת הַבְּלִתִּי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבִטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרָאתֶם אֶת רְבוּכְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחַר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמרן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאך ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבויתכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו,¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבויתכם ויצבי איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחזקו להם כל איבר.²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (הענש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה הענש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע.³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֶאֱמִינִים! צִיתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאַמַּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹהָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיִנוּ.¹
23. אֱלוֹי יָדַע אֱלֹהָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הִיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֶאֱמִינִים! הִעֲנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוּרְאוֹ אֶתְכֶם כִּשְׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֱלוֹי תִּתְּסֶפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחָן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בְּחוּטָאִים שֶׁבִּינֵיכֶם (לְבָדָם), וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כִּשְׁהִייתֶם מַעֲטִים וְנִרְדָּפִים בְּאַרְץ (בְּמִכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יִחְטְפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֶק אֶתְכֶם בְּעִזָּרְתּוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרָנֵס אֶתְכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.
27. הוּי המֶאֱמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וּדְעוּ כִּי הַהוּן שֶׁלְכֶם וּבִנֵּיכֶם הֵם רַק מִבְּחָן לָכֶם, וְאַצֵּל אֱלֹהָה הַשָּׂכָר הָעֶצוּם.

קטע 4

29. הוּי המֶאֱמִינִים! אִם רַק אֱלֹהָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמַּת לַהֶבֶל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסַּלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֵר מוֹחֲמַד!) כִּשְׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 18, ו'פ' 171.

2. ר' סורת קַאף 50: 16.

3. ר' סורת אַאֵל עִמְרָאן 3: 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אֵז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הִבָּא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָה לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זֶמֶן שֶׁהִיָּיתָ אֶתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָה, בְּזִמְן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפַלְתֶּם (הַכּוֹפְרִים) לְכֵד הַבֵּית (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פָּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לַצַּעַר בְּשָׂבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וַיַּעַרֵם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבַעֲלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וַיִּשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלוּ), אֲדָּךְ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, 179; סורת את-תוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אַר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיך לאלקה ולשליח ולקרוביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענן שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיגיע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אליו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֲשֵׁטוֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלֵם כְּאֶשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עֲמָדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חֹזֵר בּוֹ הַשֵּׁטוֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאֶה אֲנִי מֶה שֶׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפְּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֶשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלֵם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכָם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבִטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבִיָּהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְוּ אֶת עֲנֶשׂ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֲנֶשׂ עַל אֶשֶׁר קָדְמוּ יָדֵיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֶשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. אֱלֹלָה חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוֹלֵם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֶשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֶשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֶשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְּחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בִּיּוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֶשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹה אֶשֶׁר כָּרַת אֶתְּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׂ אוֹתָם בַּמִּלְחָמָה, פֹּגַר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלִיךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנציל, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבִים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמְךָ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יֵרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מִחוֹק אוֹתְךָ בְּעֶזְרְתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מִדִּינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוּתֵיהֶם, לוֹ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מְצַלִּיחַ לְאַחַד אֶת לְבוּתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.⁴
64. הוּי הַנָּבִיא! אֱלֹהָ מְגוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמִלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יִחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקַּל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יִחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אֵינוּ מֵתָר לְנָבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְרֹג מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רּוֹצִים טוֹבֵת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רּוֹצֵה (לָקֶם) אֶת טוֹבֵת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נִעְנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוּם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

76. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

77. הוּא הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

78. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כֹן, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

79. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינֵם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

80. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ) מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי, תִּהְיֶה הַסֵּתָה וְשַׁחֲתוּת רַבָּה בְּאַרְץ.

81. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹן עֲדוֹ).²

82. וְכֹן גַּם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאֱבֹק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רֹאשׁוֹנִים לְרִשֵּׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועייין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית,
  2. ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ וידעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
  3. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
    4. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזיהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
    5. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזפאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
    6. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

7. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו.
  - ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותם.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תַּאֲמִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוֹמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמַנֶם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִינִים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַקֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵם לְבֵין הַמַּאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחֲזִירוּ בַתְּשׁוּבָה, וּיקְיֻמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וַיִּשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֲדָּ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְּרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְּרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגֶרֶשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמַּכָּה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִירָאִים אַתֶּם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אַתֶּם מַאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וַיִּשְׁפִּיל אוֹתָם וַיְבִיא לָכֶם נֶצְחוֹן עֲלֵיהֶם וַיְבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים,
15. וַיִּרְחִיק כַּעַס לְבוֹתֵיהֶם, וַיִּקְבֵּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בַּתְּשׁוּבָה לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הָאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֱלֹהָ יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ'הָאֵד (מֵאַבְק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נָפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וַיִּשְׁלִיחוּ וְהַמַּאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבָקֵר וּלְשָׂרָת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיִדִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנֶצַח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבָקֵר וּלְשָׂרָת רַק הַמַּאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִיִּים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחייכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכך הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחייכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאת לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² באשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחֲמוּ (בְּאֵלֶּה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאֲסָר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיִשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וְיִקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְרִי² הוּא הֵבֵן שֶׁל אֱלֹהָ. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֵבֵן שֶׁל אֱלֹהָ. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדּוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדַבְרֵי אֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֱלֹהָ כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרְיָם לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, אֲף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֱלֹהָ אֶחָד שְׂאִין אֱלֹהָ זוּלָּתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ יִגְבִּיר וְיִשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֱלֹהָ) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבִדַּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדְּתוֹת, אֲכַפְּלוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִיזָּה.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבֵּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ. אֲךָ לֹאֲלֹה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בַּשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶּׁצִּבְּרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעֲמוּ אִפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְּרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֱלֹהָ שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֱלֹהָ⁴ מִיוֹם שֶׁבָּרָא אֱלֹהָ שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדָּת הַנִּכּוֹנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲךָ הִלַּחֲמוּ בַּפְּגִיזָּה כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ הוּא עִם הַיְּרֵאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשחח.

3. ר' סורת אאל עמרן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מַחְפוּט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאֵלֶּה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאֵלֶּה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואֵלֶּה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפֶּאֶשׁר תַּעֲזְקוּ לַמִּלְחָמָה בְּשִׁבִּיל אֱלֹהִים, אַתֶּם זֵזִים בְּאִטְוִית כְּאֵלֹו נִדְבַקְתֶּם אֶל הָאֶרֶץ! הֲאִם רָצִיתֶם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה בְּמָקוֹם חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא? ¹ תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה מַעֲטִים מְאֹד בְּהִשָּׁאָה לַתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַבָּא.
39. אִם לֹא תִצְאוּ לַהֲלָחַם (בְּאוֹיְבֵי אֱלֹהִים וְאוֹיְבֵיכֶם), אֱלֹהִים יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם עֲנִשׁ מְכַאֵב, וַיָּבִיא בְּמִקְוֶמְכֶם אֲנָשִׁים אֲחֵרִים (שִׁיִּצְאוּ לַמִּלְחָמָה בְּאוֹיְבֵי בְּלִי הַסּוֹסִים), וְלֹא תִוָּכְלוּ לְהִזִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה, כִּי אֱלֹהִים כָּל-יָכוֹל.
40. אִם לֹא תַעֲזְרוּ לוֹ (הַנְּבִיא), אֱלֹהִים כָּבֵד עָזָר לוֹ כְּפֶאֶשֶׁר הוֹצִיאוֹ אוֹתוֹ הַכּוֹפְרִים (מִמֶּכָּה) כְּשֶׁהוּא הִשְׁגִּי מִן הַשָּׁנִים; ² כְּשֶׁהָיוּ מִסְתַּתְּרִים בְּמַעְרָה, וַיִּקְשֶׁהוּא (הַנְּבִיא) אָמַר לַחֲבִירוֹ, אֵל תִּתְעַצֵּב! אֱלֹהִים הוּא עֲמָנוּ, אִזּוֹ הוֹרִיד אֱלֹהִים אֶת שְׂכִינְתּוֹ עָלָיו, וְסִיעַ לוֹ בְּגִדּוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם, וְהוּא הַשֹּׁפֵל אֶת דְּבַר הַכּוֹפְרִים, וְדִבֵּר אֱלֹהִים תַּמִּיד הָעָלְיוֹן, כִּי אֱלֹהִים עֲזָאוּ וְחָסְוּ.
41. צֵאוּ לַמִּלְחָמָה בְּאוֹיְבֵי, כְּשֶׁשָּׁקַל אוֹ כִּבֵּד עֲלֵיכֶם, וְלַחֲמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהִים בְּרוּכֹשְׁכֶם וּבְנִפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
42. לוֹ זֶה הָיָה שְׁלָל שְׂאוֹכִים בּוֹ לֵלֵא מֵאֶמֶץ וְהִדְרִךְ קֶצֶרָה וְקִלְהָ הָיוּ מִצְטָרְפִים אִלָּיָה, אִךְ הַמֶּרְחֵק הָיָה אֶרֶץ וְקִשָּׁה יוֹתֵר מִדֵּי בְּשִׁבִּילָם. וְהֵם שִׁבְעוּ בְּאַלְלָה לוֹ וְכִלְנוּ הָיִינוּ יוֹצְאִים אֶתְכֶם. וּבִשְׁבוּעַת שֶׁקָר כָּזוּ יָבִיאוּ כָלְיוֹן עַל עַצְמָם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ שֶׁהֵם מִשְׁקָרִים.

קטע 7

43. (וְאַתָּה הַשְּׁלִיחַ) יִסְלַח לָךְ אֱלֹהִים, מִדּוּעַ הִרְשִׁיתָ לָהֶם (לְהַחֲלֵץ בְּקִלּוֹת), לִפְנֵי שִׁיתְבָּרַר לָךְ אֵלֶּה הַצּוֹדִקִים, וְתִדַּע מִי הֵם הַמִּשְׁקָרִים.
44. הַמֵּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבִיּוֹם הַדִּין אֵינִם מְבַקְשִׁים אֶת רְשׁוּתָךְ שֶׁלֹא לְהַאֲבִק בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהִים בְּרוּכֹשְׁם וּבְנִפְשׁוֹתֵיהֶם. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הִירָאִים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבובותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג' האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלבול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להסית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקות בין המאמינים, ונסו להפוך לה את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולעניינינו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בידינו. המתינו, וגם אנחנו ממתנים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתיים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לָכֶם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לָכֶם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליחו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליחו יתן לנו, ורק את אלה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הצבאות) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אלה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאלה. אלה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה אָנוּ ומאמין לָכֶם אחד. אמר, הוא אָנוּ המקשיבה לָכֶם דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליח אלה צפוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לָכֶם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אלה ואת שליחו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליחו מחפה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אלה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליחו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכס (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכו את אלה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתחים.¹
68. אלה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואלה קלל אותם, ומחפה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכס ועשירים יותר מכס עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעתם בדברי שקר על אלה כפי ששקעו. אלה חלו עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלקו הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אלה, לכן הוא העניש אותם). לכן אלה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אלה עליהם (ביום הדין). אלה עזוז וחכם.
72. אלה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשכנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אלה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'א'יה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש באלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ונשקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאס' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הם יִצְחָקוּ מְעַט (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אֲבָל הֵם עוֹמְדִים לְבָכוֹת הַרְבֵּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) כְּעֹנֵשׁ לְמָה שְׁעָשׂוּ.

83. וְכַאֲשֶׁר יִחְזִירַד אֶלְלָה אֶל אַחַת מִקְבוּצוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים), וְאִזּוּ יִבְקֹשׁוּ אוֹתָד לְהַרְשׁוֹת לָהֶם לְצֹאֵת אֶתָד לְקָרֵב. אָמַר, לֹא תִצְאֻ אוֹתִי לְעוֹלָם, וְלֹא תִלַּחֲמוּ אוֹתִי בְּאוֹיֵב לְעוֹלָם, בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה רְצִיתֶם לְהִשָּׁאֵר בְּבֵית, וְלָכֵן, הִשָּׁאֲרוּ עִם אֵלָה הַנִּשְׁאָרִים בְּבֵית, הַחֲלָשִׁים (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).¹

84. וְאַתָּה (הַשְּׁלִיחַ) אֵל תִּתְפַּלֵּל לְעוֹלָם עַל גּוֹפֹת אֶחָד מֵהֶם, וְאַל תַּעֲמֹד לִיד קִבְרוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְמַעַנּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם כָּפְרוּ בְּאֵלָה וּבִשְׁלִיחוֹ וַיָּמָתוּ בְּעוֹדָם מִשְׁחָתִים.

85. וְאַל תִּתְרַשֵּׁם מֵהוֹנֵם הָרֵב וְהַמְסָפֵר הַגָּדוֹל שֶׁל בְּנֵיהֶם. אֵלָה רוֹצֵה לְתַת לָהֶם אֵת זֶה כְּעֹנֵשׁ בְּשִׁבְלָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעַד שְׁיָמוּתוֹ כְּכּוֹפְרִים.²

86. וְכַאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם הָאוֹמְרָת, הָאֲמִינוּ בְּאֵלָה וּבָצְעוּ ג' הָאֵד עִם שְׁלִיחוֹ, בְּעֲלֵי הָאֲמָצְעִים מִבְּנֵיהֶם מִיד יִשְׁאָלוּ אֵת רְשׁוֹתָד, וַיֹּאמְרוּ, הַרְשָׁה לָנוּ לְהִשָּׁאֵר עִם אֵלָה שְׁנִשְׁאָרִים בְּבֵית (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).

87. הֵם (הַצְּבוּעִים) רוֹצִים לְהִשָּׁאֵר עִם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וּבְעֲלֵי הַמוֹם, כִּי נֶאֱמָתוּ לְבוֹתֵיהֶם, לָכֵן, הֵם לֹא יָבִינוּ.

88. אֵד הַשְּׁלִיחַ (מוֹתָמֵד) וְהַמְאֲמִינִים עָמּוּ בָצְעוּ ג' הָאֵד בְּרִכּוּשִׁם וּבִנְפִשׁוֹתֵיהֶם, שְׁמור לָהֶם כָּל הַטוֹב (בְּעוֹלָם הַבָּא) וְהֵם הַמְצָלִיחִים.

89. אֵלָה הַכִּין לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרָמִים מִתְחַתֵּיהֶם. לְנֶצַח יִחְיוּ בָּהֶם, וְזוֹ הַזְכִּיָּה הַגָּדוֹלָה.

קֶטַע 12

90. הַמִּתְנַצֵּלִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר בָּאוּ (אֵל הַשְּׁלִיחַ) לְהִתְנַצֵּל לִפְנֵיו עַל הַמַּצָּב הַקָּשָׁה שֶׁלָּהֶם, לְמַעַן שְׁיִרְשָׁה לָהֶם לֹא לְצֹאֵת אוֹתוֹ לְקָרֵב, וְהַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאֵלָה וּלְשְׁלִיחוֹ עוֹד לֹא יִצְאֻ עִם הַנְּבִיא. עֹנֵשׁ מְכַאֵיב יִפְגַּע בְּאֵלָה שֶׁכָּפְרוּ מִבְּנֵיהֶם.

91. אֵין חֲטָא עַל הַחֲלָשִׁים וְהַחֹלִים וְלֹאֵלָה שְׁאִין לָהֶם הָאֲמָצְעִים לְהַכִּין אֵת עֲצָמָם לְצֹאֵת עִם הַשְּׁלִיחַ לְקָרֵב, אִם הֵם נִשְׁאָרוּ נְאֻמִּים לְאֵלָה וּלְשְׁלִיחוֹ, כִּי אֵין סִבָּה לְהַעֲנִישׁ אֵת עוֹשֵׁי הַטוֹב, וְאֵלָה סוֹלַח וְרוּחוֹ,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אלה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליוחיו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחדו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישפנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופ' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצביונותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יוחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 13

103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האנשים יודעים כי אלה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אלה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליחו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. ויש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אלה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אלה יודע וחכם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישמש מקלט לכל אלה שנילחמו באללה ובשליחו מלפנים. הם נשבעים, התכוונו רק לטובה, ואולם אלה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אלה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להטהר, ואללה אוהב את המטהרים.
109. האם את מי שישד את בנינו על יראה ורצון מאלה טוב יותר או מי שישד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנום? אלה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אלה יודע וחכם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקין המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובא' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֵלֶּלָה קִנְהָ מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרֹת הַגֹּן, אִם יִלְחַמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקּוּרָאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֵלֶּלָה בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֵלֶּלָה. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּלָה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּה לֵאמֹר, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִירִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֵלֶּלָה, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֵלֶּלָה סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיּוֹנִים.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאִים אֶת אֵלֶּלָה לִמְעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּךְ יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאִים הָיָה מְרַבֶּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֵלֶּלָה וּמִתּוֹן.
115. אֵלֶּלָה לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמָם מִזְעֲמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּלָה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְצִיּוֹקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחַר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעֵט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נַפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֵלֶּלָה אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשָׁבֵי מִדִּינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, וחלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְּרֻךְ בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁינִי צִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וְאִדִּי שִׁינִי חָצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצִאת לַמִּלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצִאתָהּ, לְמַעַן אֵלֶּה שְׂלֹא יִצְאוּ לְלָמְדוֹ אֶת דִּתָּם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִירוּ אֲלֵיהֶם מִהַמִּלְחָמָה לְלָמְדוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלָּמְדוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אֲתָם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיִּרְאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדָת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֲמוֹנָה? אַכֵּן לַמַּאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוֹנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוֹנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלֶּה שֵׁשׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וַיִּמְתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדָת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רוּאָה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֲלֵלָה הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הָאֲמוֹנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבְרָ בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׂכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לַמַּאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֵלָהָ, שְׂאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מומדת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צף 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוְרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת יונוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעִינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקְרָבָם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשֶּׁר לַמַּאֲמִינִים שְׂנִישׁ
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.
3. רַבּוֹנֵכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים,
וּלְאַחֵר מִכֹּן עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, מִנְהֵל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאֵין
מִמְלִיץ שְׂמִתָּהּ לוֹ לְהַמְלִיץ בַּפְּנֵיו עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקָּמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנֵכֶם שֶׁעֲלִיכֶם לַעֲבֹדוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כְּלָכֶם תִּחְזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֹו הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרֵא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחֵר שְׂיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצִדִּיק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעֲשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת מִנְּנֵן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שִׁיבִהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשִׁמְשׁ וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת הוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהה 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוח'ורוף 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת יונוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֵשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יְדִרִיד אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִסֶם אֶל גּוֹ עֵדוֹ), אֲשֶׁר נִהְרֹת זִרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגוֹ עֵדוֹ, «הִשְׁבַּח לָךְ אֱלֹהֶה», וּבִרְכָתָם בִּינִיָּהם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֶה אֶת הָרָעָה לְבִנֵּי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּכֹר סוּפָם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אָבֵל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּשׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרָנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בְּעִמִּידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמִּשְׁחָתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וּכְכֹר הַשְׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׂלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֵדָה הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עֲשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיִּוְרְשֵׁיהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּיִּצַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהִקְרָא לִפְנֵייהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אֲמָרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בִּפְגִּישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ מִמִּירוֹהוּ. אֲמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִּי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֶקְבֵּל אֶת הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוֹם (יוֹם הַדִּין).
16. אֲמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֶה, לֹא קִרְאָתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וּכְכֹר שֶׁהִיִּתִּי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵינוּ,⁵ הֵאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלְטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָה, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בְּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהִחְלֹטֵת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכַאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבִנֵּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמִיחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֲבוֹד, הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֲסִדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאַרְצָה בְּלֹא צֶדֶק. הוּי הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צִמּוֹ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֲכַל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹזֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עֲלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשָּׁלוֹם (גֹּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֹּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְׁפָּלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשִׁי הַגֹּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְׁפָּלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֹּן מַפְנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כִּסּוּ
בְּקִטְעֵי לֵיל אֶפֶל, אֲלֵה אֲנָשִׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמַר לְפָנֵינוּ, עֲמְדוּ
בְּמִקּוֹמְכֶם אֲתֶם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֱמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 47: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרמן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהָ רַבּוֹנְכֶם הָאֲמַתִּי. וְאֵין דְּבַר זֹלַת הָאֲמַת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, פִּיצַד אֶתֶם סוֹטִים מַעְבֹּדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצָּדָךְ כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכַל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהָ יִתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וְיַחְיֶה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדְּרֹךְ הָאֲמַת אֶל דְּרֹךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיִכַּל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֲמַת? אָמַר, רַק אֱלֹהָ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֲמַת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֲמַת רְאוּי מִכָּל שְׂיֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהַדְרִיכָה.² מַה קָּרָה לָכֶם, פִּיצַד אֶתֶם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֶם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֲמַת בְּמֵאוֹמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לֵאשֹׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנֵג'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפְּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעַם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֵאֱמָרוּ, הוּא (מוֹחַמַד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֶתֶם יְכוֹלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָ, אִם בָּאֲמַת אֶתֶם צוֹדִיקִים.³

39. וְאוֹלֶם הֵם הִכְחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כִּמוֹ כֵּן הִכְחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לַפְּנִיָּהֶם, וְיִרְאֶה מַה הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבִּינֵיהֶם (בְּנֵי הָעָם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבִּינֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשֵׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אֶתֶם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֲנִי עוֹשֶׂה וְאֲנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֶתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאַלְהַ מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּ לֹא מְבִינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאַלְהַ מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם מְסַתְּפִלִּים בְּךָ (אֲדָּ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְהַ נָּתַן לָךְ), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינִים רוֹאִים?¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֱסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוּ שֶׁהוּ (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וְיִכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֲלֵלָה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה וּפְסִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחִים, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי גָּבֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמַּת אַתָּם צוֹדֵקִים (בְּאִיִּים שְׁלֵמִים)?⁴
49. אֲמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחוּתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אֲמֹר, אֵידָ אַתָּם מְרַגִּישִׁים אִם גָּבֹא אֲלֵיכֶם עֲנִשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזֶה שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שֶׁדִּרְשַׁתֶּם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִיו לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרבייתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרבייתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שיתחבא מרבונך ולו כמשקל נרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא יגון,

63. אלה אשר האמינו ויראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תעי' אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הִגְדֹּל.

65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שִׁיךְ לֹאֲלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאָרֶץ שִׁיךְ לֹאֲלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֹאֲלֹהִים.

67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׁוֹד) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תִּרְאוּ לְאוֹרֹ, וְיֵשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.

68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים לָךְ, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מַה שֶּׁבְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלֹטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹

69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.

70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קִצְרָה בְּעוֹלָם הִזָּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוּחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתְּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָתֶם לֹאֲלֹהִים, וְהִכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאַתֶּם זוֹמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מַה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²

72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאַלְתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לֹאֲלֹהִים).³

73. אֲךֹּ הֵם הִתְנַגְדוּ לוֹ, וְאֶנְחָנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מַה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עַמִּיהֶם, וְהֵם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּלֶה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עַמּוֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בָּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אַתֶּם לְאֱמֶת כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאִם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיָּהֲיָה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.
80. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ!⁶
81. וְכַאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שֶׁעָשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּלֶה יִבְטֹלוּ.⁷ אֵלֶּלֶה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְּשַׁחֲתִים לְהַצִּלִּיחַ.⁸
82. אֵלֶּלֶה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרֵיוֹ עַל אֵף שֶׁנָּאֵת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעֵבֶר כָּל גְּבוּל בְּכִפְרִתּוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עַמִּי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלֶה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אַתֶּם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינונס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום בחיי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענין הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנָאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לַהֲיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתֻכַּל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׂאִינֶם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבוּנָנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנִם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מָכוֹן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לַהֲיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׂלֵא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֶךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׂיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסְדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסְדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמֶת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹ, מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לָמָּה שֶׁיִּקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהָשָׂרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36: 30; סורת אד' ד' אריאת 51: 52; וסורת אז-זוח'רין 43: 23.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 272; סורת הוד 11: 148 - 149; סורת אר-רעד 13: 31, ופ' 40; סורת אל-קצצ

28: 56; סורת פאטר 35: 8; וסורת אל-ע'אשיה 88: 21 - 22.

11

סורת הוד הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זהו ספר (הקוראן) אשר אותותיו נשמרו מפני כל סלוף וזיוף,² ופרשו מאת החכם והבקיא (אללה),
2. כדי שלא תעבדו אלא את אללה.³ אני (הנביא) שנשלחתי אליכם כמזהיר וכמבשר מאתו,
3. ובקשו סליחה מרבוניכם וחזרו אליו בתשובה, והוא יעניק לכם מנעמים לזמן מגבל, ויעניק חסד למי שראוי לו.⁴ אך אם תסטו, חושש אני לכם מפני הענש של יום כביר (יום הדין),
4. אל אללה תשובתכם (ביום הדין), והוא הכל-יכל.
5. הם (הפגניים) מתאמצים למען שיסתירו את כפירתם ממנו, האם אינם יודעים כשהם מכסים את עצמם בבגדיהם, הוא ידע את אשר יסתירו או יגלו? כי אללה יודע את אשר בלבבות.

חלק 12

6. פרנסת כל נפש חיה בארץ מאת אללה, והוא יודע את משכנה כשהיא חיה, ויודע את מקום מותה, כי הכל כתוב ומפרט בלוח השמימי הקבוע.⁵
7. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ בששה ימים, כשכס מלכותו היה על פני המים, למען יבחן אתכם מי בכם מיטיב לעשות.⁶ ואם תאמר (השליח מוחמד), שלאחר המוות תקומו לתחייה. הכופרים יאמרו, אין זה אלא כשוף ברור.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד'ד-אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מַעֲלִיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסִדְנוּ לְאַחֵר מְצִיקָה שְׂפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חֲלָפוּ הָרְעוֹת מַעֲלִי, וְיִהְיֶה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשֹׁכֵר גְּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהַשָּׂרָה אֵלֶיךָ, וְצָר לָךְ עַל כָּךְ, שִׂיאֹמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאֲדָ?² אֶתָּה רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹיוֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֲלָלָה, אִם אַתֶּם צוֹדֻקִּים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלֵה אֲשֶׁר דָּבַר לֹא יִהְיֶה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יִהְיֶה עֶרֶךְ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סָפְרוּ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיךְ וְרִחְמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבְּרִין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים זכריו, הנה הם אלה קזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שזכני העו, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו עונש יום מכאב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמוהו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׁכָרִי מֵאַלְלָה, לָכוּ לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.

30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹהִים אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיַד אוֹצְרוֹת אֱלֹהִים, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹהִים שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהִים לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מַה שֶׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.

32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית לְהַתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוּחַ, אֱלֹהִים יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,

34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרִצּוֹנִי לִיעֹץ לָכֶם אִם אֱלֹהִים רוֹצֶה שֶׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנְכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.

35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמָּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵדָּא אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קטע 4

36. וְאַלְלָה הַשֶּׁרָה לְנוּחַ, מִקְלָב אֱלֹהִים שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לְכַד אֶל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבִנְיָה אֶת הַתִּבְיָה בְּהַשְׁגָּחַתָּנוּ וְהַשְׁרָאָתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסִלַּח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְיָה, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,

39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבִיא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20: 39.

40. וּכְאֲשֶׁר בָּא הֵצוּ שְׁלֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אָמְרָנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֲתָדָּה אֶל הַתִּבְּהָה זֹוג מְכָל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתָדָּה - פָּרָט לְאֵלֶּהה שְׁכָבֶר נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מְעַטִּים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהֶ, בְּשֵׁם אֱלֹלֶה הַפְּלֻגָּתָהּ וְעִגְיֻנָּתָהּ, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָה מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שְׁלֹא הִצְטָרַף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטָרַף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֲמַצָּא מַחְסֶה בְּהָר שְׁיֻגּוֹ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹלֶהה, אֲלֹא רַק לְמִי שְׁאֱלֹלֶהה יִרְחַם עָלָיו. וְאִזּוּ הַפְּרִידוֹ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בְּנוֹ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימִידָּה! וְהוּא שְׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אִזּוּ פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָה) הִטִּילָה אֶת הָעֵלָן עַל הָר אֶלֶּג'וּדִי,⁴ וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הָאֲבָדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְּטַחְתָּדָּה (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֲמַת הַיָּא, וְאֵתָה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹלֶהה), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּדָּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאָל אוֹתִי מַה שְּׁאֵין לָדָּה יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְּהִיר אוֹתָדָּה שְׁלֹא לְהִיּוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֶה אֲצִלָּדָּה מִפְּנֵי שְׁאֲשָׁאֵל אוֹתָדָּה עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחַם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אִזּוּ נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עָלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּה, אֲדָּה אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִּים לָדָּה, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֲתָה וּבְנֵי עַמָּדָּה לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְאַזָּה הַטּוֹבָה לִירְאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-ג'ודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הָהוּד אַחֲיָהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלָיו (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֲאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוּד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנו נוֹטְטִים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מְאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֹּן שְׁאַחַד מֵאֱלֹהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיו עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלֵא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיָא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אֶתְכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִיֵּשׁ אוֹתֶם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְעַמּוֹ כָּל אִלָּה שְׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתֶם מֵעֲנֶשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנִם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עֶרְף,
60. לָכֵן רִדְפָה אוֹתֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים (מִחֻפָּה לָהֶם עֲנֶשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוֹנִם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוּד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּמּוּד שְׁלַחְנוּ אַחֲיָהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵר עֲרִבִית קְדוּמָה טְרוּם-אַסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זֶמֶן לִפְנֵי קוּם הָאִסְלָאם. ר'.

סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צֹאֲלַח! לִפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמִתּוֹן, הָאֵם אֶתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאֶשֶׁר אֶתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צֹאֲלַח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יִצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אֶצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוּלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צֹאֲלַח, תִּהְיוּ מִהַחַיִּים שֶׁלָּכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵ הַדִּין שֶׁלָּנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצִּלְנוּ אֶת צֹאֲלַח וְאֶת כָּל אֶלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָד הוּא הַחֲזֵק וְהַעֲזִיז.
67. וְהַצֶּעֱקָה פִּגְעָה בְּאֶלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לִפְגָּרִים מוּטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שֶׁלָּנוּ הִבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיאוּ לָהֶם עֵגֶל שְׁמֵן צִלְי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלֵּדֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריא 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אַיך אַלד וואָני זָקנָה וּבַעֲלִי זָה גַם זָקוּ! בְּאַמֶּת זָה דְבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְלָאָכִים), הָאֵם אַת מַתְפַּלֵּאת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהִים? רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתִיו עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבָרָהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדָּת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְשִׁיד לַהֲתַנַּחֵם עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבָרָהִים הָיָה מֵתוּן, וּמִרְבָּה לַהֲתַפְלֵל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה.
76. הוּא אֲבָרָהִים! שָׁכַח מְזָה, הִנֵּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהֶעֱנֵשׁ בָּא אֱלֹהִים, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאָכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עֲמוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עָמִי! הִנֵּה בְּנוֹתַי² (הַתַּחֲתָנוֹ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֵי עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתַיִךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לַהֲשֹׁעַן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאָכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לַהֲגִיעַ אֵלָיִךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל זַבִּית אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פָּרֹט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בִּבְקָר, הָאֵין הַבָּקָר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הַפְכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה,³ וְהַמְטִרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג'יִל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלְחָנוּ אֶת שׁוּעִיבַּ אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם מִבְּלַעַדִּיו, וְאֵל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רוּאָה אָנִי כִּי הַמַּצֵּב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אָנִי מִפֶּחַד כִּי יָבֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֻנָּשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵל תִּפְצִיזוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָה,
86. מֵה שְׁאֲלָלָה הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹץ שְׁמָגִיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אָנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּי שׁוּעִיבַּ! הָאֵם תִּפְלָתְךָ מִצִּוָּה עֲלֶיךָ (לְדַרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִכְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנָנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָד בְּדָרְךָ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבַּ), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבּוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פֶרֶנְסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָכֹלְתִּי. הַצְלַחְתִּי תִּלְוִינָה רַק בְּאַלְלָה שְׁעָלָיו אָנִי סוֹמֵךְ וְאַלְיוּ אָנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֹא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוּחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֵלָה, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבּוֹנִי רַחוּם וְחוּמָל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבַּ! אֵין אָנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחָנוּ רוּאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלָנוּ), וְלוּלֹא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הָיִינוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְבָּנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנָע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֵרָף לְמָה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבּוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מֵה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אָנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מֵה יִקְרָה לָכֶם, וְגַם אָנִי מְחַפֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שׁוּעִיבָה וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחֲמֹנוּת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צוֹחָה וְהֵם נִהַפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כְּאֵלוֹ מַעֲוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עִם מְדִיןָה כָּפִי שֶׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שֶׁלֹּחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוֹ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכְן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עִמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיֻבְּלִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֶה שֶׁיִּקְבְּלוּ נֹסֵף לְמָה שֶׁקִּבְּלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲצֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שֶׁאֲלִיהֶם הִתְפַּלְּלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוֹ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכֵזָה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲצֵרוֹת הַכּוֹפְרִים. וְעֲנִשׁוֹ מְכַאֵב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּירָא מֵעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שֶׁיִּאֲסֹפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשׁוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָּׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחואב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אַתְּ הָאֲמַלְלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שִׁיְהִיו גָּאֲנָחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.¹ כִּי רְבוּנְךָ פָּעֵלוּ כְּפִי שֶׁהוּא רוּצָה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלִנְצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ קִנְזִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנָה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּךָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנִיחֵנוּ נֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹשֶׁשׁ בְּשַׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנִיחֵנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלוֹלֵא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנְךָ, הִיָּה שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַנִּפְגָּנִים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֶּן חֲמוֹר.
111. וְאִכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנְךָ כְּפָעֻלָּם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמֶּשֶׁד בְּדִרְכְּךָ כְּפִי שֶׁצּוֹיֶת, אֶתְּה וְאֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶתְּךָ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוּאָה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוּ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מִגְנִים זוֹלַת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִנְזִים אֶת הַתִּפְלָה בְּשָׁנֵי קִצּוֹת הַיּוֹם,³ וּמִשָּׁד שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזֶוּ הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׂרוּצִים לְהִזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלָה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׁכָרְם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְרָם וּבַתְּעוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנְךָ לֹא הִיָּה מְשִׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָתָהּ, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתה בשמים ובארץ, ואלי יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוְרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסוף, יוסף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84 ; וסורת ע'אפר 40 : 34.
הורדה במכה אחרי סורת הוד 11 ; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. באשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבד יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לבן האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אבראהים ואסחאק לפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש אות ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאוננו, אם כי אנחנו חבירה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקהר 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאָב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאָב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֹאֲחֵר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכָנוּ תַּחְרוּת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוּף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הִזָּאָב, אַתָּה לֹא תִאָּמֵן לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדִיקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעַלְיָה דָם שֶׁקָּר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רַע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוּת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וְלִפְתָּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְּאִיתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעָבוּר דִּרְהֵמִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנֵן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִקַּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוּף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלִמַּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוּמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֻנְיָנִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוּף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנֵקָנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כִּבֵּד אֶת שְׁהוּתִי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאִכּוּ חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאָף הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לִילֵי רָאָה אֶת אוֹת רַבּוֹנוֹ.¹ עָשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדִּלֶּת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתֻנְתּוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדִּלֶּת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הַעִיד, אִם כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתֻנְתּוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמְתְּכֹן, כִּי מִזְמֻמְתְּכֹן עֲצוּמָה,
29. אֵתָהּ יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאֵתָהּ, בִּקְשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאָדְךָ, כִּי הָיִיתָ מֶן הַחוֹטְאִים.

קִטְעָה 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֲשֶׁת הַשֵּׁר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֹאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָּא מִלְּאָד מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנְסִי רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רַבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֶּעַ וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.
34. וְרַבּוֹנוֹ נִעְנֶה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְסִי אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזֶמֶן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוּם סוֹחֲטִים עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוּם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַתָּ לָנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיֹבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלִמְדָנִי רַבּוֹנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֲמִנְתִּי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּךָ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! הֵאֵם (עַבְדוּת) רַבּוֹנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעַבְדוּת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֲתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינִם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹלָהּ. הַשְּׁלִטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשָׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְחֲשֵׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּכָר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֲלָתֶם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצַל, הַזָּכָר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אַךְ הַשְּׁטָן הַשְּׁפִיחוֹהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפָר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוּם) רָאִיתִי שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,
46. (וְכִשְׁהִגִּיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצַדִּיק! מַה דַּעַתְךָ עַל שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת הַנִּתְאָכְלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדִי שְׂיִדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שֶׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מָה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלִיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.
48. אַחֵר יָבוֹאוּ שֶׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מָה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,
49. אַחֵר כִּד תָּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּזוּ אֶמֶר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכֹאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׂאֵל אוֹתוֹ, לְבַרֵּר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיִים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִזְמָתוֹ.
51. וְאֶמֶר הַמֶּלֶךְ, מָה קָרָה לָכֵן כֹּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָנוּ אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּזוּ אֶמְרָה אֶשֶׁת הַשָּׂר, עֲתָה נִכְוֶנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדְקִים.
52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָגַדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יִרְחַם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
54. וְאִזְּזוּ אֶמֶר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכֹאֲשֶׁר בָּא אֶמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.
55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וְיַבְעֵל יָדַע.
56. כִּד בְּשִׁסָּנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מָקוֹם שִׁירְצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,
57. וְאוֹלָם שְׂכָר הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכֹאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.
59. אוֹלָם לְאַחֵר שֶׁשִּׁפַּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מִלְּאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִבְיֹא וְהוּא אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אֶתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכּוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַיִּשְׁחָזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אָבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֶׁם שֶׁהֵאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשּׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנֵה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזָּר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אָבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֹשׁ! הִנֵּה כִסְפֵּנוּ הִחֲזָר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפַּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצְרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלָא לְאַחַר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשׁוּבָעָה לְפָנַי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנַי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלָא חִשֶּׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קִטְעַן 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחַר שֶׁשִּׁפֵּק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגִּבְעָה בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּא אֲנִשִּׁי הַשִּׁיחָה! אֲכֹן גִּנְבִים אִתָּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנוּ אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שִׁיחֲזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעָן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֱלֹהֵי! וְאַתֶּם כִּבְר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאֶרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֲצִלְכֶּם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמְצָא הַגָּבִיעַ)¹ יִהְיֶה הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִד אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבּוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לְקַחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֵא אִם יִרְצָה אֱלֹהֵי. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדַרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהֵי).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנֵב הָרִי גַם אֵחַ לוֹ גָּנֵב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הִעִיר לָהֶם עַל כֵּד. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוֹעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלֵה יוֹדַע יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוֹד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסִיד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהֵי! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֲצִלוֹ מִצְּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשִׂקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נוֹאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בִּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהֵי, הֵן כִּבְר קִדְם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהֵי, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אָבִינוּ! גָּנֵב בְּנֵד, וְלֹא נַעֲדִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יִדְעֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. הַעוֹשׂ הוּא שֶׁעָבַד הַגּוֹנֵב לְבַעַל הַחֶפֶץ הַגָּנֵב.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הוגנת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסף! הוא אמר, כן אני יוסף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמים,
93. קחו את כתנתי זאת והניחוה על פני אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרך, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעייתך הקודמת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמַּבְשָׁר הַנִּיחַ אוֹתָהּ (הַכְתָּנָת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לְרֵאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אָבָא! זֶה הוּא פְתָרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגָּשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרוּד בִּינִי לְבִין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הַמִּיטִיב וְהַעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוּשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְגֵן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הַמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגִלִּים לָךְ, כִּי לֹא הָיִיתָ אַתָּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזָמְמוּ מִזְמָה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מְבַקֵּשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כְּשֶׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבָנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּא אֵינֶם שָׁמַיִם יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שַׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיב לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבִּין הַפְּגִנִיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך חוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,

נצחונו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר

לבדותם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבחרת כל העניינים

החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוְרַת אֶךְ-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעד» בגלל הביטוי «אך-רעד, הרעם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רעד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקרה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הרעם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיִךְ מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמֶשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוֹב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמִבְּהִיר לָכֵס אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֵס אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זֶוֹג, וְהוּא עֲטוֹף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבָאָרֶץ עָשָׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בָּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שָׁרְשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶס מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִיָּם. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוּתֵנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחִישׁ (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְּרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוּתָם עוֹשִׁיקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי' 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אלה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שיִרְצָה, אולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס' 53 : 32; סורת אז-זומר 39 : 6; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7; סורת הוד 11 : 5; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחַמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלֶה, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפִּקֶחַת הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר: הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפִּים לְאֵלֶּה שֶׁבָּרְאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּה לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּה בּוֹרָא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נִשָּׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הַעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תְּכֵשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּה אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאִכּוּ בְּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבָנֵי אָדָם יִשָּׁאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּה מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נִעְנֵו לְרַבּוֹנִם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנִם יִהְיֶה קָשָׁה מְאֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיִּצּוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָד הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּה, וְאֵינֶם מְפָרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,

21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּה צָוָה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנִם, וּפְחָדוֹ מִכְּפִי חֲשָׁבוֹן סוֹפִי חֲמוֹר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עֲמָדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנִם, וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּה שֶׁהִנְקִנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29: 43.

2. ר' סורת יונוס 7: 26; וסורת אל-כהף 18: 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52: 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מַה טוֹב וּמַה נָּעִים הִגְמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלָּכֶם.
25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּתַרְתּוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קִשְׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקִשְׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקִּלְלָה, וְלָהֶם
הַמַּעוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵס בְּשִׁפְעַע אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׁמַחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֶה חוֹלְפֶת לַעֲמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְבָבוֹת,
29. הַמֵּאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיִשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֶה (גֹּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֹן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֶיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בִּפְנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׁאֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעֲלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הָאֵין הַמֵּאֱמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵּי רָצָה אֱלֹהָ, הִזָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כֻּלָּם? אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 77; וסורת אל-אעלא 87: 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת ינוס 10: 96 - 97, ופי 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 34; וסורת אנ-נחל 16: 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארעה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69:

4; וסורת אל-קארעה 101: 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14: 47.

קטע 5

32. כְּבֹר לְפָנֶיךָ לַעֲגוֹ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כֹּךְ הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ? (אוּ הַשְׁתַּפִּים שְׂבָנִי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קְרָאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לְכוֹפְרִים נְרָאָה מֶה שְּׂזַמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנְעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיד שׁוֹלֵל, אֵין לוֹ מְדִרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הָזֶה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תַּאֲוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירָאִים, זֹרֵמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לְעַד וְאֵלֶּהָ. זֶה שְׂכַר הִירָאִים, וְשְׂכַר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שְׂמַחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר) הֵתַכַּחְשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אָכֵן צְוִיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֵלִיו אֶקְרָא, וְאֵלִיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אָמֶת לְשִׁקֵּר) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי וְטִטֵּית לָבָם לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהַעֲנִקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאָצָאִים.⁸ וְאֵין שְׁלִיחַ שִׁכַּל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עֵת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 48 : 22.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. וְהוּא מוֹחֵק אֶת מֶה שְׁיִרְצָה אוֹ מִשְׁאִיר אֶת מֶה שְׁיִרְצָה מִן הַצּוּיִם וְהַחֲקִים,¹ כִּי אֶצְלוֹ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי שְׂזָה יִקְרָה, הֲרִי עֲלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מְכָל קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שְׁיִתְנַגֵּד לְמַשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלָם הַשְּׁלִטוֹן בְּיַדִּי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הֲרִי הוּא יוֹדֵעַ מֶה כָּל נַפֵּשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשָּׂכָר הַטּוֹב (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵלָה כָּעֵד בְּיָנִי וּבְיָנֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישובו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אברהמים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיון ורב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן העגש חכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיון והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את זמי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם עגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנשיון גדול.

קטע 2

7. ורבונכם הכריז, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאַרְצָא, אִין אֵלְהָ זָקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאָרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלְהָ שֶׁקְדָּמוּ לָכֶם מַעֲמֵי נוּחַ (נֹחַ), עָאד, וְתִ' מוּד, וְכָל אֵלְהָ אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרַק אֵלְהָ יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִיֵּשׁ סֶפֶק בְּאֵלְהָ בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֻשְׁכֶּם לְזַמָּן מָסִים (עַד יוֹם הַדִּין)?³ אָמְרוּ, אִין אַתֶּם אֵלָא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֵלְהָ מַעֲנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲוֹבְדָיו, וְאִין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיאַ לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָא בְּרִשּׁוֹת אֵלְהָ, וְעַל אֵלְהָ יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלְהָ שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבַּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלְהָ יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאַרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדִתָּנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁפִּין אֶתְכֶם בְּאַרְצָא אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְמוּלוֹ שֶׁל הִיָּרָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאָתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֵלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאֵז כָּל עָרִץ עֲקֹשָׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנָּם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיֻכַּל לְבֹלְעוֹ, וְהַמּוֹת יָבֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֵשׁ קָשָׁה.²
18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם (בְּחֵזֶי הַעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפְרָאֵשׁ פִּגְעָה בּוֹ רוּחַ בָּיֹם סַעְרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאַשֶּׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הַרְחוֹקָה מִן הַדֶּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֵמֶת, וְאִם יִרְצֶה יִשְׁמִידֶכֶם וַיָּבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוִמָּכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קָשָׁה עַל אֵלֶּה.
21. (וּבִיּוֹם הַדִּין) כֹּאֲשֶׁר יוֹפִיעִיו כֻּלָּם בְּפָנֵי אֵלֶּה, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאַלֶּה שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְּנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיִּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהַסִּיר מֵעַלֵּינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּה? (הַמִּתְנַשָּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּה, כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ מִנְּחִים אַתֶּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֵט (מִן הָעֲנִשׁ).⁵

קטע 4

22. כֹּאֲשֶׁר הָעֲנִין תָּם וְנִשְׁלַם יִגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֵמֶת, וְאֵלּוֹ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלִטוֹן. אֲנִי קִרְאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעֲזְרוּ לִי, וְאֲנִי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם. לַעוֹלָם יַחֲיוּ בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמוק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטרם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר אֲבָרָא הֵימֶן אָמַר, רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוּחָהּ,¹ וְהִרְחֵק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רְבוּנִי! הֵם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלְךְ בְּדַרְכֵי הוּא שֶׁיֵּד לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רְבוּנִי! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה). רְבוּנִי! לְמַעַן יִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֵלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לְמַעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רְבוּנִי! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בְּשָׁמַיִם.
39. הִשָּׁבַח לְאֵלָהּ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֲעִיל וְאֶת אֶסְחָאֶק, כִּי רְבוּנִי שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רְבוּנִי! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רְבוּנִי! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רְבוּנִי! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרִי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָהּ לֹא שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְטָ קִפּוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרֵּב פְּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אִפּוּא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רְבוּנִי! דַּחָה אֶת דֵּינִי עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָהּ יֹאמַר), הֵאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וְשִׁכְנָתְכֶם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָה אֲשֶׁר עֲשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי צַד הָעֶנֶשׁנוֹ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוֹ לָכֶם מְשָׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנְּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְּצֻבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאַזְיָקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֵלֹהָ אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבֵּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרַת אֶל-חֶגְרַת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הָיוּ מִסְלָמִים,³
4. לְכוּ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהַתִּקְנָה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקְדָּם,
6. אֵין אֲמָה שֶׁתּוּכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲוֹתָהּ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֹן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעַגּוֹ לוֹ.
13. וְכִךְ אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכִךְ קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינִי כְּתוּצָאָה הַעֲנִשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא اَللّٰہُ אَد-דִּיכֵר, ההזרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא اَللّٰה אَد-דִּיכֵר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רֵאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרֵאֵנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכַב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פְּרִשְׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחֹזֶק, וְהַצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׂאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיַדְנוּ, אֵךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שָׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמְיָה, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהַגִּיעַ אֶל רְבוֹנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוֹנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרֵאֵנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרֵאֵנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָה.
28. וְכִבְּאֶשׁ רְבוֹנָד אָמַר לְמִלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכִבְּאֶשׁ אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מִרוּחִי, (כִּבְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמִּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לְהִיּוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שִׁאֲנִיד בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת חוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גַּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקִּלְלָה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְּ לִי לַהֲיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בָּאוּר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שֶׁיִּתְּעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֵלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אַךְ יִרְאִי אֵלְלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲיָנוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּשֵׁיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמִית זֶה,
48. בְּלִי שִׁיִּסְבְּלוּ מַעֲיָבוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַע לְעַבְדִּי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עֲנָשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַע לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאוּנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בַּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְקַנְתִּי? בְּמֶה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחָמֵי רְבוּנוּ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מֶה מִטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמְשַׁפְּחַת לוֹט אֲשֶׁר נָצִיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרָנוּ שְׁתֵּיהֶּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמָדוֹ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֶנֶשׂ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹו
לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הָעֲנָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמָדוּ עִם בְּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶף עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלֶה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הִזְדוּגוּ אִתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיךָ (מוֹחֲמָד)! הֵם הִיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנִים.

73. עִם זָרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִנְחַת הָעֶנֶשׂ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטְרָנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָנֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה עֲדָנוּ.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמָנוּ,⁴ וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתייהן : אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֶגְרָה¹ הִכְחִישוּ בְשָׁלִיחִים,
 81. וְכִאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חָצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אֲדָם בָּקָר הִלְמָה בָּהֶם צִוְּחַת הַעֲנֹשׁ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיוֹן סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתְנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנֶּעֱלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנַפֶּיךָ לְהַגִּיט הַמֵּאֲמִינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּדְּ גַם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיֵּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטְוִיתָ וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הַגִּנוּ עֲלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָהּ אֱלֹהִים אַחֲרֵים, בְּסוּפָם שִׁידְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הִלֵּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדְּ אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדְאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נגים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראחים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכי' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנוכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אַן-נחל 16

בִּשְׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. המועד שֶׁל (יוֹם הַדִּין) וְגִזַּר דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן אֶתְכֶם (הַכּוֹפְרִים) קָרוֹב מְאֹד, וְאַל תַּחֲשִׁיבוּ בּוֹאוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מַעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִצְרְפוּ לוֹ.¹
2. הוּא (אֱלֹהֵי) שׁוֹלַח אֶת הַמַּלְאָכִים עִם הַהִשְׁרָאָה וְהַנְּבוּאָה עַל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִבֵּין עוֹבְדָיו,² (וּמִצִּיּוֹת אוֹתָם), הַזֹּהָרוֹ, כִּי אֵין אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֲנִי, וְיִרְאוּ אוֹתִי,³
3. בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמְת, יִתְעַלֶּה עַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ.⁴
4. בְּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶחַ, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי (לְבוֹרָא).⁵
5. וְאֶת הַמִּקְנֶה בְּרָאוֹ לָכֶם, בּוֹ חֵם (מִלְבוּשׁ מִן הָעוֹר וְהַצֶּמֶר), וְצָרִים אַחֲרֵיכֶם, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,
6. מִרְאָה בּוֹאֵם הַבֵּיתָה שֶׁל עֲדָרֵיכֶם (מִן הַגְּמֻלִים) וְצֹאֲתָם אֶל הַמִּרְעָה, מוֹסִיף לָכֶם יִקְרָה וְיִפִּי,
7. וְהֵם נוֹשְׂאִים אֶת מִטְעַנְכֶם הַכָּבֵד אֶל אֶרֶץ שְׁלֵא תִּיכְלוּ לַהֲגִיעַ אֵלֶיהָ בְּלִי עֲמַל קִשָּׁה. רְבוּנְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.⁶
8. וּבְרָא אֶת הַסּוּסִים, הַפָּרָדִים, וְהַחֲמוֹרִים לְמַעַן תִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם, וּלְתַפְאֶרֶת לָכֶם. וְיִבְרָא גַם אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ.⁷
9. וְאֱלֹהֵי יִרְאָה לִבְנֵי אָדָם אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, וְאוֹלָם יֵשׁ גַּם שְׁבִילִים עֲקָמִים אֵינֶם מוֹבִילִים אֶל הַיְּשׁוּעָה. אֱלוֹי רָצָה (אֱלֹהֵי), הִזָּה מְדַרְיָךְ אֶת כָּלְכֶם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגי' 15 : 14 ; סורת יונס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִים לָכֶם, מִהֶם לְמִשְׁקָה, וּמִהֶם יַצְמִחוּ עֵצִים אֲשֶׁר תֵּרְעוּ בָהֶם (בַּהֲמוֹתֵיכֶם),
11. וַיַּצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם תְּבוּאוֹת, וְזִיתִים, וְעֵצֵי תֵמָר, וּגְפָנִים, וְכָל פְּרִי. בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.¹
12. וְהִכְנִיעַ לְשִׁרְוֹתְכֶם אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, גַּם אֶת הַכּוֹכָבִים הוּא הִכְנִיעַ לְשִׁרְוֹתְכֶם בַּפִּקְדָּתוֹ, וּבָזָה אוֹתוֹת לְבַעְלֵי דַעַת.²
13. וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָא וּפָזַר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, בַּצְּבָעִים שׁוֹנִים. בְּזֹאת אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזְכְּרוּ.
14. והוא אֲשֶׁר הִכְנִיעַ אֶת הַיָּם לְשִׁרְוֹתְכֶם, לְמַעַן תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ בָּשָׂר טָרִי, וּתוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ תִכְשִׁיטִים שֶׁתִּתְקַשְּׁטוּ בָהֶם. וְתִרְאוּ אֶת הַסְּפִינוֹת שֹׁטוֹת בּוֹ, לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה מִחֶסֶדּוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים), וּלְמַעַן תִּדּוּדוּ לְאֱלֹהִים.
15. והוא הִתְקִין בְּאֶרֶץ הָרִים לְבַל תִּטָּה בָּכֶם, וְכוֹן נְהוֹרוֹת וּשְׂבִילִים לְמַעַן תִּדְרְכוּ,³
16. וַיְצִיגֵנִי דֶרֶךְ וְגַם לְפִי הַכּוֹכָבִים.
17. הָאֵם אַתֶּם מְדַמִּים אֶת מִי שֶׁבוֹרָא כָּל זֶה לְמִי שְׁאִינוּ בּוֹרָא מְאוּמָה? הָאֵם לֹא תִחְשְׁבוּ?
18. וְאֵם תִּנְסוּ לְסַפֵּר חֲסָדֵי אֱלֹהִים הָרִי לֹא תִמְנּוּ אוֹתָם.⁴ אֱלֹהִים סוֹלַח וְנְרוּחִים.
19. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּירוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ.
20. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֱלִיהֶם (הַכּוֹפְרִים) קוֹרְאִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִים לֹא יוֹכְלוּ לִבְרֹא דָבָר, הֵם עֲצָמָם בְּיַד אָדָם נַעֲשׂוּ,⁵
21. חֲסָרֵי חַיִּים הֵם, וְאֵינָם מְלַעְדִּים לְקוֹים לְתַחֲיָה (בְּיוֹם הַדִּין).

קטע 3

22. אֱלֹהֵיכֶם הוּא יָחִיד וְאַחַד, וְאַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בְּאַחֲרִית, לְבוֹתֵיהֶם כּוֹפְרִים וְהֵם יְהִירִים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֵר זָמְמוּ קוֹדְמֵיָהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵד אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִשְׁפִּילִם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שְׁתַּפִּי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשְׁלִיחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח. כִּמְהָ נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוֹנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵד בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְנִסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתִיחָתָם נְהָרוֹת זוֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחְפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמְּנוֹת אֲלֵיהֶם, אוֹ עַד שְׂיָבֹא מוֹעֵד רַבּוֹנָה (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֱלֹהַ לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֲלֹא הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִיזִים אָמְרוּ, אֱלוֹ רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵינוּ דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסֻרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אֲסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. אֵךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֲלֹא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי.¹

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֶל כָּל אֲמָה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ מִטֹּאֵעוֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיף אֱלֹהַ, וְעַל אֲחֵרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק לַתַּעֲוֹת. סִירוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ הִיָּתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּא הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהִדְרִיף אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיף אֶת אֲשֶׁר כָּבַר הַתַּעֲוָה, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֱלֹהַ בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדִי לְבָאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשֻׁקְרִים.

40. כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבָרֵא דָּבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְרוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לֵאחֹר שְׁנַעֲשֻׁקוּ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת וְעַל רַבּוֹנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיקָ לֹא שְׁלַחְנוּ אֲלֵא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים זֹאת, שְׂאֵלוּ אֶת בְּעָלֵי הַחֲכָמָה.²

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלִיד (מוֹחֲמַד) הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם, לְמַעַן יַחֲשֹׁבוּ וְיִדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-כהף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אֵדִי-דִיכֵר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6, ור' פי 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאללה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהענש לא יבוא עליהם בלא שיצפו מאין,¹
46. או שלא יעצר את תנועתם בדרכים, ולא יוכלו לחמק מענשו של אלה,
47. או שלא יעכבם על ידי הטלת פחד עליהם.² אולם רבונכם הוא חזמל ורחום.
48. האם לא יראו כי כל אשר ברא אלה, יטיל את צלו ימין ושמאל, סוגדים לאללה בהכנעה.
49. ולאללה יסגד כל אשר בשמים וכל אשר בארץ מכל רמש עד המלאכים ואין הם מתנשאים.
50. (המלאכים) יראים את רבונם אשר הוא מעל להם, ויעשו כמצוה עליהם.

קטע 7

51. אלה אמר, אל תעשו לכם שני אלהים. יש רק אלה אחד. ורק אותי תיראו,
52. לו כל אשר בשמים ובארץ, ועבודתו היא הממשכת. האם מישהו זולת אלה תיראו?
53. וכל חסד אשר לכם מאללה הוא. ובפגע בכם צרה אליו תפנו בקריאה.³
54. ואולם באשר הוא יסיר את הצרה מעליכם, והנה חלק מכם משתף אלילים עם רבונם,
55. ואינם מודים על החסד שנתנו להם. התענגו אפוא, ואולם עוד תדעו.
56. הם נותנים חלק מאשר הענקנו להם⁴ לאלה (האלילים) שאינם יודעים דבר (ולא יוכלו לעזר להם). חי אלה! עוד תשאלו על כל אשר בדיתם.
57. הם מניחסים לאללה בנות. ישתבח שמו! ומניחסים לעצמם מה שיחפצו (מן הבנים).⁵
58. וכאשר מבשרים לאחד מהם על הלדת בת, קודרות פניו והוא מתמלא זעם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומתהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינד כל דבר נחות, ואילו לאללה שינד כל דבר נעלה, והוא העזוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארבה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאלה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפגיד, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליד (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונד השרה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים בנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 137; וסורת את-תכויר 81: 9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11: 9 - 10; סורת אל-כהף 18: 35 - 36; סורת מרים 19: 77; וסורת פוצ-צלת 41: 50.

3. ר' סורת יא. סין 36: 34 - 36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמַּסְלֻלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטְעָמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לְבָנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאַנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּלֵל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִךְ אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַיִּשִׁים אֶת חֲסֵדִי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתֶם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וּמִהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרַנֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֲדוֹנּוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֲדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשֵׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצֻמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שַׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושיצרו תיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברורה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרבים כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים לתבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

55 : 28.

קטע 13

90. אֱלֹהָהּ מִצְוָה לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעֲזֹר לַקְּרֹב הַמִּשְׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנָּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהִתְחִיבְתֶּם בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ, וְאַל תִּפְרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחַר שְׁאֲשַׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהָהּ עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתִּירָה לַחוּטִים אֶת מָה שְׁאַרְגָּה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְמָשְׁכֶם בְּשִׁבוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדִי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹוֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהָהּ מְנַסָּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהָהּ הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהָהּ יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׁיִבְחַר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׁיִבְחַר בַּהֲדָרְכָה. וְאֱלֹהָהּ יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּשִׁבוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תִּלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שֶׁהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מוֹנְעֵתֶם אֲנִשִּׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָהּ, וְצַפּוּי לָכֶם עֲנֵשׁ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהָהּ בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֹל אֱלֹהָהּ טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מָה שֶׁיֵּשׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מָה שְׁאֲצֹל אֱלֹהָהּ לְעוֹלָם יִשְׁאַר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נַחֲמָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֶשׁ מַחֲסָה בְּאֱלֹהָהּ מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלֹטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלֹטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלֹקְחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמִּשְׁתַּפִּים עִם אֱלֹהָהּ שֶׁתִּפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45; סורת אנ-נחל 16: 126; וסורת אש-שורא 42: 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 33.

4. ר' סורת ינוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אֲכֹן אֶתְהָ בּוֹדָה כְּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אֲמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחַם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשׁוּרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֲנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרָבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, אֱלֹלָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעְדֵּי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאֵמוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחּוּל זַעַם אֱלֹלָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהַעֲדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵטֵם אֱלֹלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעֲתָם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֵּא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפְק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּכַסִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפֶן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הַגֵּרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשֶׂקוּ.
112. אֱלֹלָה מוֹשֵׁל מָשֶׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשָׁפַע. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵּי אֱלֹלָה, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹלָה אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אותו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצא 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתר והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתר וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולאללה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונד הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונד ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונד בַּחֲכָמָה וְהִזְהָרָה נָאָה, וְהִתְנַכַּח עִמָּם בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת וּנְאוֹתָהּ בְּיוֹתֵר. רַבּוֹנֵד יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי תַעֲהָ מִשְׁבִּילוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

126. וּבִהְעֲנִישְׁכֶּם, הִשִּׁיבוּ רַק בְּאוֹתָהּ מִדָּה וְצוּרָה שֶׁהֶעֱנִשְׁתֶּם בָּהּ, וְאוֹלָם אִם תִּסָּבְלוּ וְתִסָּלְחוּ, יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב לְבַעֲלֵי סִבְלָנוֹת,

127. הַתֹּאזֵר בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר יַעֲזֹר לָךְ לְהַתֹּאזֵר בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּצְטַעַר עַל מַה שֶּׁהֵם זֹמָמִים נִגְדָּד,

128. כִּי אֵלֶלָה הוּא עִם הַיִּרְאִים וְעִם עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

17

סִוְרַת אֶל-אַסְרָא הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אַסְרָא», הַמַּסָּע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), כשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלֵּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבּוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּישׁוֹר לָכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישׁוֹר לָכֶת, וְהַחֹלֶף בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעָה, כִּי לֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זולָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אֶמְרָה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שֶׁטּוּפִי הַשֹּׁפֵעַ (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצְיָתוּ וְיִסְטוּ מִדְּרֹךְ הַמוֹסֵר, יָקִים גְּזֵר הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נְהַרֵּס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהַשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחֹלֶף נַעֲנִיק וְנָתַן אֶת מַה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדָּ נָתַן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיוּתוֹ מֵאֲמִין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ אֵינָהּ מִגְּבֻלָּת.
21. רְאֵה כִּיצַד הָעֲדָפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אַל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְּדָה.

1. ר' סורת יונס 10 : 67.

2. ר' סורת יונס 10 : 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצווארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹ אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו «אוף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבונ'! רחם עליהם כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אך אל תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזר להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול (מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבָגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבֹּבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַבְּבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וְכִשְׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲדִידוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁג
בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַעֲנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמֹר, אֱלוֹ הָיוּ לֹאֲלֵלָה אֱלִים שְׂתַפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אֲזִי הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שְׁמֵנוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכֹסוּי, לְבַל יִבְיֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עָרְף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיוראט 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינֵיהֶם, שְׁאֵתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רֵאָה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעַז וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וְשִׁירֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַחֲיוּ אַבְנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחֲזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרֵאשׁוֹנָה. אֲזַי יִנִּידוּ בְּרֵאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקֹרֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַחֲשֹׁבוּ אֲזַי כִּי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יִכְנִיס פְּרוּד וְשִׁנְאָה בִּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחֶמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזִּבּוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לְעֹזְרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלֶּה (אֵלִילִים) אֲשֶׁר אֱלֹהֵם עוֹבְדֵי הָאֵלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שְׁלֹא נִשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אוֹ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אֶצֶל אֱלֹהִים).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מִכָּה), אֲלֵא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכֵן נִתְּנוּ לִבְנֵי עַם תְּמוֹד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוֹי לַעֲיוֹן, אֲדָּהֵם כִּפְרוּ בָּהֶּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלֵא לְשֵׁם אֲזִהְרָה וְהַפְחָדָה.
60. כִּבֵּר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עֲשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאִינוּ לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלֵא לִבְחֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָּהֵם הַדָּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֹּד לְאִשֶּׁר בָּרָאתָ מִטִּין?
62. וְאָמַר אֲבֵלִיס (לְרְבוּנוֹ), הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשֶּׁר כִּבְדִּיתָ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלֵא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלֵלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֵתָה וְכָל אֱלֹהִים שִׁילְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמֵּלֵא בְּגִיהֶנֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כִּמָּה שְׁתִּיכַל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פֶּרֶשִׁיד וְחִנְיָד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתֵן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטָן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דָּבָר אֲלֵא הַשְּׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תִהְיֶה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמִגְן עֲלֵיהֶם נִגְדַּת הַשְׁטָן וְתַחֲבוּלוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוהירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהינם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43 - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

4. ר' סורת מרים 19: 83.

5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

6. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עזר בעולם הזה, יהיה לבו עזר בעולם הבא ותועה בדרך גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכולתם להדיח מממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לדיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך בפלים של עגש בחייד וכפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את העגש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 49.

קטע 9

78. קַיִם אֶת הַתַּפְּלָה מִהִתְחַלֵּת נְטוֹת הַשָּׁמֶשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיִם תַּפְּלַת הַשָּׁחַר. כִּי לַתַּפְּלַת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמְּלָאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוֹם לַתַּפְּלָה, וְתוֹסֶפֶת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימָךְ רַבּוֹנְךָ בַּמָּקוֹם (מַעֲמָד) מְהֵלֵל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאָמַר: רַבּוֹנִי! הִכְנַס אוֹתִי לָמָּה שֶׁהוּא טוֹב לִי בַּצּוּרָה הַזֹּנֶנֶת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רָע לִי בַּצּוּרָה הַזֹּנֶנֶת. וְתֵן לִי מֵאֲתָךְ סִמְכוֹת אֵיתָנָה שֶׁתֵּתֶנּוּ לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֵלֶּה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאָמַר, הוֹפִיעָה הָאֵמֶת (וְעַתָּה הָאֵסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַכִּפְרָה) כָּלָה, אֲכֹן הַשְׁקֵר יִכָּלֶה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשָׂאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים, אֲךָ לַכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבִדוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לָאָדָם הוּא מְשַׁתְּמֵט וְאֵינוֹ מַכִּיר תּוֹדָה,³ אֲךָ בַּכּוֹעֵז בּוֹ רָעָה, הוּא מַתְּנָאֵשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוֹ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לִפִּי הַטֵּבֵעַ שָׁלוֹ, אֲךָ רַבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשָׁר.⁵
85. יִשְׁאַלּוּךְ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קִבְּלֶתֶם אֲךָ מַעֵט מְאוּד מִן הַיָּדֵעַ.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הַשְׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצֵא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעֲדִינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנְךָ, כִּי רַב חֶסֶדוֹ עֲלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאָנוּשׁ וְהַגֵּ'ן הַסְכִּימוּ בִּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לַקּוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַּם יִסְעִיזוּ זֶה לָזֶה.
89. הִבֵּאנוּ לְבְנֵי אָדָם כָּל מִינֵי מִשְׁלִים בַּקּוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם בְּחֵרוֹ בַּכִּפְרָה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מִבּוֹעַ (מַעֲיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכָם נְהֹרוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פֶסוּת, אוּ תִבְיֵא אֶת אֲלֵהָ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שֶׁתַּעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֵלָּא
 שְׁלִיחַ בְּשַׁר וָדָם.
 94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֵלָּא
 שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֲלֵהָ בֶן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלֹהֵי הָיוּ מִלְאָכִים מִתְּהַלְכִים בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מִלֶּאֶד שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵהָ לַעֲד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוֹאֶה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֲלֵהָ מִדְרִיךְ הוּא הַמְדְרִיךְ, וְכָל אֲשֶׁר יַתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מִדְרִיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲוֹנִים יִהְיֶה בְּגִיהֶם, וּבְכָל
 פֶּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּבְקַח נוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבָּה.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הָיִיתֵנוּ
 לַעֲצָמוֹת וְאַבְקָה, נוֹקֵם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חַדָּשָׁה?
 99. הֲלֹא יָרָאוּ, כִּי אֲלֵהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדוֹמָמָתָם? וְהוּא קָבַע לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵד הַכּוֹפְרִים בְּחָרוּ בְּכַפְרָה.
 100. אָמַר, לוֹ הָיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הִחֲזַקְתֶּם בָּהֶם,
 מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּבְכָר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
 אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). וּפְרָעָה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֵלָּא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לַעֲיֹן. וְרוֹאֶה אֲנִי, פְּרָעָה, כִּי סוֹפֵד
 לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהם 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שייכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֶף הַמְעַרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֶף, הַמְעַרָה» משום שנוזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כֶּהֶף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חייהם הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע' אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמְעַרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהן 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוֹם,
2. יַצִּיב וְקִים, וְכִדִּי שְׁיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיִבֹּא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהֵה) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׁר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח,
4. וְכִדִּי שְׁיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלֵד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עַצְמְךָ מִצָּעַר מָשׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשֵׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשֵׁי הַמַּעְרָה וְאַר-רָקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתַי לַפֶּלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מִצָּאוּ מִקְלָט בַּמַּעְרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וְלֹאֲחֵר הַפְלָנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמֻקָּה בַּמַּעְרָה שְׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הַעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעְרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאַמֶּת. אַכֵּן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רַחוּק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמֵּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלֹתָם לְהִבְיֵא הוֹכָחָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוּתָם! וּמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי! (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מְקֻלֵּט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָהּ, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וּמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פַּעַם לְצַד יָמִין וּפַעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זֶמֶן מֵה הַעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּבְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זֶמֶן שֶׁהוּא בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זֶמֶן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שֶׁהֵיינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מְקַצַּת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנְכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זֶמֶן שֶׁהֵייִתם. שֶׁלְּחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהַאֲכָל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרֵירוֹת שְׁלֵא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יִגְלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְּעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנָם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נִחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנוּכֶם בְּעֵינֵינִם אֲלֹא בְּאִפְּן גְּלוּי וּבְרֹר, וְאַל תִּשְׁאֵל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבונך אם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוני לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבונך (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבונם, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבנו, והוא רדף אחרי תאנתו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבונכם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקושטים
 בצמיד זהב, ולבושים בגדים ירקיים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֶזֶר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֵלֶלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתַּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְּנוּסָד אֶל גִּנָּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֵלֶלָה יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֵלֶלָה בְּאֵלֶלָה? אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּךָ,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתִתְּהֶפֶד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
42. וְקִרְה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֵלֶלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסָר מְגוֹן וְעֶזְרָה.
44. בְּמַצָּב כָּזֶה, אֵלֶלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטּוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעֲזֹר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מִתְיַבֵּשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֵלֶלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הָרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵד וְתִקּוּנָם גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נִצְתִּיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְסִי אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשֻׁבֶתֶם, כִּי לֹא קִבְעֵנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשׁוּבֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים הַחֲדָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ? וּמַצָּאוּ אֶת מַעֲשִׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'ן, לֹא צִית לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֵת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹנְבִים לָכֶם? אַכֹּן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הָרַאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קָרָאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם, אֵדָה הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֲנוּ נָשִׁים מְחַצֶּה בֵּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחֲשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵא תוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבָנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמִּנֵּעַ מִבְּנֵי אָדָם לְהֵאמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהַדְרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתִּנְגְּדוּתָם לִנְבִיא וּבִקְשָׁתָם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20: 105 - 107; סורת אנ-נמל 27: 88; וסורת אט-טור 52: 9 - 10.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 94.

3. ר' סורת אז-זומר 39: 69.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 30; סורת אל-קיאמה 75: 13; וסורת אט-טארק 86: 9.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; סורת אל-אנביא' 21: 47; וסורת לוקמאן 31: 16.

6. ר' סורת אל-בקר 2: 34.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת מרים 19: 81; וסורת אל-קצצ 28: 64.

8. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32; סורת אל-אסרא' 17: 92; וסורת אש-שוערא' 26: 187.

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישפח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהָם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא ידרכו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כְּאֶשֶׁר כָּפְרוּ, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנער, לא אפסיק בדרך עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנער, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחת את הדג, משום שהשטן גרם שלא אֲזַכְּרֶהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פִּלֵּא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהעניקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אללה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדוֹתֶיךָ.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאֲלֵנִי דָּבָר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שְׁעָלוֹ לְסַפִּינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסָא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסַעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה לֹא מִקְבֵּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שְׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם עַד שְׁפָגְשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הִרְגֶּתָּ נָפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפֶּשַׁע? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיָּה, אוֹלָם הֵם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמְדָת לְהִתְמוּטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הָקִים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כֶּךָ.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָּךְ אֶת פֶּשַׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שִׁיכָת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מִלָּךְ הַשׁוֹדֵד כֹּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבִאֲשֶׁר לְעֹלָם שְׁהִרְגָתִי, הוֹרִיו הָיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שִׁיכָכָה עֲלֵיהֶם תַּעֲנֶיהָ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנָם בְּמִקְוֵמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטַהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבִאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנָתִי, בְּעֲלִיָּה הֵם שְׁנֵי נַעֲרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחֲתֶיהָ טֶמּוֹן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאֲבִיָּהם הָיָה אִישׁ יֹשֵׁר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנָךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמור לְנַעֲרִים שְׁיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמָנוּת מְרֻבּוּנָךְ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שְׁלֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. וְשָׂאֲלוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֶל-קִרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חֲזַקְנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׁבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פְּנֵה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנֶרֶאָה שׁוֹקֶעֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעַן מִים וּבֶחַ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵינוּ! הִבְרָרָה בְּיָדָהּ לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹהָ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעַדִּינוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאִמָּנָם מִי שֶׁמֵּאֱמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פְּנֵה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,

91. וְכִבֵּר יָדְעָנוּ אֶת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחֵר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שֶׁכַּמְעַט לֹא מִבְּנִים שִׁפְחָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שִׁפְתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵנוּ! בְּנֵי גּוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלַם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שָּׂרְבוֹנִי הֶעֱנִיק לִי מִחִפּוֹחַ וְחִמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאֵתָם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יְדִכֶם, וְאִקִּים גֹּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֵר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֵר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוּת מִרְבוֹנִי, וְאוֹלָם כָּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוֹנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוֹנִי אֶת הַגֹּדֵר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוֹנִי אֲקַמֵּת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אֲדָם אַחֲרִים) לְהַסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאֵסָף אֶת כָּלֶם יַחֲדוֹ לְדִין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶנֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לִשְׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְשִׁבּוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הַכֹּהֲנִים אֶת גִּיהֶנֶם לְכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹהֵי הֵם אֲשֶׁר מֵאֲמָצִיהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לְשׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבִפְגִּישָׁה עֲמוֹ, מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנִשָּׁם, גִּיהֶנֶם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אֲדָּהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וּבֹו יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אִזְ הַיָּם אֶזֶל בְּטָרָם יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבְאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹהֵי, שֶׁהָאֱלֹהֵי שְׁלָכְכֶם הוּא אֱלֹהֵי אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוֹ, חֲזֵב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוֹ בְּלֹא לְצַרְרָ לּוֹ כָּל שְׁתָּף.

19

סִוְרַת מַרְיָם מַרְיָם

סורה זו קיבלה את שמה «מַרְיָם, מַרְיָם» מן הספור
המענין של מַרְיָם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַרְיָם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֹן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכָר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כָּבֵד נַחֲלָשׁוֹ עֲצָמוֹתַי (כּוֹחִי אֲזַל), וְרֹאשִׁי הִלְבִּין מִשִּׁיבָה, וּמַעוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרֹאוֹי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֵת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֵנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בָּבֹן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הָיָה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קֵל מְאוּד לִי. וּכְבֹּר בְּרֹאשִׁיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לְהַרְיוֹן), וְיֹאמַר, הָאוֹת שְׁלֶךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתָת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ מִיְלֻדּוֹתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.

7. הספר: התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֵהָר מֵאַתְנֹו. הוּא הָיָה יָרָא אֶלְלָה,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבֹו,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסִפֵּר (הַקוֹיֶרָאן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ אֶת רוּחֵנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר
מִשְׁקָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֶסֶד מִמֶּךָ, אִם יָרָא אֶלְלָה הַנֶּךָד!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנֶךָ לְתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנֶךָ אָמַר, זֶה קַל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתְנֹו. וְכָלָה וְנִחְרַץ הָעֵנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזַּע שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעְרִי! רְבוּנֶךָ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזַּע הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמָּרִים בְּשָׁלִים וּטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹו, וְלָכוּ לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשֶׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הִזִּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כְּבֹר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הִזִּי אַחוֹת הָאֲרוֹנוֹ!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאִמָּא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִיךָ נִדְבֵר עִם תִּינוֹק בְּעָרִיסָה?

30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֶלְלָה, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתֵי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצִּדְקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אֱמִי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הִם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתִּבְחַם שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיָּה!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאַכְּן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוּנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.³
37. נַחֲלָקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוּ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּסְטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַגִּינוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרֵץ הַדְּבָר. אֵד הִם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אַכְּן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזָרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אַכְּן הֵיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאֲבִיו, אֲבִי! לְמָה תַּעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינִי שׁוֹמֵעַ וְאֵינִי רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אֲבִי! אֵלֶּלָה הָעֵינִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵינִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרֵי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְּשָׁר,
44. אֲבִי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הָרַחֲמָן,
45. אֲבִי! אַכְּן יֵרָא אֲנִי כִּי יַעַבְדְּ עֲנֵשׁ מִן הָרַחֲמָן, וְאַז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהנֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתָּה אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָאֵהִים? אֲכֵן אִם לֹא תִּחַדֵּל אֶרְגֵּם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָאֵהִים אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבִקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלִי,¹
48. וְאֶתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפִּלָּתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִה, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים, וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צִדֵּק מְרוֹמָם.

קטע 4

51. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קְרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוֹהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאִפְן פָּרְטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצִּדּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתַּפִּלָּה וְעַל הַצִּדָּקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִה חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצִּדְּאֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצִּדְּאֵי אֲבָרָאֵהִים וְאֶסְרָאֵיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרַכְנוּ וּבִחַרְנוּ,⁶ בְּהִקְרָא אוֹתוֹת הָרַחֲמָן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר בין זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדה אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שיזדמה או ישוה לו?

קטע 5

66. האדם (הלוא מאמין) אומר, האם אחר שפאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כפאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברכיהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מכם שלא יבוא אל גיהנם (כפאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברפיהם.
73. כפאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכונתיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַכְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ הַמֵּיֶעֶד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אִזּוֹ מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אַךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלֶּלָה הַדְּרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הִרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשִׁחְצוֹנֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוֹשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְּחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֵשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יְחִידִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעַז.
82. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְפַּחְשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלָה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסִּתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיֵּרָאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוּטָאִים צְמָאִים אֶל גִּיהֵנִם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִלִּיץ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעֵט בְּקַעֲוֵי מַדְבִּיר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעֵט נִבְקָעָה, וַיִּהָרֶסוּ כִּמְעֵט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמֵן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאָדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדְיוֹ, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוֹלִי אָבִינָא לְכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתָנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיךָ קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֶה), הוּא מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָד! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שֶׁיִּשְׁתַּרְה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיִּים אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שְׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיָהּ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוֹ מֵאֲמִינוּ בָּהּ, הַהוּלָד אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נֹשֵׁעַן, וְבוֹ אָנִי מְכַה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הַשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הַשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזוּ בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּשׁוֹן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. יָדְךָ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפָּחוֹתַי,
30. הָאֲרוֹן אַחִי,
31. חֲזֹק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתַי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְיִצְרָךְ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִסַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהַעֲנִקְתִּי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחוֹתַי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָּה וְאַמְרָה, הָאֵם אַרְאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שְׁגִדְלָת הַרְגָת נָפֶשׁ, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמִדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִיתָ מִסָּפָר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֲרַיְכָד בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמִים מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחַרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהַזְכֵּרְנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים,
44. אַךְ נָסוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיָנוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָה).
45. אֲמָרוּ שְׁנִיכֶם, רְבוּנָנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶן יִפְגַּע בָּנוּ לָרַעַה אוֹ שְׁיִתְפָּרַע יוֹתָר.
46. אֲמַר אֱלֹהָה, אֶל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאָה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הֵלֵךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשָּׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֶשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אֲמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אֲמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֲרַיְכָד הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אֲמַר פָּרַעַה, וַיֵּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אֲמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֶל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֵיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמִים מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכַל מִין.
54. אַכְּלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֶלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קִטְעַ 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיָּה נְחִזִּירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ כָּלם, וְאוֹלָם הוּא כָּחַשׁ וְסָרַב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אָפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצֹּהֲרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו כָּלם לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפּוֹ שִׁיאֲבֹד.
62. אַז הִתְיַעֲצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהֵי הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קֶץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשָׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׁיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבִהֲשָׁלִיכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלְהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשָׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלֵהֶם.
67. אַז הִרְגִּישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יָדָד עַל הָעֲלִיּוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׁיִפְנֶה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֵמִיד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבַּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בְּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסָּלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִזִּים לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוֹ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרֹאִי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרוֹגוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמִּטְהָרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בַּיִם דְּרָךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיכַם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עֲמוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כִּכְר הַצִּלָּנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִינִי שָׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלֵחַ לַחוּזָר בְּתִשּׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעֲזוֹב אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעִקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלַיִךְ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהִסָּאמְרִי³ (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חִזַּר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,⁴ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרֶךְ לָכֶם הַזֶּמֶן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שְׂיַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונג» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדְּ הֵיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פְרָעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אֵין בְּכוֹחוֹ לְהִרְע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. הָאֲרוֹן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אֵינוֹ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְרַבּוֹנְכֶם הוּא הַרְחֲמֹן, עַל בֶּן לְכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלַּעֲבֹד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים, שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פָּרַקְתָּ עַל הַפְּקָדוֹת שֶׁלִּי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אָחִז בְּרֹאשׁוֹ וְזָקְנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
93. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֲמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
94. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֶתָּךְ סֵאמְרִי?
95. אָמַר, אֲנִי רִאֲיִתִּי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחִתִּי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשָּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הַשִּׁיֵּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
96. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אֵין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֵייתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרֹף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּדְּ נִפְגֵּר אוֹתוֹ בָּיָם.
97. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדִיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
98. כִּדְ נִסְפָּר לָךְ (מוֹחַמֵד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבָּר נָתַנוּ לָךְ מֵאֲתָנוּ זָכָר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרְף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
99. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיּהָנֶם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים,
100. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲיַנִּיָּהֶם בְּהוֹת וְעוֹרָם כָּחַל (מִחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר הקרים (ביום הדין), אומר, רבוני יפזר אותם כאבק פזר בָּאֵיר,

106. ויהפך אותם לאדמה חרוכה,

107. אשר לא תראה בה עקם ולא קמור.

108. ביום ההוא (כל הבריות) ילכו אחרי קול הקורא להם, אין מנוס ממנו, וכל הקולות ינמכו מיראת הרחמן ולא תשמע אלא לחש.

109. ביום ההוא לא תועיל כל המלצה אלא אם הרחמן ירשה לממליץ והיה מרצה מן הממלץ עליו.¹

110. הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, ואולם ידיעתם (של בני אדם) אינה יכולה להקיף אותו (הרחמן),²

111. הפנים (של כל הבריות) ישפלו בפני (אללה) החי והקים, וכל החוטאים יתאכזבו,

112. ואולם העושה את הטוב והוא מאמין, לא יהיה לו כל חשש מקפות ועשק.

113. ואכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי,³ ופרטנו בו מן ההתראות למען ייראו ויוזהרו.

114. אכן יתעלה אללה, המלך, האמת. ואל תמהר (מוחמד) בקריאת הקוראן בטורם יתם להתגלות לך,⁴ ואמר, רבוני! הוסף לי דעת.

115. כבר מקדם הזהרנו את אדם (מהשטן), ואולם הוא שקח, ולא מצאנו בו רצון איתן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נבי' 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרֹם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזַי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעָלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּהָ), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בַּעֲתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִהְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנוֹ! לָמָּה אִסַּפְתָּ אוֹתִי עוֹר? הֵן הֵייתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וְיֹאמַר (אֵלֶּהָ), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נִעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בַּכִּפְיָרָה וְלֹא הָאֶמֶן בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הִעֲנִשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאֵם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהֶם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.
- קטע 8
129. לוֹ לֹא הָיָה קִיָּם צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יִעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מִזְּמַן,

1. ר' סורת אל-בוקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כְּלָפִי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמִיחַ,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לְבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינְס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוּל שְׁמוֹר לִירְאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוּ מְבִיא לָנוּ אוֹת מִרְבוּנוֹ (לְחִזֵּק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוּר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בֹאֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְדֵּךְ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנֹ מַחֲכִים, וְחִכּוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אֲנַבְיָא'», הַנְּבִיאִים», משום שזוהי בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שעינים אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲרִגִישׁוּ בְּעִנְשָׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֵי רָבָה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הָרוּחָה בְּבִתְיָכֶם, מְשׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לוֹ רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אָכֵן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאָמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֵלֶּלָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדֵי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הַפֶּסֶק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הָאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה, כִּי אַז נִשְׁחַתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֵלֶּלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעֵלָה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֵלֶּלָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הָאֲמָנָם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמֵר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכָר אֵלֶּה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכָר אֵלֶּה שֶׁהֵיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבְיָתֶם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאָמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֵלֶּה זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אַפּוֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחֵמֶן הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֵלֶּלָה). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֵלֶּלָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לְפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לַפְּנִיָּהם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶּחַד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְדִּי, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִּיהֶזֶם. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ פֶּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרָנוּ מִן הַמִּים כָּל דָּבָר חִי? הַאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאֶרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהַנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשְּׂמִים יַצְבֵּנוּ כִּגֹּג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שְׂל הַשְּׂמִים).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבֵב בְּמַסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלוֹ).
34. לֹא נָתַנוּ לְאִישׁ לִפְנִידָה נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּחַ?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאַלִּינוּ תוֹשְׁבוֹ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הָאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עֲנִשִּׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוֹלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדֵקִים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיָּהם וְעַל גְּבִיָּהֶם מִלְּהַבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתַּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֵד הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֶדְ רַק בְּלוֹעֲגִים פָּגַע הָעֹנֵשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הָרַחֲמָן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֹנֵקֵנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאֱמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מִקְצוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֶדְ הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְּרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֶדְ בְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוֹד קָטָן מִן הָעֹנֵשׁ שֶׁל רְבוֹנָד, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינו חוֹטְאִים.

47. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזִנֵּי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפֶּשׁ בַּמְּאוּמָּה. אֲכָלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכְנוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהָאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָד אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזָכְרָה), הָאֵם תִּכְחַשׁוּ אֶפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֹאֲבִרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הַכְּרָנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׁאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מְצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכְנוּ הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם בַּתְּעִיָּה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלִינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אֶתָּה לֹועַג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוֹנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלֶּלָה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכְם אַחֲרַי שְׁתַּעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שִׁבֵּר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִיסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שִׁבְהָם, לְמַעַן יוֹכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאֶמֶת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וּשְׁמוֹ אֶבְרָאֵהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאֻהוּ לְעֵינֵי כָל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדָו.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָאֵהִים! הֲאֵם אַתָּה עֹשִׂיתָ זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שִׁבְהָם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוֹכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוֹדוּ בְּהִרְכִּנָם רָאשֵׁיהֶם, הִנֵּךְ כָּבֵר יוֹדֵעַ שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הִתְעַבְדוּ בַּמָּקוֹם אֲלֵלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוּמָה?
67. «אוֹיֵף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בַּמָּקוֹם אֲלֵלָה! הֲאֵם לֹא תִבְיִנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׂרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בְּאֶמֶת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ?
69. אָמְרָנוּ, הוּי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָאֵהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֵךְ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבְאֵנוּ אוֹתָם אֶל הָאֲרָץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאֵק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עֲשִׂינוּ תְּמִימֵי דָרֶךְ,
73. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָם מְנִהִיגִים יְשָׁרִים וּמְדִרְיָכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתֵנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵּם אֶת הַצְּדָקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הִעֲנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שְׁאֲנָשִׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהַכְּנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רְבוּנוֹ) לְפָנָיו כֹּן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּד וְסוּלַיְמָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינוּ עֲדִים לְפֶסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמָאן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקֵנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וּלְמַדְנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מְגוֹן לְהִגּוֹן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִירוּ טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלַיְמָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשָׂבִילוֹ, וְאֲנַחְנוּ הֵיינוּ מְרַסְגִּים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאֵתָה הָרַחוּם שֶׁבִּרְחֻמֶּיךָ, וְעִנֵּינוּ לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאֶסְמָאעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגּוֹ וַחֲשָׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלִּיזְתּוֹ), אֵין אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֹךְ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרָא כֹאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאֵתָה הַטּוֹב בִּיּוֹרְשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבִרְיָאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֵת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוּלַם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהֶם, אֵד לְבִסוּף יְשׁוּבוּ אֵלַינוּ כָּלֶם.

קטע 7

94. הַעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזִכּוֹתוֹ.

95. כָּל עֵיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כְּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג, הֵם יָבֹאוּ בְּמַהֲרִית מִן הָרְמוֹת,

97. אִזּוּ הַבְּטָחַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בְּבִהְלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיֵּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלָעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֶצֶץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלֵיו כָּלֶכֶם נִכְנָסִים.

99. אֵלוּ הָיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכָלֶם יִשְׁאָרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מַעֲצָמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵם מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֵה שִׁחְשָׁקָה נִפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֹאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנִיָּהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שִׁמְקָפָלִים אֶת הַמְּגִלּוֹת. וְכָשֶׁם שֶׁבְּרָאנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כְּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כֵּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כְּתַבְנוּ בְּזָבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּה (מוֹחַמֵּד) אֵלָּה רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אלהה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֵד אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הִצְפּוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא חִיּוּדֵעַ אֶת הַנְּאָמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הִצְפּוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיֶּחֱסִים לוֹ.

22

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְגִּי הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְגִּי», הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל» משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַעֲלִיָּה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יָרָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבְהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיךְ, וְכָל אִשָּׁה תִּפִּיל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוּרִים, וְאֵין הֵם שְׂכוּרִים (מִיָּין). כִּי הָעָנֹשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטָן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (הַשְׁטָן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּנָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוּ אֶל עֵנֶשׁ הַהֶבֶה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בְּדַבֵּר תַּחֲתִית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּרָאוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֵת וּבֵין אִם לֹא, כֹּךְ לְהִבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כֹּךְ אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מִסָּיִם), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֱמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימָן חַיִּים, אֵךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מִים הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֵּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֱמֶת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אֵין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדְרָד,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגָּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמֶת) לְהִתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לָאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֶּלָה לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהֵי בַסְּפָקוֹת, אִם יִשְׁיִיגוּהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אֵד אִם יַעֲמִד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אַמּוֹנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבִדָן הַגָּלוּי.

12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהֵהוּ, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲזִיב זֶה מִרְחִיקָה לְכָת.

13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכּוֹן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.

14. אֱלֹהֵהוּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם. אֱלֹהֵהוּ עוֹשֶׂה מַה שֶׁהוּא רוֹצֶה.

15. כָּל מִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁאֱלֹהֵהוּ לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵד אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנְסֶה לְמַנֵּעַ אֱלֹהֵהוּ מִלַּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ!¹

16. כִּד הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֶּלָה יִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.

17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַמַּגּוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהֵהוּ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵי הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהֵהוּ עַד לְכָל דָּבָר.²

18. הַאֵינֶךָ רוֹאֶה כִּי לֹאֱלֹהֵהוּ סוּגָד כָּל מַה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַיִם, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַקְּהָרִים, וְהַעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהֵהוּ מְבִישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֱלֹהֵהוּ יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁיִּרְצֶה.

19. הִנֵּה שְׁנֵי יָרִיבִים (הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) רְבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנָם: וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,

20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,

21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,

22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לַצָּאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֹּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֵּאמֶר לָהֶם), טַעְמוּ עֲנֵשׁ הַבְּעָרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהְרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רֶב-הַתַּפְאֶרֶת.
24. אַךְ אַלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כְּיָדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תַּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בַּתַּפְלָה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כֶּל בַּהֲמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בַּהֲמוֹת מִקְנֵה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֶּד יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפָם, וַיִּמְלְאוּ נִדְרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדְשֵׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֵל רְבוּנוֹ. כָּל הַמִּקְנֵה מֵתֵר לָכֶם לֶאֱכִילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
29. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֶר.
30. כְּחִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשָּׂאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאוֹד.

1. ר' סורת אברהמים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי הם עשרת הימים הראשונים של חודש דיי אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחגי: גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחן למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניהם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצו. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא יגיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיו אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזר להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת' מוד,
43. ובני עמו של אברההים, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שקמות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחרזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא זכר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך כאלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתו להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וככל יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8: 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 102.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מְדִרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (נֶדֶת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוּכָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ יַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נָעִם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֹּן עֵדוֹ), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוּן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי אֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלּוֹ אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מִמַּחֲה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְפִּינוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיָם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יָפְלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אִילָם הָאֵדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קִבְּעֵנוּ לְכָל אֲמָה סְדְרֵי עֲבֹדַת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכֵּחַ בְּעִנְיָנִים אֵלָה, וְהַמְשִׁיךְ לְקָרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹךְ, כִּי אֲתָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אֲתָךְ, אֲמַר, אֱלֹהָ הַיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאִילָם אֵין מוֹשִׁיעַ לְכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לַפְּגִיָּהִם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאִפְן גָּלוּי, תִּכְּזֹר בְּפִגְיָהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעֲט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֲמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁאֲרוֹעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם? זוֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לְכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוּפָךְם.

קטע 9

73. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרְאוּ אִפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּךְ. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדִּירָשׁ וְהַנְדָּרָשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרֹאוֹי לוֹ,⁶ וְאִילָם אֱלֹהָ חֲזָק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לַפְּגִיָּהִם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'את'יה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרֵאוּי לֹא. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קוֹשֵׁי בְּדֹת,¹ דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כִּבֵּר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנֶיךָ, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכוֹן קִיְּמוּ אֶת הַתַּפִּלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנֵּבְכֶם. כִּמָּה טוֹב הַמְּגֹן וְכִמָּה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוְרַת אֶל-מוֹאֲמִינוּן הַמֹּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִינוּן, הַמֹּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֹּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֱלֹהָ הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלֶת שֶׁל טִין (שְׁנִלְקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶח לְדָם קְרוֹשׁ, וְאַחֵר כֵּךְ לְעֵבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כִּסִּינוּ אֶת הַעֲצָמוֹת בְּשׂוֹר. וְכֵךְ נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ נֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבָּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֶגְרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכְכִי הָאֲדָמָה, אֶךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמְר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכַן בַּמִּקְנֶה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוּ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשְׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שָׁלַחְנוּ לְבָנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אִפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אִמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹהַ אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אַבּוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אֵין הוּא אֱלֹהַ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְּנִשֵּׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכַאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָּתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תינ 95 : 1 - 2.

3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבִטָּח בַּתְּבָה, אַתָּה וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אָמַר, הִשְׁבַּח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּיּוֹתֵר בְּמוֹשְׁבִיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹה אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אִתָּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שִׁתְּמוֹתוֹ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אִתָּם מוֹצָאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כְּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְגַּשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֱלֹה אָדָם בְּדָה עַל אֱלֹהָ שְׁקָרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָחָם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעַט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבְרָאנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיְלְכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנָּם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי,
46. אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (סָבְעוּ בָּיִם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עֲמוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲסָא בֶּן מָרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלֶת דִּשָּׁא וּמִים זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אָנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלֹכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאָנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מַחְזִיקָה בְּדַעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגְיַע זְמַן (עָנָשׁ).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהֱרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנִּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנֶם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם,
59. וְאִינֶם מִצְרָפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנֶם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנֶם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהֱרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אָנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יְכַלְתָּה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פְּנִקֶּס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲבִיחַ וְאֵינִם מֵאַמְנִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַע בְּאַלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל יְדֵינוּ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנְיֶכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יְדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמַת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמַת.
71. אֱלֹו הָאָמַת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵג לִפִּי יִצְרִיחָם, הָיוּ נַחֲרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּוֹאִם. אֲנַחְנוּ הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהְרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שֶׁכָּר? הֲלֹא שֶׁכָּר רְבוּנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה.
75. אֱלֹו אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסְיִר מַעֲלִיחֵם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲבִיחַת הַמַּעֲנֹרָת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֵּדָם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנָעוּ לְרְבוּנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוּ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת ינוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּךְ מַעֲט הוּא שְׂתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹוֹ תִאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעַפְר וְעֲצָמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָה? ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֹר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הֵן אֶלֶּא אַגְדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֹר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֱתוֹ. אֱלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָל אֵלֶּה הוֹלִיד לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיִּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אָמַנְסָ תִרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשָּׂא אוֹתִי בֵּין קְהֵל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֹם טוֹבָה תַּחַת רָעָה. ² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדֹ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים, ³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ),¹
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגּוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחֲשַׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמְלָלוֹת שֶׁלָּנוּ גִבְרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתּוֹעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מַנְדִּים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמֶנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמֶיךָ,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלָתִי לָהֶם עַל סִבְלָנוֹתֶם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיתֶם בְּאַרְץ?
113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שְׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהִיתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמֶנִם חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָרָאנוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֱמֵתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוֵּרַת אֶן-נֹוֹר הָאֹוֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹוֹר, הָאֹוֹר», משום שהשם «אֶן-נֹוֹר, הָאֹוֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֹוֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וזוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אלה סולח ורחום.
6. הבועלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אלה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אלה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אלה וברכתו שהעניק לכם (הייתם נענשים). אלה מקבל חוזרים בתשובה ורחמים.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מְלִשׁוֹן רָעָהוּ, וְאַמְרַתֶּם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אֲךָ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרַתֶּם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּד, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזְרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירְצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַתְהַרְרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וְלִסְלַח לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָׁה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָׁה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאם דבֿה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמַאֲמִינוֹת, יִקְלְלוּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנִשׁוּ עֲנִשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנִתֵיהֶם, יְדִיחֶם, וְרָגְלֵיהֶם לַעֲדוֹ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַהוּא יִמְלֹא לָהֶם אֱלֹהָ בְּאֶמֶת אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאִזּוֹ יֵדְעוּ כִּי אֱלֹהָ
הוּא הָאֶמֶת הַגָּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשְׂאָנָה רַק לַאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאָנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשְׂאוּ
רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נִקְיִים
מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגֹן עֲדוֹ).¹

קטע 4

27. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים זוֹלָת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׂתַקְבְּלוּ רְשׁוֹת,
וְתִדְרְשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אַל תִּכְנְסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם
יֵאמֶר לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת
מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לַחֲטָא אִם תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיִּשְׁבִּים, שְׂאֵתֶם
שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֵר לַמַּאֲמִינִים שֶׁיִּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וְיִשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה יוֹתֵר
טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֵר לַמַּאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה
אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפִיָּהֶן.
וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֶי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת
בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי
אֲחִיוֹתֵיהֶן, אוֹ נְשׁוֹתֵיהֶן (הַמְּסֻלָּמוֹת), אוֹ שְׁפָחוֹתֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן
(הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאֵינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי
מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרָגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לַמַּעַן יוֹדֵעַ מַה שֶׁהֵן מְסִתִּירוֹת
מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, אֵתֶם הַמַּאֲמִינִים, לַמַּעַן
תִּהְיוּ מְצֻלָּחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוֹאִים מִכֶּם, וְאֵת הַיִּשְׂרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם
וְשְׁפָחוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֶם אֱלֹהָ מִחֶסְדּוֹ. כִּי אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד
וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חג' 22: 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יֶצְרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֶבְדִּים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹת אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרִיר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מִהוֹן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שְׂפָחוּתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדֹוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אֲכֹן הוֹרְדְנִי לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שְׂקָדְמוֹ
לָכֶם וְהִזְהָרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשָׁמוֹ עַץ הַזֵּית הַמְבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שְׁמֹנוֹ
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הִיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלִהְיוֹת בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׂבָּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינֶם מְסִיחִים דַּעְתָּם מִלְּהִזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחֹרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּחַד),⁵
38. לִמְעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשָׁבֵנוּ הַצִּמָּא
לַמֵּים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בַּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצִלוֹ, וְיִשְׁלֹם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 29 : 7, ופי' 31 ; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261 ; סורת אנ-נסאי' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-

תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכל אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נהה ברכו את הראות.
44. יהפוך אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בקוראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שכפר אחרי כן, אלה הם המשחתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תֵּאֲוֹתָן לְמִשְׁכָּב חִלָּה, אִין עֲלִיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגִדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוּלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

61. אִין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶח, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלִיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתִיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲמוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אִין עֲבָרָה עֲלִיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהַכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ לְשִׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אִם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֹתֵי מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ אֶת עֲצָמְכֶם,² שְׁאַלְתֶּם שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרַכַּת וְטוֹבָה. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אִכֹּן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתְּפִים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיָן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אִכֹּן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִבְקְשׁוּ מֵאֲתֶד רְשָׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקְשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לָלֶכֶת לְכָל עֶנְיָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנֵם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ.

63. אִל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְגַּבֵּב לְצֹאת בְּסִטֶּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרוֹ פֶּן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֲנִשׁ מִכְּאִיב.

64. אִכֹּן לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שְׁבוּ יוֹחֲזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאִזּוֹ יוֹדִיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אלה הטובים.

25

סורת אל-פורקאן

הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אל-פורקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אל-פורקאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אל-פורקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אל-פורקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ויתברך (אללה) אשר הוריד מן השמים את הפורקאן (הקוראן המבחיין בין אמת ושקר) אל עבדו (מוחמד)¹ למען יהיה מזהיר לשוכני העולמים, אשר לו מלכות השמים והארץ,² ולא הוליד וְלֹד, ואין לו שתף במלוכה,³ וברא כל דבר והשלים אותו לפי מדה מדִיקֶת.
2. ויקחו (הפגניים) להם מבלעדי אלים אחרים, לא יבראו דבר, והם עצמם נבראו,⁴ שאין בכוהם להרע או להועיל אפלו לעצמם. ולא ישלטו במוות ולא בחיים, ואינם יכולים להחיות מתים.⁵
3. והכופרים אמרו, אין זה (הקוראן) אלא שקר שבדה אותו בעזרת אנשים אחרים.⁶ והם כפרו וקדו שקר.
4. והם אמרו, אין (הקוראן) אלא לקט אגדות קדמוניות שהוא רשם מפי מישו אשר הכתיב לו אותו, בקר וערב.
5. אמר, הוריד אותו מן השמים הידע את סודות השמים והארץ, והוא סולח ורחום.
6. אמרו, מה לו לשליח זה יאכל המאכל ויתהלך בשוקים (כשאר בני האדם)? למה לא הורד אליו מלאך מן השמים להיות מזהיר אתו?
7. או ישלח אליו אוצר (מן השמים),⁷ או יהיה לו גן אשר יאכל ממנו?⁸ אמרו הכופרים, אתם הולכים אחרי איש מכשף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֶה, גְּנוֹת שְׂמֵת חֲתָן זֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.

11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֹּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אֵשׁ בּוֹעֶרֶת.

12. בְּרִאוּתָהּ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁפִּיפָתָהּ,

13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶלֶם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).

14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פַּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פַעֲמִים.

15. אָמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לַיִּרְאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,

16. וְשֵׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹו הִבְטַחַת רַבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.

17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יִיאַמַּר, תֵּאֱתָם הַתַּעֲיִיתֶם עַבְדֵי אֱלֹהִים, אוּן הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³

18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוּת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיֵּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.⁴

19. הָרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לִמְנַע אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עָצוּם.

20. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֶּא הָיוּ אוֹיְכִלִים הַמַּאֲכֵל וּמִהֲלָכִים בְּשׁוֹקִים. כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרִאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנְךָ רוּאָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמְּלָאכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רְבוּנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוּתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמְּלָאכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמְּלָאכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּה אֲסָר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח.²
24. אוּלַם בְּעֲלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בַּיּוֹתֵר.³
25. וּבַיּוֹם שֶׁבּוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמְּלָאכִים יִרְדּוּ,
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לְכוֹפְרִים.⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחֹתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוֹרְאָן שֶׁבֶּא אֲלִי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רְבוּנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה.⁶
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לְפָנֶיךָ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוּלַם רְבוּנְךָ דִּין לָךְ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהִדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לְבָדְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה.⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכוֹפְרִים יִבְיֹאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מְפַרְשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאַמְרָנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִ' מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבַל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶלְהָהּ לְשָׁלִיחִי³

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוּפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֲנָשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֹחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ⁴?

44. הָאֵם אַתָּה סָבוּר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אֵיךְ רְבוּנָךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ⁵, וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֲרֵי כֵן אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֶלְינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ¹, וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵג מַחְיָה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלַּחַם בָּהֶם מִלְחָמָה גְּדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיו מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיו מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֱלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק לָהֶם, וְכָד נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלַם אוֹתָדָה (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדָיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת בְּיִנְיָהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, הוּא הַרְחֵמֶן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּה בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לַרְחֵמֶן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הַרְחֵמֶן? הֲאֵם נִסְגֵּד לְמִי שְׁאַתָּה תַּצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהַתְּרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הַרְחֵמֶן הַמְּהַלְכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוּת, וּבַדְּבָרָם אֶתֶם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגְיָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הֲרַחֵק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֵשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עָנְשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לִשְׁכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנֵם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דְּרֹךְ בֵּינֵינוּ,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זולַת אֱלֹהָהּ, וְלֹא יַהֲרֹגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָהּ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנִשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִכְפַּל עֲנִשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֲרָפָה בְּגִיהֵנָם לְנִצָּחַת,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָהּ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרַחוּם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרָטִים אֶל אֱלֹהָהּ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מְעִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעֲוֹבָרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלָּא מְקַשְׂיָבִים אֲלֵיהֶם בְּעֵין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמָכוֹן וּלְמָקוֹם.
77. אֲמַר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהֶעֱנֹשׁ.

26

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוּן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַגָּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׁמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהִכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הִרְחֵמוּן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רַבּוֹנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 2

10. זִכְר פֶּאֶשֶׁר קָרָא רַבּוֹנָד אֶל מוֹסָא, לָךְ אֶל הָעַם הַכּוֹפֵר,
11. הָעַם שֶׁל פֶּרְעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רַבּוֹנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרִהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבִואָה) אֶל הָאֲרוּן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִי, וּמִכַּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אַתְּכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מַחֲיִידָה,
19. וְעָשִׂיתָ מָה שְׁעָשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שְׁעָשִׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתִי כְּשִׁלִּיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שְׁעָשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹן שְׁשַׁעֲבַדְתָּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁנָע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקְחוּ לָךְ אֶלֶּה זולתי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפִלּוּ אִם אָבוֹא אֵלַיְךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָה?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵיא אוֹתָהּ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיד מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנִה לְבָנָה הִיא לְרָאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוהריוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פֿרעֶלֶה) לַמִּנְהִיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתַי, אַכֹּן זֶה הוּא מִכְשָׁף אֲמֹן,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׁפּוֹ. מָה עֲצָתְךָ?
36. אֲמָרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזֶמֶן מָה, וְשַׁלַּח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.¹
38. וְהַמִּכְשָׁפִים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֹאמַר לְאַנְשֵׁים, הָאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמִּכְשָׁפִים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמִּכְשָׁפִים אֲמָרוּ לְפִרְעֹה, הָאֵם נִקְבַּל פָּרַס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֹּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמִּקְרָבִים לָנוּ.³
43. אַז אָמַר מוֹיֵסָא לְמִכְשָׁפִים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבִלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בְּעֹז פִּרְעֹה אָנוּ מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹיֵסָא הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחֲיוֹת הָעִינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאֲמָרוּ, כָּבֹד הָאֲמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹיֵסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פֿרעֶלֶה), הִתְאַמֵּינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהִרְשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא הַגְּדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלִּמַּד אֶתְכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוּפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כִּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחַד,⁵
50. אֲמָרוּ, אֵין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחֵנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתֵנוּ מִרְאשׁוֹנֵי הַמְּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמֶּךָ) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֲמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7 : 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125.

7. ר' סורת טא. הא 20 : 73.

קטע 4

52. אחר כך השרינו למוסא, צא עם עבדי בלילה, כי רודפים אחריכם.
53. ושלח פרעה בערים מאספים (לאסוף חילים).
54. (ונאמר פרעה), אלה הם עדה קטנה,
55. אשר הרגיוזו אותנו.
56. ונאנחנו כלנו מוכנים ועומדים על המשמר.
57. ונוציא אותם (פרעה ונאנשיו) מגנים ומעילות,
58. ומאוצרות ומקום מפאר,
59. כך עשינו, והורשנו כל אלה (האוצרות) לבני ישראל,¹
60. ורדפו אחריהם בבקר (עם זריחת השמש),²
61. וכאשר ראו שני המהנות זה את זה, אמרו אנשי מוסא, הם עומדים להשיג אותנו.
62. אמר (מוסא), לא ולא, כי רבוני עמי והוא נחני מישרים.
63. אז השרינו למוסא, הבה במטף את הים, והים נקבע, וכל חלק (מן הים) כהר עצום הנשא.³
64. ונמשך שמה (אל תוך הים) את האחרים (פרעה ונאנשיו),
65. והצלנו את מוסא ואת אשר אתו יחדו,
66. והטבענו את האחרים (פרעה ונאנשיו).
67. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
68. רבונך הוא העוז והרחום.

קטע 5

69. וקרא לפניהם על דבר אברהמים,
70. באומרו אל אביו ובני עמו, מה זה אתם עובדים?
71. אמרו, אנו עובדים פסלים ונשא מפורים להם.⁴
72. ואמר, הישמעו אתכם כאשר תקראו אליהם לעזרה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 137; סורת אל-קצצ 28: 5 - 6; וסורת אד-דוח'אן 44: 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20: 77.

3. ר' סורת טא. הא 20: 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 52.

73. או שְׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וַיִּשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצָרְפָנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִירְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
 86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֶל תְּבִישְׁנִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֵא יוֹעִילוּ נִכְסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גַּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפֹה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וַיְגַדּוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינִיָּהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִים! כִּי הִינֵנו בְּתַעֲבָה בְּרוּרָה,

98. בְּהַשְׁוִיתָנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתָנוּ,

100. אֵין לָנוּ עֲתָה מְלִיצִים,

101. וְלֹא יָדִיד חָם,

102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִינֵנו מִן הַמַּאֲמִינִים.

103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

104. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּז וְהַרְחוּם.

קטע 6

105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְיָחִים,

106. בְּאָמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים?

107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,

108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,

109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שִׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שִׁכָּרֵי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?

112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.

113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,

114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,

115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.

116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.

117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,

118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֶם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.

119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּתִבָּה הָעֲמוּסָה,

120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),

121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

122. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוּז וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיחָד לְשְׁלִיחֵם הוּד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הוּד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שֹׁכֵר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שֹׁכֵרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֲלוּ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְּעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנוֹת, וּמַעֲנִינֹת.
 135. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מָה שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֵלֶּא מְנַהֵג הָרִאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נֶעֱנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתָם. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֱמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעִזּוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָת, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֹׁכֵר, כִּי שֹׁכֵרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;

וסורת אל-פגיר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומעונות,
 148. ושלדות תבואה וַעֲצֵי תַמְרִים בְּשָׁלִים,
 149. וַתַּחֲצְבוּ בְּתִים בְּהָרִים בְּכַשְׂרוֹן,
 150. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 151. וְאַל תַּצִּיתוּ לְדַבְּרֵי הַמְּשַׁחִיתִים,
 152. אֲשֶׁר יִשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.
 153. הִם אָמְרוּ, אָכֹן, אֶתָּה מִן הַמְּכַשְּׁפִים,
 154. אֵין אֶתָּה בִּלְתִּי אִם אָדָם כְּמוֹנִי, הִבֵּא אִפּוֹא אוֹת אִם אֶתָּה צוֹדֵק.
 155. אָמַר, הִנֵּה נֹאקָה (גְּמָלָה), לָהּ מִשְׁקָה וְלָכֶם מִשְׁקָה יוֹם קְבוּעַ,
 156. וְלֹא תִגְעוּ בָּהּ לַרְעָה, פֶּן יֵאָחֵז בְּכֶם עֵנֶשׁ יוֹם עֲצוּם,
 157. וְאוֹלָם הִם הָרְגוּ אוֹתָהּ, אַךְ לְמַחֲרַת הַתַּחֲרֹטוֹ,¹
 158. מִשּׁוּם שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ. אָכֹן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ.
 159. רְבוּנָךְ הוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּם.

קטע 9

160. גַּם בְּנֵי עַם לוֹט הַתַּכְחָשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
 161. אָמַר לָהֶם אַחֵיהֶם לוֹט, הֲלֹא תִירְאוּ אֶת אֵלֶּה?
 162. אָכֹן אֲנִי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 163. יִרְאוּ אִפּוֹא אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 164. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שָׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
 165. הַתַּבּוּאוֹ אֶל הַזְּכָרִים בְּתַאֲוָה מִבְּנֵי אָדָם,
 166. וּמִזְנִיחִים אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה עֲבוּרְכֶם? אָכֹן, אֲנִישִׁים עוֹבְרִים חֹק
 אֶתָּם.
 167. אָמְרוּ, לוֹט! אִם לֹא תִפְסִיק, תַּהֲיֶה מִן הַמוֹצָאִים (מִן הָעִיר שְׁלָנוּ).²
 168. אָמַר, אֲנִי שׁוֹנֵא מֶה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים,
 169. רְבוּנִי! הִצַּל אוֹתִי עִם בְּנֵי בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאַמְנָם הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,
 171. חוּץ מֵאַשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
 172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֵרִים,
 173. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
 174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 175. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַיַּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים.
 177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שְׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
 182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
 183. וְלֹא תַחְסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
 184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
 185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
 186. וְאִינֶד אֱלֹא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׁקָרוֹ,
 187. הִפֵּל עֲלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
 188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
 189. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱחָזֵם עֲנָשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה
 עֲנָשׁ יוֹם עֲצוּם.
 190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 191. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאֵכֶן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֵרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזֵהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׂקָדְמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בְּזָה אוֹת בְּשִׁבִּילֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזָר, לֹא עֲרַבִי,
 199. וְהָיָה קוֹרֵא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְכָאִיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתֹאזֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוֹ?⁶
 205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יְמִיהֶם בְּנַעֲיִמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזֵהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוּם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקר 2: 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; וסורת אצ-צף 61: 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת יונוס 10: 96 - 97; וסורת אל-חג'ר 15: 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15: 12.

5. ר' סורת יונוס 10: 88 - 90, ופ' 90 - 91; וסורת אבראהים 14: 44; וסורת ע'אפר 40: 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29: 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקר 2: 96; וסורת אנ-נאזעאת 79: 46; וסורת אל-ליל 92: 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 15; וסורת אל-קצצ 28: 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59: 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72: 8 - 10.

213. אל תעבד אפוא עם אלה אלה אחר, פן תהיה מן הנענשים,
214. והזהר את בני משפחתך הקרובים אליך,
215. והטה כנףך לאשר הלכו אחריך מן המאמינים.¹
216. ואולם אם לא ישמעו לך, אמר, איני אחראי למעשיכם,
217. וסמך על העוזז והרחוס,
218. הרואה אותך בקומך לתפלה,²
219. והתנועות שלך (עומד וכורע וסוגד) עם המתפללים לאלה,
220. כי הוא השומע והיודע.³
221. האגיד לכם למי משרים השטנים?
222. הם משרים לכל דובר שקרים פושע,
223. ומוסרים הדברים אשר שמעו, ואולם מרביתם מכזבים.
224. והמשוררים, ילכו אחריהם התועים (השוגים),
225. האם לא תראה, כי הם בכל אמנות השירה ישוטטו (לפעמים משבחים ולפעמים מגנים),
226. וכי יאמרו את אשר לא יעשו,
227. לא כן אלה אשר האמינו ועשו את הטוב והרבו להזכיר את אלה, כי הם ינצחו את עושקיהם שירגישו במהרה את תהפוכות גורלם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינוס 10 : 61.

27

סִוְרַת אֶן-נַמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לבתיהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נַמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמִּדְרִיד וּמִבְשָׁר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְּלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֱלֹהָ שְׁאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינָם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכּוּ אֶתָּה מִקִּבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזּוֹז וְהַחֹכֵם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מִטְּדָ: כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קִרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֱלֹהָ אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת הוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיָאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבוֹא אֱלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיְהִירִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְנֹאדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שְׂיָחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקַתָּ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצָנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֲרַי כֵּן הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחָנָה אִם לֹא תִבְיָא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִתִּי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאַרְצְךָ שָׂבָא.
23. מִצָּאֲתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֵּס מַלְכוּת מִפָּאָר.
24. מִצָּאֲתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּהָ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִם מִן הַדָּרָךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בשמים ובארץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹

26. אללה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.

27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.

28. הוליכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.

29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.

30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אללה הרחמן והרחום,

31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בענייני זה, איני מחליטה בלי שאתגעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.

33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בגידך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.

34. אמרה, הנה המלכים בבואם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,

35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.

36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אללה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.

37. חזר אליהם (שולחיד), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ויגרשם מארצם וינעוים ומשפלים.

38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שיבואו אלי מתמסרים?

39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נפרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה וננהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14: 8; סורת אר-רום 30: 44; וסורת פוצלת 41: 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 75: 76.

3. ר' סורת אנ-נמל 4: 78; סורת אל-אעראף 7: 131; וסורת יא. סין 36: 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54: 29; וסורת אש-שמש 91: 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיָרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאֵתֶם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתִאָּוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֵתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הִיָּה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטַרְנוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזַהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עַבְדִּיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדְלָהּ?³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יִשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מְרַבֵּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת עיאפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה¹ ומוריש לכם את הארץ?² הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? מַעַט הוּא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? יִתְעַלֶּה אֱלֹהָ עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)?³ וְיָמִי יִתֵּן לָכֶם פְּרִנָּסָה מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁴ הֲיֵשׁ אֱלֹהֶ עִם אֱלֹהָ? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכָחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדִיקִים אַתֶּם.⁵
65. אָמַר, אֵין מִי שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ.⁶ וְאֵינֶם יוֹדְעִים מְתִי יוֹקְמוּ לַתְּחִיָּה,⁷
66. דַּעֲתֶם לֹא יִכְלָה לְהַשִּׁיג אֶת הָאֲחֵרִית, וְגַם הֵם מְטִילִים בָּהּ סִפְקָ, יִתֵּר עַל כֵּן, הֵם לֹא יִכּוֹלִים לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ.

קטע 6

67. וְהַכּוֹפְרִים טוֹעֲנִים, הָאֵם לְאַחַר שְׁנֵהִיָּה לְעַפֵּר וְגַם אֲבוֹתֵינוּ, נוֹצֵא (חַיִּים מִקְבְּרֵינוּ)?
68. אָכֵן כָּבֵר הִבְטַח לָנוּ וּלְאֲבוֹתֵינוּ כְּזֶה לְפָנִים, אֵין זֶה אֱלֹא אַגָּדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.
69. אָמַר, הִתְהַלְכוּ בָּאָרֶץ, וְרֹאוּ אֵיךְ הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,
70. וְלֹא תַעֲצֹב בְּגִלְגָּלִם וְלֹא יֵצֵר לָךְ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
71. הֵם אוֹמְרִים, מְתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאֵיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִיקִים?
72. אָמַר, יִתְּכֵן כִּי כָבֵד הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ.⁸
73. אָמְנָם, רְבוּנָד הוּא רַב-חֶסֶד לְבָנֵי אָדָם, וְאוֹלָם מְרִבֵּיתֶם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוג' 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַךְ רְבוּנָךְ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתָּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקָס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֱמֶת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מִרְבֵּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאָכֵן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רְבוּנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמַךְ עַל אֱלֹהָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֱמֶת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתָּךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמְעַי, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמְעַי אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיִתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁחֲרֵי מִסְלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְּבַר אֵלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתַיִנוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אָמָה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתַיִנוּ, וְנִעְרַף אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יִבְאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹהָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבְנַתֶם אוֹתָם? אוּ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוּטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְּבֹרוּ.
86. הֵאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹהָהּ, וְהִפֵּל יִבְאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תִּחְשַׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲךָ הֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וַיְהִי בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֶׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹלָה) קִדַּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאָן. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רֶק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רֶק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹלָה. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּיְרוּ אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹן מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוְרַת אֶל-קַצַּץ הַסְפוֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצַּץ, הַסְפוֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְפוֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹

2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²

3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים
(בְּקוּרָאן הַזֶּה).

4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאָרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה
אֶחָת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חָיָה, כִּי הָיָה מִן
הַמִּשְׁחִיתִים.

5. אֵד אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לַהֲטוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,

6. וּלְכוּנֶן אוֹתָם בְּאָרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת
גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ מִן יְקָרָה לָהֶם.

7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֲגָת
לְחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֶל תַּפְחָדִי וְאֶל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ
אֶלֶּיךָ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאֶחָד הַשְּׁלִיחִים.

8. אֲחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהַבִּיא
עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׂוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.

9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ,
אוּ נִאֲמָצָהוּ לְבֶן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדוֹ).

10. וּלְבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקוּרָבָה,³ וְכִמְעַט שְׁגָלְתָה אֶת סוּדוֹ,
לוֹלָא חֲזַקְנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תַּהֲיָה מִן הַמֵּאֲמִינִים.

11. אֵז אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתַבֵּט בּוֹ מִן הַצָּד, וְהֵם לֹא יַחֲוֹשׁוּ.

12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנָי (שֶׁהַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה
(אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם
וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֹב, וּלְמַעַן תִּדְעַה, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּתָה הִיא. וְאוֹלָם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הִעֲנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֵדְתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגָּה אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוּ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעַה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוּא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאָר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמֶּשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוּ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֹּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הָרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגֵּי אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ אֶתְמוּל! אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוּא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּין, אָמַר, אוֹלִי יִנַּחֲנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּין, מִצָּא שֵׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהִשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיהֶם). וְאִבִּינוּ זָקוּן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַּעַת לְחִסְדָּךְ,
25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׂתִימִים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אֲבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוּר הַשְּׂקָאֵת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסִּפּוּר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבְר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.
26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׂתִּימָהּ, אֲבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שָׁכַרְתָּ הוּא, הַחֹזֵק וְהַנָּאֵמָן.
27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׂתִּי בְנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלֵי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.
28. אָמַר (מוֹסָא), דְּבַר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמַנִּים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדַבְרֵינוּ.
- קִטְעַ 4**
29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הַהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבְר רָאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אֲבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אֲבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרָכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטְעָד! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֲשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.
32. הַכֵּס יָדָךְ אֵל חִיקָךְ, וְהִיא תִצָּא לְבָנָה מִבְּלִי פָגַע. וְאִסְףִּי אֵלָיִךְ כְּנֶפֶד (זְרוּעָךְ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנָךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.
33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,
34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שָׁלַחְהוּ אֶתִּי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.
35. אָמַר (אֵלָלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעָךְ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגְיֵעוּ אֵלֵיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. אולם כַּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׂמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מְזַמֵּין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
37. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדֵעַ טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַחֲדָרָכָה מֵאֲתָוּ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.
38. וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֶם אֵלָה מִבִּלְעָדִי. הַאֲמֹאן! הֵכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגִּדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.
39. הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאֶרֶץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזֻרוּ אֵלֵינוּ.
40. וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אִפּוֹא, אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.
41. וְעֲשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית
42. כְּבָר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמַּתִּים יִהְיוּ מִן הַמְּשֻׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.

קטע 5

43. כְּבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבְנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
44. וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמֵד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כַּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהִרְאֹאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיָדִים לְכָךְ.
45. כִּי אַחֵר כָּךְ הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.
46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלִּפְנֶיךָ, אוֹלֵי יִזְכְּרוּ.

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אִזּוּ, רְבוּנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְךָ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיָה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכָעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לָנוּ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶלָּה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאִזּוּ אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אֲדָּא אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאִין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶלָּה? וְאֵלֶלָּה לֹא יְדִרִיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלָּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֲאֵמֵנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹר לְפָנָיו הֵייוֹ מִסְלָמִים.
54. אֵלָּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׁכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלֵנוֹתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוֹמָתָם מִמָּה שֶׁהָעֵנְקָנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמָעָם לְהִגִּי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אִין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרָתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אֲבָל אֵלֶלָּה יְדִרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְּדַרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלְךָ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִגְשַׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קָדוֹשׁ וּבִטּוֹחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מִצְדָּנוּ? אֲדָּא רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מונהגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלִתִּי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֵצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחִי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֵנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיד כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֵנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלֹאִי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.
65. בִּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?
66. בִּיּוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהֶאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֵיו תִּחֲזְרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81: 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יְדֵי לִילָה אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר? הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלִּילָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמּוֹ נָתַן לָכֶם אֶת הַלִּילָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ (לָכֶם פְּרִנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנְּבִיא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֱלֹהָ, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹן² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֶמְנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מְנֹשֵׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֱלֹהָ אֶת מַעֲוֹן הָאַחֲרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חֲלֻקְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֱלֹהָ, וְאֵל תִּבְקֹשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְץ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֱלֹהָ אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹן), אָכֵן אֲדָּבְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְׁמִיד אֱלֹהָ לִפְנֵי דוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכָשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הִלּוּאִי וְהִיֵּינוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹן. אָכֵן פֶּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גְּמוּל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בְּעַלֵּי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹן : קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.
82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמְצַמֵּם אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חָסַד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהַאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָהּ.
84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹
85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (נִחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחָה גְּמוּרָה.
86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אַל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.
87. וּבַל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְקִרְאָה אֶל רְבוּנָדָה, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),
88. וְאַל תִּפְגֹּה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחַר זִוְלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ. כָּל דְּבַר יִחְלָף מִבְּלַעֲדֵי פְּנִיּוֹ. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלָטוֹן וְאַלּוֹ תַחֲזִירוֹ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוְרַת אֶל-עֲנַקְבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֲנַקְבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֲנַקְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אללה, הנה עת מועד אללה בוא לבוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אללה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאיהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמנם צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבדו אתד לצרף לי שתפים אשר אינד מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך הם נפגעים בשביל אללה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אללה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונד, יאמרו, עמכם היינו. האין אללה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אללה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עַצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסֵפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים יִשָּׂאֻהוּ עַל אֲשֶׁר בָּדּוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמִּבּוּל עַל הַיּוֹתֵם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנוּ אוֹתָהּ לְאוֹת לְבָנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָאָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבֹדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֵתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בַקְשׁוּ אֶת פְּרִנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבֹדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֱלֹו תוֹחֲזֹרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי־צַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִחְזִיר אוֹתָהּ (לַחַיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בָּאָרֶץ וִירְאוּ אֵיךְ יֵצֵר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִי־צַד בּוֹרֵא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יִכְלֵל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹו תַּחֲזֹרוּ (בִּיּוֹם חֲדִין).
22. אֵין בִּיכְלִיתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בָּאָרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ זוֹלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בנני עמו (של אברהם), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברהם לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפשט איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברהם), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזר והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכו בועלם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בועלם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברהם.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברהם), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלֶּלָה, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאַרְצָא.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזַבְּ אֶת עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹא־חָרְיָה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוּר לָכֶם מִחֲרֻבוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מִה שֶׁקָּרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכֵן) הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרַעָה וְאֶת הָאֱמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַחְּגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָא, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הִעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עָלָיו סוּפַת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אַחֲזוּ אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיוֹ אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלֶּלָה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֵאָה הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשְׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מִגְנִים זוֹלַת אֵלֶּלָה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הָעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר עַל הָאֵלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלַתוֹ, כִּי הוּא הָעֶזֶז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַקִּיָּם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכָר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֶל תִּתְנַכְחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרֵט לְחוּטָאִים שְׂבָהֵם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלֹא אֲנַחְנוּ מִסְלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאָמְרוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָ (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאָמְרוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאֵל כֹּן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אָבֵל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְהָ אֲשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדְּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמָּרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֱלִינוּ אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אֲמָרוּ, אָכּוּ הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מִזְּהִיר בְּרוּר.⁴
51. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אָכּוּ בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׂבָשְׁמִים וּבְאֶרֶץ. וְאַלְהָ אֲשֶׁר הֵאָמְרוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹאֵל הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כָּבֵד בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ.
54. יִבְקָשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיְהֵלִם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מֵעַלֵּיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוֹ יֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׂכָר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינִם מְסֻגָּלִים לַפְּרִינִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִינִס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּי צֶדֶד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִינְסוֹתָיו שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדָיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵמָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אָמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרִכִּיבָתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיִּבְשָׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיִשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִינִית, אֵךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדֶה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוֹ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שְׁבָאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִייהֶם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכּוֹחוֹת הַשֶּׁטֶן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאֵכֵן אֱלֹהִי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רום, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלמים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים).
וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמַּמְמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִפֹּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם
אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינָיו, וּמְסִיחִים דַּעְתָּם מִן
הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא
בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם,
מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֹשֶׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוּאִים מָה הִזָּה חֲסוּף שֶׁל
קוֹדְמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעָבְדוּ וּפָתְחוּ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
פָּתְחוּהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשִׁלְחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן
אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תַּהֲיֶיהָ הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ
וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית,
וְאֵתָם תַּחְזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְגַּאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִן הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר שֶׁתְּפוּ לְאֵלֶּה מִתַּעֲרָבִים לְטוֹבָתָם, וְאִזִּי יִכְפְּרוּ בְּשִׁתְפִיָּהֶם שְׁצִרְפוּ לְאֵלֶּה,
14. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין, בִּיּוֹם הַהוּא יִפְרְדּוּ (הַמֵּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים).
15. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, הִנֵּה הֵם שְׂמֵחִים וּמְאֻשְׁרִים בְּגֵן.
16. אֲדָּךְ בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים וּמִכְחָשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ וּבִפְגִּישַׁת הָאֲחֵרִית, הִנֵּה אֵלֶּה יוֹבֵאוּ לַעֲנֹשׁ.
17. וְשִׁבְחוּ אִפּוֹא לְאֵלֶּה בְּעַת תַּעֲרִיבוּ וּבְעַת תִּשְׁכִּימוּ.
18. לוֹ הִשְׁבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבְעַת שְׁיִחְשִׁיד הַיּוֹם וּבְשַׁעַת הַצֹּהֲרַיִם.
19. מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת, וּמוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וּמַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וְכִזְזָת אַתֶּם מוֹצֵאִים (מִן הַקְּבֻרוֹת בִּיּוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים).¹

קטע 3

20. וּמֵאוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מַעֲכָר, וְהִנֵּה אַתֶּם בְּגִי אָדָם מִתַּרְבִּים וּנְכֹאֲצִים עַל פְּגִי הָאָרֶץ,
21. וּמֵאוֹתוֹתָיו שְׁיִצֵּר בְּשִׁבְלֵכֶם בְּנוֹת זוּג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, לְמַעַן תִּשְׁכְּנוּ עִמָּהֶן וְקִבַּע בִּינֵיכֶם רִגְשׁוֹת אֶהְבָּה וְרַחֲמִים. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְבִגֵּי אָדָם חוֹשְׁבִים.²
22. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַבְּדִלִי לְשׁוֹנוֹתֵיכֶם וְצִבְעֵיכֶם. בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי דַעַת.
23. וּמֵאוֹתוֹתָיו שִׁנְתֶּם בְּלִילָה וּבִיּוֹם, וּבִקְשִׁכֶם מִחֲסָדוֹ (בִּיּוֹם). בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
24. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁהוּא מֵרָאָה לָכֶם אֶת הַבָּרֵק שֶׁמַּעֲלָה בְּלִבְבוֹתֵיכֶם פֶּחַד וְתַקְוָה, וְהוּא מוֹרִיד מֵיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְיַחֲיָה בָּהֶם אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִשְׁפִּילוּ.
25. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מִתְקִימִים בְּפִקְדָתוֹ.³ אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹרְאוֹ אֵלֵיכֶם קְרִיאָה, תִּצְאוּ מִן הָאֲדָמָה (הַקְּבֻרִים).⁴
26. וְלוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכֻלָּם נִכְנָעִים לוֹ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחיית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אשר ברא בראשית והוא אשר יברא בשנית, וכל הוא לו, ולו המשל הנעלה בשמים ובארץ, והוא העוז והחכם.

קטע 4

28. והוא משל לכם משל מנפשכם, האם עבדיכם שתפים לכם במה שהענקנו לכם? ואתם שוים להם בזכותיכם? או התיראו אותם כיראתכם איש את רעהו? כזאת נפרש את האותות לאנשים מבינים.

29. אבל החוטאים הלכו אחרי תאוותיהם מבלי דעת. ומי הוא אשר ידרוך את זה שאללה גזר שישאר בתעיה? לאלה לא יהיו עוזרים.

30. שא את פניך לדת (האסלאם) כחניף.¹ בריאת אלה אשר ברא את בני האדם עליה. אין לשנות את בריאת אלה. זוהי הדת האמתית, ואולם מרבית האנשים אינם יודעים.

31. שובו אליו ויראוהו וקימו את התפלה, ואל תהיו מן הפגניים,

32. ולא מאלה שנתפלגו באמונתם לסיעות וכל סיעה מהן שמחה בשלה.

33. אם תפגע בבני האדם צרה, הם מתפללים אל רבונם, וחוזרים אליו בתשובה. ואולם כשיטעים אותם מרחמיו, והנה חלק מהם מצרפים שתפים לרבונם,

34. והם כופרים בחסד אשר הענקנו להם. התענגו זמנית, לבסוף תדעו.

35. האם הורדנו להם הזכחה מן השמים, אשר היא תדבר בעד השתפים אשר צרפו לו?

36. אם מעניקים אנחנו לבני אדם חסד, הם מקבלים אותו בשמחה, אך אם תפגע בהם צרה בשל כל שהקדימו ידיהם הם מתאזשים.

37. האם אינם רואים כי אלה מרחיב או מגביל את הפרנסה למי שירצה? אכן בזה אותות לאנשים מאמינים.

38. תן לקרוב משפחה את החלק המגיע לו (מן הצדקה), וגם למסכן ולנע ונד. זה טוב יותר לאלה המבקשים פני אלה. ואלה הם המצליחים.

39. כל אשר תלוו ברבית להגדלת הונכם מרכוש אחרים, לא יוסיף לכם דבר אצל אלה, ורק הצדקה שאתם תורמים לרצות פני אלה היא שתכפיל את גמולכם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיָה אֶתְכֶם, הֵיטֵשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דָּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיָּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעִמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנִים. מִרְבִּיתֶם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִידָה אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרִם זְבוּא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לַעֲקָבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לַעֲצָמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹן),
45. כִּדּוּ יִגְמַל מִחֲסִדּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסִדּוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֵּר לְפָנֶיךָ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאֵז אֶתְהָ רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגְיוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מֵיֵאֲשִׁים לְפָנֶי שֶׁיֵּרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹגֵן אֶפּוֹא אֶל עֲקֻבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיֵּצַד יַחֲיָה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמֵתָה. אֲכֹן כִּכָּה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאֲכֹן אַתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֹּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְעִיָּתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אַז יֵאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתֶם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לִבֵּנִי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אֲכֹן אִם תִּבְּיֵא אֵלֵיהֶם אוֹת, יֵאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שְׁקֶרְנִים.
59. כִּךְ חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לִכֹּן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוּת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לוֹקְמָאן לוֹקְמָאן

סורה זו נקראת «לוֹקְמָאן» משום שהשם «לוֹקְמָאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוֹקְמָאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוֹקְמָאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אֱלֹהֵה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם,²
3. שֶׁהֵם הַדֶּרֶכָה וְרַחֲמִים לְעוֹשֵׁי הַטוֹב,
4. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה) וּמֵאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא,
5. וְהֵם הַמְדַּרְכִּים מִרְבוֹנָם וְהַמְצַלִּיחִים.
6. וַיֵּשׁ מִבְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יִקְנֶה הַתּוֹלִי הַסְּפוּרִים, כְּדִי לְהַתְעוֹת מִדֶּרֶךְ אֱלֹהֵה
מִבְּלִי דַעַת וְיִהְיֶה לָּהֶם, לְאֱלֹהֵה צָפוּי עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל (בְּגִיחָם).
7. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵיו אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, יִפְנֶה עֲרֹף מִתְנַשֵּׂא, כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא
שָׁמַע אוֹתָם, כְּאֵלֹהֵה הָיָה חֲרָשׁ. לְפִיכֹךְ בִּשְׂרָ לֹו עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.³
8. אֲדָּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ טוֹב, לָהֶם גְּנוֹת הַנֶּעֱם,
9. לְנֶצַח יִהְיוּ בָהֶם. זֹאת הַבְּטָחַת הָאֱמֻת שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.
10. וְהוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים שְׁנוּרָאִים לְעִין, וְקָבַע בְּאֶרֶץ הָרִים
רָמִים וְנִטְוִיעִים אֵיֶתוּן לְבַל תִּנּוּעַ בָּכֶם, וְהַפִּיץ עַל פְּנֵיהֶ מִכָּל רֶמֶשׁ. וְהוֹרְדֵנוּ
מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַצְמַחְנוּ כָּל זֹוג תַּאֲוָה לְעֵינֵינוּ.
11. כָּל אֱלֹהֵה הֵם בְּרִיָּאָה שֶׁל אֱלֹהֵה, הָרְאוּנִי מֵה בְּרִאוֹ הָאֲחֵרִים זֹלָתוֹ. וְאוֹלָם
הַפְּגָנִיִּים שְׂרוּיִים בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה וּבִירוּרָה.

קטע 2

12. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְלוֹקְמָאן אֶת הַחֲכָמָה, (וְאֶמְרָנוּ לוֹ), הוֹדָה לְאֱלֹהֵה, כִּי כָּל
הַמּוֹדָה, רַק לְנִפְשׁוֹ יוֹדָה, וּמִי שְׁאִינוּ מִכִּיר תּוֹדָה הָרִי אֱלֹהֵה אֵינוּ זָקוּק
לְתוֹדָתוֹ, כִּי הוּא בַעֲצָמוֹ רַב-תְּהִלָּה.
13. וּזְכֹר (בְּאֶמּוֹר לוקמאן לְבָנוּ וְהוּא מְטִיף לוֹ מוֹסֵר, בְּנִי! אַל תִּשְׁתַּף לְאֱלֹהֵה
שְׂתַפִּים, כִּי אֲכֹן הַשְׁתּוֹף (לְאֱלֹהֵה) הוּא עוֹל עֲצוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת פוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אִמּוֹ נִשְׁאַה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמִּל וְכֵאב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנֵיתִים² עַד שְׁגִמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִי טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֲלִי הַדְּרִיךְ.
15. אַךְ אַם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֲלִי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֲלִי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֲלִי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אַם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֲרָדֵל, בְּתוֹךְ סִלְעַ, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֲנָה אֲלֵךְ (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֲלֵךְ מִמַּחֲה וּבִקְיָא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֵלֶּה הֵן הַמַּצּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֲלֵךְ צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלִי אֲדָמָה, כִּי אֲלֵךְ אֵינִי אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצַּנֵּעַ לָכֵת וְהַנִּמְךָ קוֹלְךָ, כִּי אַם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.
- קִטְעַ 3**
20. הֵאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֲלֵךְ הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוֹתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוֹי וּבִסְסֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדְּרָכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאַם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׂאֲלֵלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֲלֵלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֻמִּיץ הַבִּלְתִּי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֲלֵלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעַר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזֵרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לְאַחַר שֶׁנָּתַן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזִמּוֹן קֶצֶר (בַּעוֹלָם הַזֶּה) נָטִיל עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ קָשָׁה.¹
25. אִם תִּשְׁאַלְם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יַגִּידוּ, אֱלֹהָה. אָמֹר, הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהָ, אֲדָרְבָּם אֵינִם יוֹדְעִים,
26. כִּי לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָה אֵינוֹ זָקוּק לְבְרִיּוֹתָיו, וְהוּא רַב-תַּפְאֶרֶת.
27. אֱלֹו הָיוּ כָּל עַצֵּי הָאָרֶץ לְעֵטִים, וְהֵיטָ לָדִיו, וְעוֹד שְׂבָעָה יָמִים מְסַפְּקִים לוֹ דִּיו (לְכֹתֵב אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָ), לֹא יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ עֲזָז וְחָכָם.²
28. אֵין בְּרִיאַתְכֶם וְאֵין תְּקוּמַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) אֶלָּא כְּנֶפֶשׁ אַחַת, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.³
29. הַאֵינְךָ רוֹאֶה בְּיַצַּד אֱלֹהָ יַחֲדִיר אֶת הַלִּילָה לְתוֹךְ הַיּוֹם וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלִּילָה? וְהוּא הַכֹּפֶר לִפְקוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנוּעַ בְּמַסְלולוֹ עַד עַת מוֹעֵד. כִּי אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.⁴
30. זֹאת כִּי אֱלֹהָ הוּא הָאֱמֶת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵיו שֶׁקֶר הֵם, וְאֱלֹהָ הוּא הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר.

קטע 4

31. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הָאֲנִיּוֹת יְרוּצוּ בַּיָּם בְּחֶסֶד אֱלֹהָ, לְמַעַן יִרְאֶה לָכֶם מֵאוֹתוֹתָיו! בְּזֶה אוֹת לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת וּמַכִּיר טוֹבָה.
32. וְאִם יִכְסּוּ אוֹתָם גְּלִים גְּבוּהִים (כְּהָרִים) וְקוֹדָרִים פְּעֻנִים, מִתְּפַלְלִים (הַנוֹסְעִים הַכּוֹפְרִים) אֶל אֱלֹהָ תִמְיָמִים עֲמוּ בְּתַפְלָה. אֲדָרְבָּם יִצִּילֵם אֶל הַיָּבֵשָׁה, וְכִבֵּר יֵשׁ בָּהֶם מִתְמַהֲמָהִים בְּאִמוּנָתָם. אוּלָם אֵין מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו חוּץ מִבּוֹגֵד כּוֹפֵר.⁵
33. בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רְבוּנָכֶם, וְהִרְתְּעוּ מִיּוֹם (יוֹם הַדִּין) בּוֹ לֹא יוֹעִיל אָב לְבָנוֹ, וּבֵן לֹא יוֹעִיל לְאָבִיו בְּמֵאוּמָה. אָכֵן הַבְּטַחַת אֱלֹהָ אֱמֶת. וְאֵל יִתְעוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל יִתְעָה אֶתְכֶם (הַשָּׁטָן) הַמִּתְעָה מִדֶּרֶךְ אֱלֹהָ.⁶
34. אָכֵן אֱלֹהָ רַק אֶצְלוֹ יִדְיעַת מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, וְהוּא מוֹרִיד אֶת הַגֶּשֶׁם מִן הָעֲנָנִים, וְיוֹדַע מַה שֶּׁבִּרְחָם (כָּל נִקְבָּה), וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר תִּרְכַּשׁ לָהּ מִחֵר, וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ בְּאִיזוֹ אָרֶץ תָּמוּת. כִּי אֱלֹהָ יוֹדַע וּבָקִיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-ח' 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שנזכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹס

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוּרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנִּבְיָא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָד, כְּדִי שֶׁתִּזְהִיר עִם שְׁלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיָד לְמַעַן יִדְרְכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים. וְאִז עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעַדְיו כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ!³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהֶרְחֹס,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרָאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,
8. וְאִז יָצַר אֶת זָרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אַךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנּוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נִחְזֵר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֱסָפְכֶם מִלְּאֵד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בַּיּוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מֵרְכִינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רְבוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רְבוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָעַת אֲנַחְנוּ מִשְׁכַּנְעִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גְּזַרְתִּי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָּם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחַדּוּ.³
14. (בַּיּוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֶנֶשׁ), בְּאֶשׁ שְׂכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֶנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בְּמַה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בִּהְזָכִירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרְבוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבְּחוּ אֶת רְבוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רְבוֹנָם בִּירְאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמֶּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לְכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמַשְׁכֹּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָּם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאֵת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזֵרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֶנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשִׂתֶּם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל (בַּיּוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֶנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יַחֲזֵרוּ בְּתִשׁוּבָה.
22. הֵי־שׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רְבוֹנוֹ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנָּקִים בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «تَكْسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת יונוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכֹן, נִתְּנֹו לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחֲמֵד) בְּסִפְק
בְּדָבָר פְּגִישְׁתּוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יִדְרִיכּוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֹן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמָדָנוּ לִפְנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֹן בְּזֶה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוֹא?
27. הֲלֹא יָרְאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יְבֹשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זָרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבֹוא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶ יוֹדֵעַ וְחָכָם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מְרֻבּוֹנָד, כִּי אֱלֹהֶ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהֶ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶ לְמִשְׁעָן.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נִשְׁוֹתִיכָם שְׁאֲתָם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֲמָצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶ מְדַבֵּר הָאֲמֶת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוָנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתָם (הַבְּנִים הַמֵּאֲמָצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהֶ. אוּלָם אִם אֵין אֲתָם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אַחֲיָכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יַחֲשֹב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הַתְּכַוְנָתָם לָכֶךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהֶ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הַנְּבִיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמֵאֲמִינִים מֵאַחֲרֵייתָם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוֵי דָם יִהְיוּ רֵאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֲמִינִים וְהַמְהַגְרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלָא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הַנְּבִיא זִכֹּר) שְׁאֲנַחֲנוּ כְּבֵר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאַתָּךְ (מוֹחֲמִד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיִצְחָק וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם... ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נאס' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיָּכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גִּדּוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיִּרְאֶה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַעַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כְּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְּחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהָ מִחֻשְׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזּוּ הָעֲמָדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ' רַב!⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאָמְנָם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגֵת, בְּאֻמַּתְלָה, בְּתִינוּ חֲשׂוּפִים לְלֹא מָגֵן, וְאוּלָם הֵם אֵינָם חֲשׂוּפִים, רַק לְבִרְחָם הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמּוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזּוּ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מִחֲסָה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת עיטפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נציר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-חינדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחִיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוֹלָם כֹּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּפְנָה יָכוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בָּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לֶאֱשֹׁר תֵּלֶה אֶת תַּקּוּוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכֹאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהַדְּבָר הַזֶּה הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲיִבוּתָם כְּלַפִּי אֱלֹהָ, כְּמָה מֵהֶם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכְמָה מֵהֶם עוֹדִם מִמְתִּינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחַיְבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לַעֲצָמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּף לְמֵאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר (וְהוֹדִי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֵהֶם הִרְגָתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וְנִפְלו חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיא! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאֻוֹתַי, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיךָ לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאִוִּלָּם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מָכֹן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֶּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנִשָּׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֶשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיַּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּגִי הַבִּיַּת (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיא) וּלְטַהֲרֶכֶן טַהוֹר,
34. וְזָכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְּסַרֶּת שֶׁל הַנְּבִיא) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צִדְקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֶצוֹם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאִשֶּׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאָף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבִּרְרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הִרְהוּ תוֹעָה תַּעֲזִיחַ בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאִשְׁתֶּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאִשֶּׁר זִיד גִּרֵּשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִיָּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קֶטַע 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרֵב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׂיוֹצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֵׁךְ הַתַּעֲזִיחַ לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרוּחוֹם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרִכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הַכִּין לָהֶם גְּמוּל כְּכָבֶד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנִיחֵנו שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשָׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקֹרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הבן המאומץ של הנביא.

3. אשתו של זיד היתה צִינְבָה בנת ג'חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.

4. מה שאללה צָנָה עֲלֵיךָ לְהַנְשֵׂא לְזִינְב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּתְּדָרְשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הִתְרַנּוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהִשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלָל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְּךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדֶּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּיֹתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבוֹא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעְנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּתְּדַחַּה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחְשַׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלֹן תִּשְׁפַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תִּחְלַק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֶפְלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֵלֶּא אִם הִזְמַנְתֶּם לְשַׁעֲרָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעָדוּ הַתְּפָאָרוֹ מִבְּלִי לְהַתְּמַהֲמָה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֵדָה הוּא מִתְּבַיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֵדָה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְּבַיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשִׁלִּים אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נשא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכיו מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו וברכו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויחרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יזכרו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קלה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמצית לאלה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

سُورَةُ سَبَا

34

סִוְרַת סָבָא

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סָבָא», שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי
סָבָא נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן
ומלכת סָבָא, ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.
הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים
וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֲמִים

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבַּח בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחֲמִים וְהַסּוֹלַח.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנֻעָלָם, דָּבָר לֹא נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רְשׁוּם בְּכִרְוֹשׁ בְּכִנְקֶס רְשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵנִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמִּכְאִיב בְּיוֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנָךְ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכֹו שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרְרוּ לְעַפְרָה, תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה מִחֻדָּשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵה אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבֶּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית נְבוֹאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוֹקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הפרזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסורבים, היו טועמים את ענש הלקחה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתור, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפירות רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרכי הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, וצצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו! הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.

קטע 3

22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי ופרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסוף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצברתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוזר והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נגים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָם לוֹ תִרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִים, לוֹלֵא אַתֶּם, הֵיִינוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמְּתִיָּהִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵיִיתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמֹת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכְּאִשְׁרֵי יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיִתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵיִינוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׁפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֵשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירְצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵי הָעֲלִיוֹנִים (בְּגוֹ עֲדוֹ).
38. אֵךְ אֶת אֱלֹה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֱלֹה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירְצָה מֵעַבְדָּיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובח 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֲלֵלָה) כָּלֶם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלָה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אַתָּה הָאֲדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתֶם הָאֱמִינוּ בָהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֵנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכּוֹ אֲמָרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא שֶׁקֶר בְּדוּי. אֲמָרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם לְפַנֵּיךְ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלָה לֹא הִשִּׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נִזְרָא הָיָה עֲנִשִּׁי.
- קִטְעַן 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֲטִיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֲלֵלָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אַחַד, וְתַחֲשֹׁבִי, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגֵעוֹן, אֵלָא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְּׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֲצֵל אֲלֵלָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נִגְדַּת הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֲתַעֶה, אֲתַעֶה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֲדַרְךָ, הֲרִי הַדְּרָכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתָ לְרֹאוֹתָם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזְּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וַיִּטִּילוּ דָּפִי בְּתַעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵץ בֵּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסֻפָּק עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה
בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ.
התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם
הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת
אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים
14 : 10 ; סורת פֶּאטֶר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ;
וסורת אש-שורא 42 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה
ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שתיים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הרוצה בעז, הנה העז כלו לאללה.¹ אליו יעלה הדבור היפה, והמעשה הטוב ירימנו על. והזוממים רעות, להם ענש כבד וכשלוו זממיהם.

11. אללה יצר אתכם מעפר, אחרי כן מטפה, אחרי כן עשה אתכם זוגות (זכר ונקבה), אין נקבה הרה או יולדת כי אם בדעתו.² וחיי אדם לא יארכו ולא יקצרו אלא כבר החלט מקדם ונשמר בלוח השמימי.³ אכן נקל הוא לאללה.

12. שני הימים אינם שונים זה לזה, כי האחד מימיו טעמים, מתוקים ונעימים לשתיית, והשני מימיו מלוחים ומרים. אך משניהם תאכלו בשר טרי (כל מיני דגים), ותוציאו לכם תכשיטים אשר תענדו,⁴ ותראה את האניות מפליגות בהם לחפש פרנסה בחסדו, ולמען תכירו טובה.

13. אללה מחדיר את הלילה בתוך היום ומחדיר את היום בתוך הלילה. והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלתו עד ית מועד.⁵ זה אללה רבונכם, לו המלכות, ואולם אלה שאתם קוראים אליהם, במקום אללה אין להם שלטון, אפלו על קלפה של גלעין תמר.

14. אם תקראו להם לא ישמעו את קריאתכם, ולו היו שומעים לא היו יכולים לענות לכם. וביום תחית המתים יכחישו את קשריהם אתכם. ולא יודיע לך כמו בקיא.⁶

קטע 3

15. הוי בני אדם! אתם העניים הזקוקים לאללה, ואללה הוא העשיר והמשבח.

16. אם ירצה יעבירכם מן העולם ויביא במקומכם בריאה חדשה.⁷

17. לא יקשה על אללה לעשות כן.⁸

18. ולא תשא נפש נושאת משא נפש אחרת, ואם תקרא נפש גמוסה (לאחרים) לשאת את משאה, לא ישאו אתה ממנו מאומה ולו היה קרוב משפחה. אכן תזהיר רק את היראים את רבונם בסתר ואת המקימים את התפלה. ואשר יזכה, לנפשו יזכה. ואל אללה הדריך.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
 20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
 21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחֲמָה (הַשְׂרִבִּית),²
 22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שְׁיִרְצֶה, וְאוֹלָם
 אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקַבְּרֵיהֶם,
 23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזֵהִיר.
 24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבֹּשָׁר וּמְזֵהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ
 מְקַרְבָּה שְׁלִיחַ מְזֵהִיר.³
 25. וְאִם יִתְבַּחְשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּבַחְשׁוֹ קוֹדְמִיָּהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם
 אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
 26. אֲזִי הָעֵנְשֵׁתִי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעָה 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָּהֶם כָּל מִינֵי
 פְּרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים
 כְּעוֹרֵב?
 28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמְּקָנָה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם
 הַמְּלַמְּדִים הֵם הַיְּרָאִים אֶת אֵלָלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
 29. אֲכֹ, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלָלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה,
 וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקַנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
 30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר
 תוֹדָה.
 31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן
 הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
 32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אֲדָ
 יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים
 לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלָלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנָנוּ סוֹלָח וּמְכִיר תּוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עָמַל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּדּוּן נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנָנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרָוְצָה לְהִזְכֹּר שְׂיִכַּל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הַעֲנֵשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַל בָּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשִׂאת בְּאַחֲרֵיּוֹת לְכַפִּירָתוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנָאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֵל אֲלֵלָה? הָרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נְתָנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִּי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה וְרַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים,³ וְאִם יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים, לֹא יִחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלָח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִשְׁרִירוּ לְכַתּוּב מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה תִּתְּנֶדְוֶת וְיִהְיֶוּתָם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשֵׁי שֹׁחֵץ בָּאָרֶץ וְזָמְמוּ לָרֵעָה, אֲדָּהּ לֹא תִקְיֵי הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעֻלָּהּ. הַיּוֹכֵל לְצַפּוֹת שְׁנִינְהָ בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם! אֲלֵלָה לֹא יִחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לְעוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בארץ וראו מה היה גורלם של הדורות אשר קדמו להם? הם היו חזקים מהם, ואולם אין דבר שאללה לא יכל להתגבר עליו, לא בשמים ולא בארץ. הוא יודע והכל-יכול.

45. לו היה אללה מעניש את בני האדם לפי פעלם, לא היה משאיר כל בריה על פני האדמה, אך הוא דוחה את עונשם עד למועד קבוע, אולם באשר נגיע המועד הקבוע להם, הנה אללה יודע את מעשי עבדיו.

36

סִוְרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט». ה. 20; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין», «יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאָן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶחַ מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהִירוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינֶם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחְרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתֶם בְּצִדְקָה, אֲדָהּ הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מִסְגֵּרוֹת⁵ עַד הַזֶּקֶן יָגִיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וַיִּמְאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעֶזְרֵנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּ אוֹ לֹא תִזְהִירוּ, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהַזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲזִיחַ אֶת הַמַּתִּים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשִׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשִׁלְיָשִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקהר 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שֶׁקֶר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֵן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכֵן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ?)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאָלוּ מִכֶּם שֶׁכֶּר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוֹעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאִנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצָתְךָ בְּמֵאוֹמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֵן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוֹא לִי.²
26. וְאָמַר (אֱלֹלָה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יִדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגֹן עֵדֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מִה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָּנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפָם שְׁיֻבָּאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאֶרֶץ הַמֵּתָה הַחַיִּינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר יִמָּהֶם יֹאכְלוּ,
34. וְנִטְעֵנוּ בָּהּ גִּנּוֹת תְּמָר וְעֵגֶב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעֲנִנּוֹת,
35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפְּרִי, אִף כִּי לֹא יֵדִיָּהֶם עָשׂוּ זֹאת. הָאִם לֹא יָכִירוּ תוֹדָה?
36. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תִּצְמַח הָאֶרֶץ, וּמֵהֶם עֲצָמִים (בָּרָא זְכָרִים וְנִקְבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.¹
37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלֵּילָה, נִפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׂוּכִים הֵם.²
38. וְהַשְׁמֵשׁ הִיא נָעָה בְּמִסְלִילָה עַד מְקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעֶת הָעֲזוֹז הַיּוֹדֵעַ.³
39. לִיָּרֵחַ קִצְבָנוּ תַּחֲנוּת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאָה כְּעֵנָף דָּקֵל נוֹשֵׁן.⁴
40. הַשְׁמֵשׁ לֹא תוּכַל לְהִדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלֵּילָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל אֶחָד מֵהֶם מְהַלֵּךְ בְּמִסְלִילוֹ הַקְּבוּעַ.⁵
41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ אֶת צִאֲצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,⁶
42. יִצְרָנוּ לָהֶם עוֹד כְּדִגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,⁷
43. וְאִם נִרְצָה נְטַבִּיעֵם וְאִין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,
44. אֲלֹא בְּרַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְנִתֵּן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזֶמֶן קָצֵר.
45. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם (לְכוּפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְאֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיכֶם,⁸ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֲרָף).
46. וְאֲכֹן לֹא בָּא אֱלִיָּהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רְבוּנִם, יִפְנוּ לוֹ עֲרָף.
47. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם, תִּרְמוּ (לְנִצְרָכִים) מִמָּה שֶׁהָעֵנִיק לָכֶם אֱלֹהֵי הַכוּפְרִים יֹאמְרוּ לְמֵאֲמִינִים, הָאִם נֹאכִיל אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי כָּל לְהֹאכִיל אִם יִרְצָה? אֲכֹן, רַק אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) נְתוּנִים בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה (לְשֹׂאֵל מֵאֲתָנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדָבָר זֶה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקר 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּרוֹת לֶאֱפֹף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִיחַ הֵם מִן הַקְּבָרוֹת אֶל רְבוּנֵם וַמְהֵרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדִקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִיחַ הֵם כָּל־ס יוֹבָאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּחַ, נִהְיִים הַיּוֹם מִהַתְּעַנוּגוֹת,
 56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרִשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכֹ כָּל מִינֵי הַפָּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הֲאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשָּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבְרַת הַתְּעָה מִכֶּם הָמוֹן רַב. הֲאֵם לֹא תִשְׁכַּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוֹם אֶת פִּיֹּתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲבִדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צַד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת ינוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אֲרָכִים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכְּלוּ אֲפּוּא?¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ לְמַעַנֵּם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעֲבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאֲכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה אוֹלִי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילִיָּהֶם) חִילִּים. הֵם וְאֱלִילֵיהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אֲפּוּא דְבָרֵיהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגָלוּי.
77. הָאֵם לֹא יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי (לָנוּ).
78. הוּא שָׂכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מִשְׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרַאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יֶרֶק לְהַחֲבֹת אֵשׁ דּוֹלָקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מַצְוֶה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאֵת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַאפָּאֵת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשָׁבַע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּיוֹ, וְצַפּוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ
- אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֲתָה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבְהִזְכִּיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהִינּוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוֹים נִקּוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנָּם כֵּן! וְאַתֶּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג'י 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכֵן רַק תִּירוּעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְיֵעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזַ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתָם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלִטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתָם.

31. וַיָּבֹא בְצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבֹונָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲרִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּבּוּ בָּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בַּפּוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהָ מִבְּלָעְדֵי אֱלֹהָ, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וְאָמְרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלּל מִשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאָמֶת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשוגע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מְזֻזִּים בְּשַׁפֵּעַ.
42. פִּירוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֵמֶת זֶה,
45. וְיִגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לְשׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶט² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְכֹפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׂאוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזָּה לִי פֶעַם עֲמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִדְמוּת, הָאֵם אֶתָּה מֵאַמִּין,
53. כִּי לְאַחֵר שְׁנֵמִיּוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֵד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הָאֵם אַתָּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאַמְצֵעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבָדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶנֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרֹאשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נַעֲנֵשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגֹרֶל כְּזֶה יַעֲמִלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הָאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוֹ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכֹּן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמִּים רוֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְשׁוּבְתֶם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אַכֹּן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרוּ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדָמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרֹאֵה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמִשְׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיָּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵנוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֹּׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וּמָה תַּחֲשָׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלּוֹ שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לוֹ בְּנֵנוּ (כַּבֶּשֶׂן) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בַּשָּׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלֵךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַז בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מֶתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יָשׁוּב הִדְעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לָזַח אוֹתָךְ (קָרָבָן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, וְתִמָּצֵא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרְאָנוּ אֵלָיו, הוּי אֲבִירָהִים!

105. כִּבֵּר קִימָתָאֵת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כַּבֶּשֶׂן שֶׁשָּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבִירָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעֲוִבֵדִינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרְכֵנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמָּצְאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעַצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְסוֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הבן המתון בערבית חלימ, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנו את שְׁנֵיהֶם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לְשִׁנְיָהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבָאָר,¹
118. וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לְשִׁנְיָהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסָא וְהָאָרוֹן,
121. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאֲמַנְם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִיו,
131. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתָם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבְלִלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִמּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלוח וחוזר בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלְכָּנִי אֱלֹהָה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אִשָּׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהָה),
144. כִּי אִזּוֹ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהִדָּג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כְּשֶׁהוּא חָלָשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלְף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הָאֵם לְרִבּוֹןֵךְ הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הָאֵם בָּרָאנוּ אֶת הַמִּלֻּאָּכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהָה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הָאֵם אֱלֹהָה הִעֲדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אִיד תִּשְׁפֹּטוּ?
155. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הָאֵם לָכֶם שֶׁלְטוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהָה וְהַשְּׂדִים, אֵד הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שִׁיּוּבָאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהָה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָה וְיִתְעַלָּה מַעַל לָמָּה שֶׁמִּיַּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵד לֹא כֹ עֲבָדֵי אֱלֹהָה הִנָּאֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהַאֲלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ מְקוֹם קָצוּב,
165. וְאַנְחֵנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֵן אֲנַחְנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לֹו הִיְתָה אֲתֵנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אֲבָל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֵר יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
175. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוּת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנִשְׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
179. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוּת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָהּ, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הַנִּעְלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אֲשָׁבַע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמָהּוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלֹהִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כּוֹזָאֵת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֱלֹא הַמִּצָּאָה.

8. הַחֹרְדָּה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמִים מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהרֵתִי, לֹא כִּי טָרָם טַעַמוֹ אֶת עַנְשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הָעֶזְזוֹ וְהַמַּעֲנִיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בַּמִּדְרָגוֹת הַשְּׁמִימָה.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׁמָהּ (כְּמוֹ גָּדוֹדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קָדְמוֹ לָהֶם בַּכְּפִירָה בְּגִי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְגִי עָאֵד, וּפְרָעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹד שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֶלָּא לְצִפּוֹת לְצוֹחָה יַחֲידָה שְׂאִין לָהּ דְּחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הַחֵשׁ לָנוּ אֶת חֻלְקָנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לִפְנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דְּאוֹדֵי אִישׁ חֲחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּוֹפְפִי אֶת הַהָרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכָלֶם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקָנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲקָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָנָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיָּרִיבִים שֶׁטָּפְסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דְּאוֹד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דְּאוֹד, וְהוּא נִבְחַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יָרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשֵׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּיגִינוּ בְּצֶדֶק וְאֵל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעֵי כְּבָשׁוֹת וְלִי כְּבָשָׁה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֲץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דְּאוֹד, אֲכֹן הוּא עֲשֵׂק אוֹתָךְ בְּכִשְׁאוֹ כְּבָשָׁתְךָ עַל כְּבָשׁוֹתָיו. שְׁתִּפִּים מְרִבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזֶה, אֵד לֹא הַמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דְּאוֹד כִּי רַק הָעֵמֶדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזִי בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוֹ, וְסָגֵד, וְחִזַּר בְּתִשְׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרֵב לָנוּ, וְחִזַּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שִׁפֹּט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלָּךְ אַחֲרֵי תִשְׁוִקְתָּךְ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשּׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשִׁבוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוֹ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מִחֲשָׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מִעֵנֶשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאִנְשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עָרֵב הֲצִיגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּ.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צוּאֵרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הַעֲמַדְנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבָנוּ עַל כֶּסֶּאֱ גוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹתָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הַעֲמַדְנוּ לְרִשּׁוֹתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָּתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאִזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּעַ בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אֵיּוֹב (אֵיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲצָה וְלִשְׁתִּיָּה.
43. וְהִחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְפִּלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֹסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאֵל תִּחַלֵּל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאָנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיַּעֲקוֹב, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִי הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהִים),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לַעֲוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כַּפֵּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֶּהרָה וְכָבוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לִירְאֵי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי יַעֲדוֹ, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדֵם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִּתְּחַדֵּל לַעֲוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיחָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעִי!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנִסָּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם
הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבֵּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ.
רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנוּ! אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם
לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֵמֶת הִיא, כִּדּוֹ יִתְוַכְחוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַחֵר, אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הָעֻזּוֹ וְהַסִּילָח.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרְף.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאוֹתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַחֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶּׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּדָה לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מְטִיין.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתֵי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַחֵר וְהִיָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵי), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָד לְסַגֵּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי?
הַתְּנַשְׂאוֹת, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֵתָּה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מְטִיין.
77. אָמַר (אֱלֹהֵי), יָצָא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אֵתָּה.
78. וְעָלִיד קוֹלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبي العظيم : אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה
2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת
אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם קוּמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדִּי! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבִּינֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבִּינֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שָׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתִּימָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אִזְהָרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבַעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ יְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הודת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מנגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנתלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לגעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמהם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. באשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אך באשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצורף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקנה לרחמי רבונ? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאלה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגיו משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו נפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תִּצְלֵל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנֶם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּלֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּלֶה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעֲנִיּוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּיֵּבֶשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בֵּינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּלֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֵלֶּלֶה.
בְּתַעֲהָ גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֵלֶּלֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדַבָּרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלַבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֵלֶּלֶה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֵלֶּלֶה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׂיָדָיו אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן?)⁵ וְיֹאמֶר לַכּוֹפְרִים,
טַעְמוֹ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה) הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמְּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֵלֶּלֶה נִתֵּן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קנז על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שניתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אל-עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהֲדָרָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּנָה הִרְיָהוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֶלְלָה נֶאֱסַף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעַת מוֹתָן, וְאֶת אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לְקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֶלְלָה מְלִיצִים; אָמַר (מוֹחַמַד), אֶפְלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יָבִינוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחַמַד), לְאַלְלָה שִׁיכֶת הַהִמְלָצָה בְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֶלָּיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֶלְלָה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמָחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֶלְלָה! בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִּשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֶלְלָה הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרָא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֶלְלָה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֶלָּה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֶלָּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כֶּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10: 108; סורת הוד 11: 12; וסורת אר-רעד 13: 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ופגשו.¹
52. האנשים יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שיצא? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאזשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחישו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִגְדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמֵינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וַיִּבְטִיטוּ.

69. אֵז תֵּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקַס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוְבָאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלֵּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקִּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אֲמַנָם כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצִדֵּק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכִּנְסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֵן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חגיר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמָת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֵן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמִלִּים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רְבוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמוואמון, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הספֿר הַזֶּה (הקוראֵן) הוֹרֵד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמֵד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֻזּוֹ וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסִּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוִיט קִשּׁוֹת,² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הַרְבִּים,³ אֵין אֱלֹהֵה בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּלֵם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנֹכְחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהֵה,⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּה (מוֹחֵמֵד) אִפּוּא הַסֵּתוּבְבוֹתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעֵסֶק.⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֵם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנֹכְחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לַהֲפָרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָתָה, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֲנִשְׁתִּי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עָנְשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רְבוּנָדָּה כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהֵה (הַמְּלָאכִים) הַנוֹשְׂאִים אֶת כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבְּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רְבוּנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רְבוּנָנוּ! אַתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,⁷ סֵלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וְיִלְכוּ בְּדַרְכָּד, וְשִׁמְר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוֹל.⁸
8. רְבוּנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעֻזּוֹ וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'את'יה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וישמר אותם מן הרעות, ויאשר תשמר אותו ביום ההוא (יום הדין) מן הרעות, הנה רחמתי, וזוהי הזכיה העצומה.

קטע 2

10. יקראו אל הכופרים (בגיהנם), שנאתו של אלה כלפיכם גדולה משנאתכם את נפשותיכם בהקראתם להאמין וכפרתם.
11. והם (הכופרים) יאמרו, רבוננו! המת אותנו פעמים, והחליית אותנו פעמים, וננחנו מודים בחטאינו. האם יש דרך לצאת מכאן (מן הענש הזה)?¹
12. (ואז יאמר להם, לא!) הענש הזה לכם, כי כאשר יקרא אלה לבדו, כפרתם, ואולם כאשר צרפו לו שתפים האמנותם (בהם), אכן המשפט לאלה העליון והכביר,
13. הוא המראה לכם את אותותיו, והמוריד לכם מן השמים מזון, אך רק החוזר בתשובה יזכר (אותות וחסד רבנו).
14. קראו רק אל אלה והיו מסורים באמונתכם רק לו, וגם אם מאסו הכופרים.
15. מרום המעלות רבון פס המלכות, השולח את הרוח (ההשראה) בפקודו למי שיצאה מעבדיו למען יזכיר מפני יום המפגש (יום הדין),
16. ביום ההוא, כשיופיעו כלם לפניו, לא יסתירו דבר מאלה. למי המלוכה היום? לאלה האחד המנצח.
17. היום ישלם לכל נפש על מעשיה, אין כל עשק היום, כי אלה מהיר חשבון.
18. והזהר אותם מפני יום יקרב פתאום (יום הדין), כאשר תלכבות עד לגרון יגיעו,² והם נחנקים מפחד. אין לכופרים כל קרוב רחום, ולא מליץ ישר אשר דבריו נשמעים,
19. אלה יודע ממבט עיניהם למה הם מתכוננים לעשות ומה שנסתר בלכבות,
20. ואלה ישפט באמת, ואולם אלה (השתפים) אשר יקראו אליהם מבצעדיו, לא ישפטו במאומה. אכן אלה הוא השומע והרואה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפנייהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארון, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הנחיו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה בפאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאיהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלְלָה אֵינֹ רֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדֵּיו.

32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְּרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),

33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנוֹן מִפְּנֵי אֵלְלָה, וּמִי שִׁתְּעָה (אוֹתוֹ) אֵלְלָה אֵין לוֹ מִדְּרִיד.

34. וּכְבָּר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְּפָנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלְלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתְּעָה אֵלְלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.

35. אֵלְהָ אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֵלְלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלְלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחֲתֵם אֵלְלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִץ.

36. וְאָמַר פְּרַעַח, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²

37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֵעֲלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקֵּר. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרַעַח רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלְלָה, אֵד הַמְּזַמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִדוֹן.

קטע 5

38. אֲזִי אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדְרִיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.

39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּצַח.

40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֵּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלְהָ יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וּפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלֵי חֶשְׁבוֹן.

41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְּשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?

42. אֲתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֲתֶכֶם אֶל הָעֲזוֹז וְהַסּוֹלָח.

43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלְיוֹ (עֲבֹדַת הָאֵלִילִים) אֵינֹ רְאוּי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלְלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעֵלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרָתִי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עַבְדִּיו,
45. וְאָכַן הֶצִּיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֶנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעַבְדִּים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוֹנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק יוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמְּלָאכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵנָּה כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֹתָם) אֲפֹא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בְּיוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצְטַדְקוֹת, וְהַקְלָלָהּ תִּהְיֶה מִנֵּת חֵלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנֵקְנוּ לְמוֹסַא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרֵשְׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֹתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָדָּ, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוֹנָדָּ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. הַמִּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא «אֶל-בְּרוּחַ» וְהוּא מַעֲיֵן מַחִיצָה בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

2. הַהִבְטָחָה לְנִבְיָא הִיא, שֶׁהוּא יִצָּח עַל כָּל אוֹיְבָיו, וְדַת הָאִסְלָאִם תִּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָעוֹלָם. כָּל זֶה תִּתְּשֵׁם כֹּבֵר.

57. אָכּוּ בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשּׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּה, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לַעֲוִשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׁמַיִם לֵב לֹא זִהְרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֹלָא כָּל סֶפֶק, אָבֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְאֱמִינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲדָּהּ הַשִּׁחְצָנִים הַרוֹאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחִשּׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּיזָה לַמְּנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲדָּהּ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָה רְבוּנְכֶם בּוֹרָא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹהָה מִבְּלַעֲדֵיו. כִּי צַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמְנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָה סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וַיֵּצֵר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יָפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֵכֶל וְלִשְׁתוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָה רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחֵי, וְאֵין אֱלֹהָה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָה, לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיָתִי לְהַתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶה, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְּבַגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וַיֵּשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וַיַּעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִים, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חִגִּי 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, ואל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאללה? הם יאמרו, תעו מאתנו, ² אף אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ונאתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. ביו אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקדם משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפנייהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרותם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באללה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, ודרכו של אללה בעבדיו בצדק, לכן הכופרים הם המפסידים.

1. רבים יותר מאנשי מכה.

41

סִוֵּרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים

סורה זו נקראת «פוצלת, האותות המבארים» משום שהמונח «פוצלת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «האותות המבארים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא ילה אחד,⁵ הו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים, אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים! (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים נציבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שבוצונו ללמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קשט במאורות ובמשקם, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בערוון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באלה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המיחה אדמה כזו יחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחיית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורון הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אִין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאִין נִקְבָּה הָרָה אִו יוֹלְדֶת אִם לֹא בְדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנַיִם), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אִין בִּינִינוּ מִי שְׁיַעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנַי כּוּ, וְרָאוּ כִי אִין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אִין בּוֹ אֵדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לַעֲצָמוֹ, אֵד כְּשִׁפּוֹגַעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לַהֲתַזְאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שְׁפָגָעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֹו לִי, וְאִינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֵד אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֵדָם הוּא סוֹטָה, אֵד כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹגַעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רַבָּה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵב תוֹעָה גָּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלוֹקֶת?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שֶׁתִּתְבָּרַר לָהֶם הָאֱמֶת. הָאִם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סִפֵּק בַּפְּגִישָׁה עִם רְבוּנָם, אֵד הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינווס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתִיעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתִיעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱוִזוּ וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֵלַיִךְ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגְלוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִינוּ וְהֶעֱצוּם.
5. כְּמַעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתַהֲלֵת אֱלֹהָ וּמִבְּקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אַכֵּן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגְנִיִּים מִבְּלַעַדְיוֹ, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרָבִי, כִּדִּי שֶׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סִפֵּק בּוֹ. חֶלֶק בְּגוֹ וְחֶלֶק בְּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגוֹ וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ מִגְנִיִּים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגִן, וְהוּא הַמַּחֲזִיק אֶת הַמַּתִּים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכִל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עֲלִיו סִמְכָתִי וְאֵלִיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְּפִשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדִּיגוֹת אֶתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָהּ לְאֲשֶׁר יִרְצָה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֲקַק לָכֶם לְדַת לְפִי מֶה שְׂצֻנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמֶה שְׂגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָם וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֵת הַדָּת וְלֹא תִחַלְקוּ בָּהּ, לַפְּגָנִיִּים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֵת מֶה שְׂאֵתָה מִצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֲלָיו אֵת מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיד אֲלָיו אֵת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחַלְקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחַלְטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שִׁירְשׁוֹ אֵת הַסִּפְרָא מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְּמוֹת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת בִּיחֹס אֲלָיו (הָאֶסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוֹדָת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִנוּ וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתֵנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֲלָיו.
16. וְאֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׂנַעְנוּ לוֹ, טַעְנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסִּפְרָא (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמְתָּה, וְהוֹרִיד אֵת הַמֵּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שֶׁשַּׁעַת הַדִּין קָרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיִשָּׁה, וְאוֹלָם הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוְדָעִים כִּי הִיא אֵמֶת. אֲבָל אֵלָה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בַּתְּעִיָּה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֵמֶת).
- קִטְעַ 3**
19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעֲבָדָיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֵת מִי שִׁירְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הִבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֵת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הִבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז היה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצרצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, ויודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו היה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזיות בארץ ועושים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוהכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובה
לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה
הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעס
יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי
התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שיסלח וישלים, שקרו על אלה, כי הוא
אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ
בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים
המעלים והמקבלים אצל אלה.
44. כל מי שיתעוהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים בִּאֲשֶׁר
יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה
ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם
המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים.
הכופרים יהיו ותונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה
אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מַאֲת אֱלֹהָ שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְמַנֵּעַ בּוֹאִי. אֵין לָכֶם כָּל מְקַלֵּט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהַסְתִּיתָר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָךְ, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֱלֹא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרַחֲמֵינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָם אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וַיִּכּוֹל.
51. אֱלֹהָ לֹא יִדְבֵּר לְאָדָם אֱלֹא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחֲרֵי מִסָּךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשְׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶת מֶה שֶׁאֱלֹהָ רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכֵם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאֵן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצָה מִבֵּין עַבְדֵינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְאַל אֱלֹהָ חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעַנּוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴
18. מִחֲסוּג שֶׁמִּגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׁאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טַעַנּוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרַחֲמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאֲיָה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרַחֲמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלָם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נִתְּנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סִפֵּר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מִזְהִיר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוֹנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוּ, הִתְנַקְמָנוּ בָּהֶם, וְרֹאה מָה הִיָּה סוֹף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהַשָּׂאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לִמְעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הָאָמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשָׁלַח (מוֹחִמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֵנְחָנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹיָרָאן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתֵּי הָעָרִים!¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוֹאָה)? אֵנְחָנוּ חִלְקָנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמָנוּ אֶחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׂיִקְבֵּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוּת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר נֶאֱסָפוּ.
33. וְלֹא שְׂיִהְיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהַחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֶצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרְחָמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיִחַשְׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר גִּיעַ אֲלֵינוּ יַגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמֶּרְחָק בֵּינִי לְבִינְךָ כְּמֶרְחָק מִזְרַח מִמְּעָרֵב, כִּי חִבֵּר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוֹכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֲלֵינוּ (מִיּוֹחַמָד), אֵנְחָנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאָה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדָנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֵנְחָנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזָק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹיָרָאן) לָךְ וּלְבָנֵי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אַתֶּם לְהַשְׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיחַסְתֶּם אֲלֵינוּ?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבָדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרְחָמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (בפכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחת? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. וְלֹא יִמְנַע אֶתְכֶם הַשָּׁטָן (לְצִיָּת לִי) הֵן הוּא אוֹיֵב גְּלוּי לָכֶם.
63. וְכֹאשֶׁר בָּא עִיסָא בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אָמַר, הִבָּאתִי אֲלֵיכֶם אֶת הַחֲכָמָה, וְלִמְעַן אֲבַרֵּר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ. לָכֵן יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְצִיְתוֹ לִי.
64. כִּי אֱלֹהָ הוּא רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם לָכֵן עֲבֹדוּהוּ כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
65. וְנִחְלְקוּ הַסִּיעוֹת הַשּׁוֹנוֹת בֵּינֵיהֶן. אוֹי לְכּוֹפְרִים אֱלֹה מִיּוֹם הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵיב.
66. הַמְּחַכִּים הֵם כִּי שָׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע מִבְּלִי שֶׁאֲפֹלוּ יִרְגִּישׁוּ זֹאת?
67. הָאֱהוּבִים יִהְיוּ בְּיוֹם הַהוּא זֶה לָזֶה כְּאוֹיְבִים, חוּץ מִן הַיִּרְאִים.

קטע 7

68. הוּי עוֹבְדִי! לֹא פָחַד עֲלֵיכֶם הַיּוֹם וְלֹא יָגוֹן,
69. אֱלֹה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהָיוּ מְסַלְּמִים.
70. הַכְּנִסוּ לָגֶן עֵדֶן, אֶתֶם וּבְנוֹת זִוגְכֶם, מֵאֲשֶׁרִים תִּהְיוּ.
71. יִגִּישׁוּ לָהֶם כָּלִים וּגְבִיעִים שֶׁל זָהָב, וּבָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּתְּאוּיְנָה הַנִּפְשׁוֹת וְכָל אֲשֶׁר יִתְעַנְּגוּ הָעֵינִים עָלָיו, שֶׁם תִּשְׁאָרוּ לְנֶצַח.
72. זֶהוּ הַגֶּן אֲשֶׁר נִחְלַתֶם בְּזִכּוֹת מַעֲשֵׂיכֶם.
73. לָכֶם בְּתוֹכוֹ פְּרִי רַב אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.
74. אוֹלֵם הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ בְּעֶנֶשׁ בְּגִיהֶלֶם לְנֶצַח,
75. וְלֹא יוֹקֵל (הָעֶנֶשׁ) מַעֲלִיהֶם וְיִהְיוּ אֲמַלְלִים וּמִיֹּאשִׁים לְעוֹלָמִים.
76. לֹא קִפְחָנוּ אוֹתֶם, כִּי הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.
77. וַיִּקְרְאוּ, הוּי מֵאֲלֶי! שְׂעִישִׁים רְבוּנָךְ קֹץ לָנוּ. יֹאמַר, אָכֵן אֶתֶם נִשְׁאָרִים (לְנֶצַח בְּיִסּוּרִים).
78. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָכֶם אֶת הָאֱמֶת, וְאוֹלֵם רַבְּכֶם הָיוּ שׁוֹנְאֵי אֱמֶת.
79. אִם הֵם חָרְצוּ דָּבָר (רַע נִגְדָּד)? הִנֵּה אֲנַחְנוּ חוֹרְצִים (מְכִינִים לָהֶם עֶנֶשׁ).
80. אוֹ אִם הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא נִשְׁמַע אֶת סוּדָם וְדִבְרֵי לְחִישָׁתָם? לֹא כֵן, וְשִׁלְחִינוּ (הַמְּלָאָכִים) נֹצְבִים לִידָם וְרוֹשְׁמִים.
81. אָמַר, אֱלֹו הִיָּה לְרַחֲמֵן בֵּן, הִיִּיתִי אֲנִי רֹאשׁוֹן הָעוֹבְדִים (אוֹתוֹ),
82. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הוּא נִעְלָה מֵעַל לְמָה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ.

83. הנח להם אפוא להשית ולשחוק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם תפלו מבלעדיו לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשאל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

سُورَةُ الْاِنْحِشَارِ

44

סִוְרַת אֶדְ-דּוּחַ'אן הַעֲשׂוֹן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דּוּחַ'אן, הַעֲשׂוֹן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחַ'אן, עֲשׂוֹן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשׂוֹן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר הרור (הקוראן)!
3. הורדנו אותו משמים בלילה המברך,² כי אמנם היינו מזחירים.
4. בו (באותו לילה) מעבירים מהלוח השמימי למלאכים לבצע כל ענין אשר נגזר,
5. צו מאתנו, מאז ומתמיד שלחנו שליחים,
6. ברחמים מרבונך, כי הוא השומע והיודע,
7. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, אם בטוחים באמונתכם אתם.
8. אין אלה זולתו, המחיה והממית, והוא רבונכם ורבון אבותיכם הראשונים.³
9. ואולם הם (הכופרים) משתעשעים בהטלת ספק באמת.
10. לכו חכה ליום בו יביאו השמים עשן גלוי,
11. יכסה את בני האדם. זה הענש מכאיב.
12. רבוננו! הסר מעלינו את הענש, כי מאמינים אנחנו.
13. אולם ביום ההוא לא יועיל להם, אם הם יזכרו לאחר שקבר בא אליהם שליח (מוחמד) שהזהיר ברורות,
14. אבל הם פנו לו ערף ואמרו, מלמד (מישהו למד אותו) והוא משגע.
15. אולם אם ידחה הענש לזמן מה, אתם תחזרו לכפירה.
16. ביום (ההוא) ונעניש (את כל הכופרים) את הענש הגדול, כי אנחנו נוקמים בהם.
17. וכבר נסינו לפניהם (אנשי מכה) את בני עמו של פרעה, כאשר בא אליהם שליח נכבד (מוסא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמז'אן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהֹכְחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסֶה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שֶׁלֹּא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעֵבֶר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גִּנִּים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רוֹחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאֵנַחְנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קִטְעַ 2

30. וּכְבֹּר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵּשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹּר בְּחִרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוֹן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֵנַחְנוּ נָמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הָאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבַע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד לְכָלֶם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תוֹבַע: תוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מוֹאמֶנוֹן 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה, ¹ והם לא יוכלו להנצל,

42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחום.

קטע 3

43. הנה עץ הזקום, ²

44. מאכל לכופר,

45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,

46. כרתיחת המים החמים מאוד.

47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,

48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.

49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד. ³

50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו. ⁴

51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,

52. בגנות ומענינות,

53. ללבוש משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,

54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין, ⁵

55. ויזמינו בהן (בגנות עדר) כל מיני פרות, והם בטוחים.

56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,

57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.

58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.

59. לכן המתן כי הם ממתינים. ⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוְרַת אֶל-גִּ'אֶתְ'יָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אל-ג'את'יה, הפורעים בָּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג'את'יה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפורעים בָּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'אתייה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זְהוּ סִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעוֹיִז וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחַיָּה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכְוִיֹן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעֵם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבֹן מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשֵׁר לוֹ עַל עֲנֶשׂ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָהֶם עֲנֶשׂ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוֹמָה, וְאִף לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֶשׂ עֲצוּם.
11. זְהוּ (הַקּוֹרְאָן) מְדַרִּיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנִשׁוּ עֲנֶשׂ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינּוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּעֲמִינִים לְסַלֵּחַ לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֲנָשִׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מִזִּיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבָר נִתְּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּכְרָנְסוּ אוֹתָם מִן הַמְּטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנו אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנֶם).
17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּיְנֵיהֶם אֵלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּיְנֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּשָּׂה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בִּפְנֵי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלֶּה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלָּה שֶׁבִּחְרוּ בִּכְפִירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּעֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאַלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוָתוֹ? הַתַּעֲהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעִין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וּלְבָבוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֵלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נִמּוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֵלָּה, וְרַק הַזִּמָּן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתַּחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיֶה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אַז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אִמָּה כּוֹרַעַת, וְכָל אִמָּה תִּזְמֹן אֶל פִּנְקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָהּ, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פִּנְקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיוֹן שׁוֹא וְאֵין אֲנוּ מֵאֱמִינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְנִקְיָף אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אַז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִּיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֹזֵר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָהּ.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוֹז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶלְ-אַחְקָאף גְּבָעוֹת הַחֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְקָאף, גְּבָעוֹת הַחֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחְקָאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵי הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסִים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הֲרָאוּ לִי מָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הֲבִיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכֹאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כֹּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִגְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אָמַנְסָ בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפִנֵּי אֱלֹהֵי בְּמֹאוֹמָה. הוּא הִיּוֹדַע בְּמָה אַתֶּם מִרְחִיבִים הַדְּבּוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'יר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח בְּשָׁלִיחַ, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי,¹ וְאֵין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוֹתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוֹתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹא הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוֹנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדְמִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרִכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשָּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוֹנָתְם בְּאַלְלָה,² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וּלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוָנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אֲרָבָעִים שָׁנָה אָמַר, רַבּוֹנִי! לִמְדֵּנִי וְהִדְרֵךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי,³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכֵנִי בְּאֲשֶׁר לְאַצְאֵאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאַנִּי מִן הַמֵּתִּמְסָרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֱמֶת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם!⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוֹם (מִקְבְּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֱמַן! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֱמֶת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיהירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזיהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי גרא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אֶזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אֶזְנִיהֶם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וכְּבֹר הַשְּׁמִדְנִי אֶת אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֵאֵד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֱלֹלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבִירָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנוּ סֶפֶר אֲשֶׁר הִירֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
31. הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הָעֲנוּ לְקוֹרָא אֶל אֱלֹלָה (מוֹחֲמֵד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שְׂיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגַּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מַכְאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֱלֹלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֵּק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעֲדֵיו מִגְנִים. אֱלֹלָה הֵם בְּתַעֲזִיהַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֱלֹלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרֵי לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנֵנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֹב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיִּצְיָבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֵשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׂיִרְאוּ מֶה שְׂנוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֲלֵא הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהָרַחֲקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהָאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכָּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לְבָנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בַּעֲצָמוֹ מְכַנִּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצָּחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֹן הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הִיָּתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשִּׁמִּיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב לַגִּנּוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אַךְ הַכּוֹפְרִים יִתְעַנְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשִּׁמְדָּנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדוֹ הוֹכְחָה מִרְבוּנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הִלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לְאַלֶּה הַשּׁוֹהִים לְנַצַּח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאַצְלָךְ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁשִּׁתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֶלְלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַחֲדָרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֶלְלָה לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרָאתָם אֶת אֶלְלָה.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זֹלַת אֶלְלָה, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֶלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בְּלִילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמַּצְוֶה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפְּחַד הַמּוֹת.² הֵן רְאוּי וְיֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִחְרַץ הַדְּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצִאָתָם לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָה, הִזָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיִּתְּכוּ כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עָרֶף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְּנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֱלֹהֵהּ הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָה, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֱלֹהֵה שְׁנֻטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֻמוֹנָה לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֱלֹהָה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָה יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֹּי יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נְשָׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמֶרְגִּזוּ אֶת אֱלֹהָה וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוּ יִתְבַטֵּל עֲמָלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָה אֶת מִשְׁטָמָתָם?
- קֵטַע 4**
30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָה) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחֹן אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכוֹ, אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְלָכָת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִדְרִכוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָה בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיְתוֹ לְאֱלֹהָה וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפְרָה).
34. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָה וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָה.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֶקֶת הַמַּלְחָמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמִּנְאָחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׂכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבן חַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה רַק מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תִּצְמִיחוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנֶכֶם.
37. אָבן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְּצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֵמַתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנֶכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְּצִים. כָּל הַמְקַמְּץ, מְקַמְּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָ הוּא הָעֹשֶׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עָרְף וּמִירְכָם בְּאַחֲרֵים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוְרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחוֹן הַמְזֻהָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחוֹן הַמְזֻהָר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נֶצְחון מְזַהֵר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵה לְרֹאשׁוֹנִים מַרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נֶצְחון אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמַּאֲמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחְתִּיָּהוּ
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיַּכְפֹּר לָהֶם מַרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהֵה מַחֲשָׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֹאשָׁם. אֱלֹהֵה כָּעֵס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶנֶם, הַמַּעֲוֹן הַגְּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלַמְּבַשֵּׁר, וְלַמְזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינֵנוּ בְּאֱלֹהֵה וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁפְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵה) בְּקָר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵה יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵה עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמַּפְרֵה הַתַּחֲזִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵה בְּעָצֶם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמְּקִיִּים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲזִיב לְאֱלֹהֵה, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָייְנוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חווה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תעמד זכות למענכם אצל אללה, אם ירצה להזיק לכם או ירצה להועיל לכם! אכן, אללה בקיא במעשיכם.

12. חשבתם כי השליח והמאמינים לא יחזרו אל בני ביתם לעולם, ויהיה הדבר יפה בלבבותיכם. ותחשבו מחשבה רעה ותהיו עם אבוד.¹

13. לכל מי שאינו מאמין באללה ובשליחו, הנה הועדנו לכופרים להבה.

14. לאללה מלכות השמים והארץ, סולח לאשר ירצה, ומעניש את אשר ירצה, כי אללה סולח ורחום.²

15. כאשר תצאו לקראת שכל, גידו הנשארים בבתיכם, הרשו לנו להצטרף אליכם. הם רוצים לשנות את הבטחת אללה לכם. אמר להם, לא תצטרפו אלינו כי כך אמר אללה מקדם. והם יאמרו, לא כי מקנאים אתם בנו (שנקה חלק מן השלל). כי מעט הוא אשר גבינו (מהחלטות אללה).

16. אמר לשבטים שוכני המדבר שנשארו בבתיכם ולא הצטרפו לקרב (במקרים קודמים), אתם תקראו להלחם באנשי עז חזקים,³ אלא אם יקבלו דת האסלאם בלי מלחמה. אם תציתו ותלחמו למען אללה, הוא יעניק לכם שכר טוב, ואם תפנו ערף כמו שפניתם ערף לפניכם, יענישכם ענש מכאיב.

17. אין על העור חטא, ואין על הפסח חטא, ואין על החולה חטא⁴ (אם לא יצאו למלחמה). ומי שמצית לאללה ולשליחו אותו יכניס אללה לגנים שמתחתם נהרות זורמים. אמנם, האדם הבריא המשתמש הוא יעניש אותו בענש מכאיב.

קטע 3

18. אללה מרצה מהמאמינים אשר נשבעו לך (מוחמד) שבועת אמונים תחת העץ,⁵ והוא ידע את אשר בלבבותיהם והוריד את השכינה עליהם⁶ וגמל להם בנצחון מהיר (קרוב),

19. ובלקייחת שכל רב, כי אללה הוא עזוז וחכם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵי הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלֹחַ רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה, ¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהַלְחֵם בָּכֶם. זֹאת כָּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵי (לָכֶם). וְאֱלֹהֵי הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
23. כִּדּוּ הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי, וְאִין לְשִׁנוֹת אֶת מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֶמֶק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרְבֶּתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלִוְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיאַ עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שְׁתִּידְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵי מִי שִׁיִּרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אֵז הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם הַתִּלְהָבוֹת, הַהִתְלַהְבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֱלֹהֵי אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שְׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבֶת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וְרַאווִיִּים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֹּא אֱלֹהֵי לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵי, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵּׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹא פֶחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לְזֹאת נִתַּן לָכֶם נֶחֱחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהִדְרָכָה וְעִם הַדֵּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדֵּתוֹת,¹ וְאֵלֶּה מִסְפִּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִי עֶצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מְבַקְשִׁים חֶסֶד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹג' וִירָאָתַּ הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אל-חוג' וִירָאָתַּ, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּמְהָרוּ לְהַחֲלִיט בְּעֵינָן שֶׁהַחֲלָטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְיֵמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהִרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מַעֲשֵׂיכֶם מִבְּלִי שְׂתַרְגִּישׁוּ.
3. אַכֵּן, אֱלֹהָ הַמְּנַמֵּיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנָי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֱלֹהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחֲוָרֵי הַחֲדָרִים רַבָּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הֵיוּ מַחֲכִים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
6. הוּי המַאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מְשַׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישָׁהוּ, עֲלֵיכֶם לַחֲקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשֵׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שַׁעֲשִׁיטָתָם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֱלֹהָ חִבֵּב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וַעֲשֵׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְרָה וְאֶת הַשְׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְנוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֱלֹהָ וּבִרְכָּה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחוֹכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחִת לְאַחֶרֶת, קִיְמוּ עָלֶיהָ לַחֵץ עַד שֶׁתִּסָּפְכִים לְצִית לְמַשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְכִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בִּישָׁר וַעֲשׂוּ צֶדֶק. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אַחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אַחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּדִי שְׁיָרַחֵם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרֵא מִשְׁחַת לָאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאֵם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בָּשָׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂבִים בְּתִשּׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאוּ אֶתְכֶם מִזֵּכֶר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הַיָּרֵא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמֵנוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְסֵם אָמְרוּ, הֵתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּח אֱלֹהָ אֶת הַגְּמוּלָה עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אָכֵן הַמֵּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא יִפְקְדּוּ, וְהַמּוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אַמֶּת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מְתַנְהִיגִים כָּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הֵייתֶם מֵאֲמִינִים בְּאַמֶּת.
18. אָכֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²!

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא
הוא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמַתָּנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחֲיָה?) זֹאת שְׂיִבָּה
רְחוּקָה!

4. כָּבֵר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֵד הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הַאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,

8. לַהֲתַבּוּיָן וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בֶּן אָדָם) שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיַּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקֶּצִיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כְּמִזּוֹן לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאִמְצָעוֹתֶם אֲדָמָה מֵתָה⁵, כְּזֹאת הִצִּיאָה
(מִן הַקְּבֻרוֹת בַּיּוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג', 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ (נֹחַ), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הַבְּאֵר), עִם תְּמוֹד²,
 13. עִם עָאד³, פְּרָעָה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עַם לוֹט,
 14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אֵיכָה)⁴, וּבְנֵי עַם תּוֹבַע⁵. כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
 15. הָאֵם הִתְעַיְּפֵנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרְאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְּקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרְאֵם מִחֲדָשׁ (בַּיּוֹם הַזֶּה)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדְעָ מַה שֶּׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַיָּרִיד⁶,
 17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
 18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
 19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפְּנֵיו.
 20. וְאַזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר⁷, זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
 21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
 22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שִׁכַּחְתָּ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרֵאִיתָךְ חֲדָה.
 23. וְבֹן לִוְיָתָן יֹאמֵר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהַכִּנְתִּי נִגְדָּךְ.
 24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עָרֶף,
 25. שֶׁהִיָּה מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפּוּ, וּמִפְּקָפֶךְ (בְּאֶמּוֹנְתוֹ בְּאֵלְהָהּ),
 26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלְהָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמַר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקָת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בִּינִיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֶמְתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנָּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֹאמַר לְגִיהֵנִס, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמַר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֶדָן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שֵׁם לְמַעַנֶם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמַעַת וְאֶלֶה הַרְוֹאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בִּרְאֵנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהָאֵזֶן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מַעְלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵדָּ אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סורת אֶדְ-דְּאַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד' רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמַּפְזָרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמְחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אִמְתָּ,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַיֵּם.
7. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמְיִם הַמִּתְכַּנְּנִים הַיָּטִב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נַחֲלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאָן וְשְׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאָלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחַר הַתְּפִלָּלוֹ לְסִלְיָהּ (מֵאֱלֹהֵ),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹ וְלִמְחֹסֶר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
 אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
 2. ר' סורת יונס 10 : 50 - 51.
 3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֲמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הֵאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אֲפֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הֵאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סַפּוֹר אוֹרְחֵי אֶבְרָאֵהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבָאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אִזְ סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֵגֶל שֶׁמֶן וְצִלּוֹי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הֵאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אִזְ יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעֵקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֶבְרָאֵהִים לְמַלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבְנֵי חֶמֶר,
 34. הַמִּיעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאַלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוֹל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמֶּאֱמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכַאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁעֵּר.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בֵּינָם, וְהוּא אֲשֶׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאנִשְׁיוּ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עָאד (אוֹת) כְּאֶשֶׁר שְׁלַחְנִי אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנִי עִם תְּמוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוּם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קטע 3

47. וְאֶת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחֵנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֶת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמֵה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

52. כִּד הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֵאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שְׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוִנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכָּרָה תוֹעִיל לְמֵאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַגּוֹ' וְאֶת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֵה מֵהֶם כָּל פְּרִנָּסָה, וְאִינִי רוֹצֵה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְחֻתוֹ) שֶׁל מוֹחַמֵּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדֶמִיָּהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחִישׁ אֶת הָעֲנֵשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֲנֵשׁ שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוְרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «ואַטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 2 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהֵר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבְבֵית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמִים יִנּוּעוּ וְיִזְוְעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְּשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֲפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֲמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נַעֲנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֵד הִירָאִים בְּגִנִּים וְנַעֲם,
18. מִתַּעֲנָגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשְּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סְפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יְפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צֹאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאִמּוֹנָה, נִצְרָף אֶת צֹאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נִפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לַשֵּׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שֶׁאֵינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לְהַג וְחִטָּא².
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנְיִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהָן).
25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חִסְדּוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֵנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֻטָּת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 2**
29. הִזְהַר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָךְ, לֹא כֹהֵן וְלֹא מְשַׁנֵּעַ.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שֶׁנִּחְכָּה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מִחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֵנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם)³.
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצָּנָה אוֹתָם לֹאמַר דְּבַר בְּלִתֵּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמְרִינוּ.
34. לְבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מִלֵּא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֵנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָךְ, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתֵּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? לְבִיא מִקְשִׁיבִים אִסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מְשָׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חפה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוְרַת אֵן-נַגְ'ם הַפֹּכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְבַּע בַּפֹּכֵב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!». הביטוי «אֵן-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכֹכֶב בְּשִׁקִיעָתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמֵד) לֹא תַעֲזֶה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלֶּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמִד אוֹתוֹ אֲמַיִץ כּוֹחַ (הַמְלָאךְ גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹבָנוּת, וְהַתְּגַלָּה (לְגַבִּיָּא בְּצוּרְתוֹ כְּמִלְאָד),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרֵב וְנִגַּשׁ,
9. עַד שֶׁהִיָּה כְּמֶרְחֵק שְׁתֵּי קָשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אִזְ גְּלָה (אֱלֹלָה) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגְּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הַתְּתַנְּכָחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוּפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאיף.
 6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אללה)?

25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאללה כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלים?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאלה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אלה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוְרַת אֶל-קַמַּר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קַמַּר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות ופנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויילכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההתרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזרת?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרָף בְּיוֹם שְׂאִין בּוֹ טוֹב,
 20. שֶׁתִּלְשֶׂה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
 21. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 22. וְהִקְוִירָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
 24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו¹? זֹו תַעֲצִיה וְשִׁגְעוֹן.
 25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיַנֵּינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
 26. בְּקָרוֹב יִוָּדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
 27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה (לְמָה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמָּתוֹן.
 28. וְהַגִּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתוֹת.
 29. אִידָּהִם קָרָאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
 30. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִידָּהִיו כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדָה הַמְכֻלָּאָה.
 32. וְהִקְוִירָאן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
 33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
 34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצֵּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
 35. חֶסֶד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
 36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְתָּנוּ, אִידָּהִם הִטִּילוּ סִפֵּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
 37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טעמו אַפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרָאן כָּבֵר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלֵם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֵּל הַזְהָרָה?
- קטע 3**
41. ויִכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעָה הַאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלֵם הֵם כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנִשִּׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקֹּדֶמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְּצַח.
45. אוֹלֵם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שְׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשְׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
47. אָבֹן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיחֵם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעְמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָבֹן כָּל דָּבָר בְּרָאוּנוּ לְפִי חֶק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מִצּוֹיִם רַק פֶּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
51. ויִכְבֵּר הַשְּׂמִדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסֵר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלֵם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזוֹבוֹר היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן

הַרְחֻמָּן

סורה זו נקראת «אך-רחמאן, הרחמן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הרחמן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשְׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֲשָׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְחָ וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזֵנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזֵנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וּתְבוֹאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֵשְׂבֵי בִשְׁם.
13. בְּאֵיזָה מִחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּיִן יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרֵבֶת שֶׁל לְהִבֵּת אֵשׁ.⁷
16. בְּאֵיזָה מִחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופי' 28, ופי' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בִּינִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְּבוּ).
21. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזֹרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצָע עֲנָן.
30. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אִפּוֹא. אֵד לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
34. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לַהֲבוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכֹאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֶטְאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵׁיהֶם וּבִרְגָלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לְאֲשֶׁר יָרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּדָה (קַל לְקַטֹּף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֵּט,² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גֹ'ן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֶלָּא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים בְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנִיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינַיִם יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'ן.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוְרַת אֶל-וָאֻקַּעַה הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאֻקַּעַה, הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. בְּאֶשֶׁר יֵאָרַע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׁאִין סִפֵּק שְׁיֵאָרַע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֹאֲשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנִפֶץ הַהָרִים,
6. בְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּהְיוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמֻלִּים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמִּקְדִּימִים הַמִּקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים) בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה,
11. אֱלֹהֵה הֵם הַמִּקְרָבִים,
12. בְּגִנוּת הַנָּעִם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוּנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוּנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זָה לְעֻמַּת זָה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעֲיָן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֲשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבִשָּׁר עוֹפוֹת מֵאֲשֶׁר יִתְּאוּוּ.
22. וּבְנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינִים שְׁחֹרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעֻלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פָּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵד,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סִפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוּלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גֵּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעֻלֵי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשַׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לִפְגִּישָׁה בְּיוֹם קָבוֹעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלְאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֵלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבַּלְתָּ הַפָּנִים שֶׁתּוֹכֵן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בִּתְקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשִׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׂוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרַתֶּם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמָּוֶת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֵר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוּרָה שֶׁאֵינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יַדְעֶתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבבתם על הזרע שאתם זורעים?
64. האתם מצמיחים את הזרעים, או אנחנו המצמיחים?
65. אם נרצה, נשמיד אותם, ונשארתם תוהים ואומרים,
66. אכן אנחנו מחסרים מכל,
67. ונשארו חסרי פרנסה.
68. הראיתם את המים אשר תשתו?
69. האתם הורדתם אותם מן העננים, או אנחנו המורידים?
70. לו רצינו, נהפך אותם למלוחים, ולמה לא תכירו תודה?
71. הראיתם את האש אשר אתם מדליקים?
72. האם יצרתם את העצים להדלקתה, או אנחנו היוצרים?¹
73. אנחנו עשינו אותה לאות הזכרה (על אש הגיהנום), ולספוק צרכי הנוסעים.
74. לכן שבח את שם רבונך העצום.

קטע 3

75. אשבע במקומות השקיעה של הכוכבים,
76. שהיא אם יודעים אתם שבועה עצומה.
77. זהו קוראן מפאר,
78. גנוז בספר (בשמים),²
79. שאין נוגעים בו אלא המטהרים (המלאכים),
80. והוא הורד מן השמים מרבון העולמים.
81. ועם דבור (קוראן) זה אתם נוהגים בצביעות?
82. האם תודו לאללה על חסדיו על ידי כפירה והתכחשות?
83. האם כפאשר (נשמתו) של האחד מכם יוצאת) ומגיעה אל הלע (תוכלו למנע ממנה לצאת)?
84. ובאותו רגע אתם מביטים?
85. ואנחנו (מלאכי המוות) קרובים אליו מכם, ואולם אין אתם רואים (אותם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְקֻרְבִּים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְּלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וּצְלִיָּה בְּשֵׂאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוְרַת אֶל-חֲדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֲדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעַנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלְיָלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלְיָלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לְצִדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמְדוּ בְּאֵתָם בְּבָרִית אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחָמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׂכָר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).

12. בְּיוֹם תִּרְאָה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הַזִּכְיָה הַעֲצוּמָה.

13. וּבְיוֹם הַהוּא יֵאֱמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הִעֲנִשׁ.

14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הִיָּינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֵאֱמְרוּ, אֲמֵנָם כֹּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּפִקְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הַתַּעָּה אִתְּכֶם הַמְתַּעָּה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.

15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.

16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאִמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לִפְנֵים, וַיֹּאדְרֵם לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יִחְיֶה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטַח לָהֶם גְּמוּל כָּפוּל, בְּנוֹסֶף לְשָׂכָר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, הֵם נְחָשָׁבִים בְּעֵינֵי רַבּוֹנָם צְדִיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנִּפְּלוּ בִּקְרֹב בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.¹ אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בְּעֵלֵי הַשָּׂאוֹל.

קטע 3

20. דָּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעֵי שָׁוְא הֵם,² וְקִשּׁוּטִים,³ וְהַתְגַּדְלוּת בִּינֵיכֶם, וְהַתְהוּלָלוּת בַּהוֹן הָעָצוּם וּבִבְנֵים, כְּגֶשֶׁם אֲשֶׁר הִפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִבֹּשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מְצָהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.⁴ וּבָעוֹלָם הַבָּא צְפוּי עֲנֹשׁ כָּבֵד (לְכוֹפְרִים), וְסִלִּיחָה מֵעַם אֵלֶּה וְרָצוּן (לְמַאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה אֶלָּא תַעֲנוּג שֶׁל הַשְּׁלָיָה.⁵
21. הִזְדַּרְזוּ אִפּוּא לְזִכּוֹת בְּסִלִּיחָה מִרַבּוֹנְכֶם, וּבְגוּן רַחֲבֹו כְּרַחֲב הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ. הוֹכֹן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאַלְלָה, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה,⁶ כִּי אֵלֶּה רַב-חֶסֶד.⁷
22. לֹא יָכֹה אֶתְכֶם כָּל אָסוֹן לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בָּכֶם בְּעֶצְמְכֶם אֲשֶׁר אֵינְנוּ רְשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי לִפְנֵי שֶׁבְּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קֵל הוּא לְאֵלֶּה.⁸
23. בְּכַדִּי שֶׁלֹּא תִצְטַעְרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁגַּתֶּם (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה),⁹ וְלֹא תִשְׁמַחוּ בְּאֲשֶׁר הִשְׁגַּתֶּם,¹⁰ כִּי אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְגַּאֲחָה.¹¹
24. וְכֵן אֶת הַקִּמְצָנִים וְאֶת הַמְּצוּיִם עַל אַחֲרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה עֲרֹף, הִנֵּה אֵלֶּה הוּא הָעֹשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.¹²
25. אָכֵן כָּבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרְדְנוּ לָהֶם מִן הַשְּׂמִים אֶת הַסֶּפֶר (הַחֶק) וְאֶת הַמֵּאזְנִים, לְמַעַן יִבְצְעוּ בְּגִי הָאָדָם אֶת הַצִּדִּק, וְהוֹרְדְנוּ אֶת הַבְּרָזֶל בּוֹ עַד רַב וְתוֹעֵלֶת לְבִנֵּי אָדָם, וְכֵד אֵלֶּה מְגַלֶּה מִי עוֹזֵר בְּסִתֵּר לְדָתוֹ וּלְשְׁלִיחָיו, כִּי אֵלֶּה חֲזָק וְעִזּוֹ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ (נח) וְאֶת אֲבִרָאָהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאָצְאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגְ'יֵל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֶמְלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינֵיהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתֵּן לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהִים, וְכִי הַחֲסִיד בֵּינָם אֱלֹהִים הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שִׁיְרָצָה, כִּי אֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֶדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שְׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֶתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִגִּישָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שְׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אִסּוּרָה עָלֶי כִּגְבַּת אִמִּי», אֵין הֵן אִמְהוּתֵיהֶם, כִּי אִמְהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּה שִׁילְדוֹ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אִמְרָה נִרְאָה וְדָבָר שֶׁקָּר, וְאוֹלָם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֵן אִסּוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּת אִמְהוּתֵיהֶם, וְאַחֵר יַחְזֹרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרֹר עֶבֶד לִפְנֵי שְׁיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּחָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאַלֵּלָהּ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֵד מִי שְׁאַיְנוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרֹר עֶבֶד, עָלָיו לָצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יָגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אֵינִי יָכוֹל לִקְיָם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכָּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֵלֵּה וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד). אֵלֶּה חֲקוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֵלֵּה וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שְׁאֵלֵלָה יָקִים אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיֻדִּיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֵד הֵם שְׁכַחוּהוּ,⁷ וְאַלֵּלָהּ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז: «אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג הזה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינד רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג נדכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הנזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שקעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכן להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועזוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוְרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגְּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגְּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצִּיר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצִּיר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגְּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הָעֶזְרָא וְהַחֲסֵם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֱלֹהֵה שְׁכָפְרוּ מִבְּעֵלֵי הַסֶּפֶר² מִבְּתֵיחֵם, בַּהֲגִלָּה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהֵה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁחָרִיבוּ אֶת בְּתֵיחֵם בִּידֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעֵלֵי בֵינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֱלֹהֵה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הִזָּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ הָאֵשׁ,
4. מְשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קֶשׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עֵץ תִּמָּר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרָצוֹן אֱלֹהֵה הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הָעֲנִיק אֱלֹהֵה לְשִׁלְיָחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֱלֹהֵה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצָה. אֱלֹהֵה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הָעֲנִיק אֱלֹהֵה לְשִׁלְיָחוֹ מִ(כְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהֵה, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וּלְקָרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָנִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קָחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֵנֶשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָנִים הַמְּהַגְּרִים (מִמַּכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתֵיחֵם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהֵה וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֱלֹהֵה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אֶן-נְצִיר.

9. וְאֲשֶׁר לֹא־לָאֱלֹה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכְּהָ), הָאוֹהֲבִים אֶת אֱלֹה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חֹשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לִקְבֹּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וְיִי שִׁישְׁמֹר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֱלֹה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֱלֹה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָנוּ לְאַמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הֲאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאַחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעַל־הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ נִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֶם. וְאִם תִּתְקַפּוּ נִעְזֹר לָכֶם. אֱלֹהָ עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהַיְּהוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפּוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבּוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶץ וְעוֹזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הַיְּהוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִירָאָתָם אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי בִינָה.
14. אֵינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֵלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֻרֵי חוֹמוֹת. הָאֵיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחָדִים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֱלֹה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוֹ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֵן הָאָדָם, כֹּפֶר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאָדָם) כֹּפֶר, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשֶׁם שֶׁל הַחוֹטְאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֱלֹהָ בִקְיָא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלָה
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלָה לְאֵלָה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיִּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְיָסִים מִיִּרְאַת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלָה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֵלָא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֵלָא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנִּיָּאֵן,
הַמְּהִימֵן, הַעֲזִיז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.

60

סורת אל-מומתחנה הנבחקת

סורה זו נקראת «אל-מומתחנה, הנבחקת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הנבחקת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּפָרוּ בְּאִמְתִּי שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוֹחַמַד) וְאֶתְכֶם (מִמַּכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵי רַבּוֹנְכֶם. (אִךְ) כִּי תִחַלְצוּ לַהֲאָבֵק בַּשְּׂבִילִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְפָּשׂוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וַיִּשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֵרֵי בְשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵי) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הִזָּה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהָם וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמָרְם לְבָנִי עֲמִם, נָקִיִּים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, כְּחֲשָׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשִּׁנְאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵי לְבָדּוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אַבְרָהָם לְאָבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבָקֵשׁ מֵאֱלֹהֵי סְלִיחָה לָךְ, אִךְ אֵין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵי. רַבּוֹנִי! עָלֶיךָ סִמְכָנוּ וְאֵלֶיךָ חֲזַרְנוּ בַּתְּשׁוּבָה וְאֵלֶיךָ סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רַבּוֹנִי! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רַבּוֹנִי. הֵן אַתָּה הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.
2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.
3. באמת: בקוראן.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.
5. ר' סורת אל-אחוזאב 33: 21.
6. ר' סורת ינוס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עֲרָף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעָשִׂיר וְרַב-הַשֹּׁבַח.²

קטע 2

7. אוּלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֱלֹהָ שְׁלֹא נִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שֶׁנִּלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגָרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הַמִּתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבֵּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמֵּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מֵאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הַאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחַר שִׁתְשַׁלְּמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֹׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמֵּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפָּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לָכֹל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוּם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֶתֶם מֵאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהִשָּׁבַע אֵלֶיךָ אָמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּלָה דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאָמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּלָה לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּלָה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּלָה) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צָף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂוּ?²
3. אֱלֹהֵה שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמַּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהֵה אוֹהֵב אֶת הַלֹּחֲמִים בְּשָׁבִילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהֵה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהֵה אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מֶרֶס, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׂיָבּוּא אַחֲרִי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהֵה כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אֲכֹן אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהֵה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהֵה מְשַׁלִּים אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאֵן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֲנָשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַּ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהַּ, בְּרַכּוּשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצִלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֹּאדְּהוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַּ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא וְאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַּ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מִרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְמַעַן אֱלֹהַּ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַּ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצֹּחַ אֶת אֱלֹהַּ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמֵּלֶכֶד, הַקָּדוֹשׁ, הַעֲזוּזִי, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרַבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמְסֻרֶת שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּזִי וְהַחֲכָם.
4. וְזֶהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעְנִיק לְמִי שְׁיִרְצֶה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסֵד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהָגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמור נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִדִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יִדְרִיחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲנִי שְׂאֵפוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִים אַתֶּם.
7. אֲדָּהֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׂאֲפוּ לָכֵד, בְּאֲשֶׁר קָדְמוּ יְדִיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמַּעֲוֹת אֲשֶׁר תִּנְסוּ לְבַרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכָּר אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסֵד אֱלֹהֵה, וְהִרְבּוּ לְזָכָר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמַּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מִעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַבְן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמַגּוֹ, ¹ וְכֵךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת עֵקֶב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין. ²
4. בְּרֵאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְךָ תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר. ³ יַחֲשָׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיִּגְרֹשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת? ⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּהִירוֹת.
6. אִין הַבְּדֵל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לִסְלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשָּׁפֵל מִמֶּנָּה, ⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוּ וּלְשְׁלִיחוֹ וּלְמַאֲמִינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּךְ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהֵהֶם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַפְּנוּת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוֹ, רַבּוֹנִי!
יְתֵן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צִדְקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָהּ לֹא יִתֵּן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (קְמוּת), כִּי אֱלֹהָהּ
בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוְרַת אֶת-תַּע' אִבְּן הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «את-תע' אבן, הרוח והפסד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הרוח והפסד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשֵׁמִים וּבְאֶרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ,¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאֶמֶת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמִים וּמַה שְּׁבַאֲרָץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְבָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵים? הֵם טַעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֵשׁ מִכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנֶּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֲסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בִּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִים אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרָצוֹן אֵלֶּהָ, וּמִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֵלֶּהָ, הוּא יִדְרִיךְ אֶת לְבוֹ, וְאֵלֶּהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֵלֶּהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנּוּ עֶרְף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אֵלֶּהָ, אִין אֵלֶּהָ אֶלָּא הוּא, וּבְאֵלֶּהָ יִבְטָחוּ הַמֵּאַמִּינִים.

14. הוּא הַמֵּאַמִּינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמֵרוּ אֶפּוֹא מִפְּגִיָּהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וּתִמְחַלוּ, כִּי אֵלֶּהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְאֵלֶּהָ אֶתּוֹ שָׁכַר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אֶפּוֹא אֶת אֵלֶּהָ כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוּת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֵלֶּהָ, יַחֲזִיר לָכֶם אֵלֶּהָ כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֵלֶּהָ מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוְרַת אֶטְ-טֵלַאק

הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶטְ-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»¹, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֱלֹהֵה, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֱלֹהֵה,² יִגָּרֶם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלֵי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהֵה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֹסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֹסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֱלֹהֵה. עַל זֹאת מִזְהָר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֱלֹהֵה וְהַיּוֹם הַזֶּה חָתוּם.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהֵה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהֵה מוֹצֵא, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֵׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהֵה, הֵנָּה הוּא חֵלְקוֹ. הֵן אֱלֹהֵה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהֵה מִדָּה קְצוּבָה.
3. וְאֵלֶּה מִנְשׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶה בְּסִפְּךָ (בְּנוֹגֵעַ לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תַּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִתַּה לָּהֶן נִדָּה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תַּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
4. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִידוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מַרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עָצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
5. (בְּמִשְׁךְ תַּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלָה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שָׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתַּעֲצוּת הַדִּדִית בְּצִדְקָה, אִךְ בְּהַעֲדָר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפזיות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמני.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «את-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג' וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי הנביא! למה תאסר (על עצמך) את אשר אללה הרשה לך, בבקשך לפיכך את נשׁוּתִיד? אללה סולח ורחום.**
2. **קבר צוה לכם אללה התרת שבועותיכם, ואללה הוא המגן עליכם, והוא היוֹדע והחכם.**
3. **וכאשר לחש הנביא לאחת מנשׁוּתִיו דבר סתר, אך היא גלתה אותו (לאשה אחרת מנשׁוּת הנביא), ואללה הודיע לו על כך, (הנביא) הודיע לה מקצתו ונמנע מהודיעה מקצתו. וכאשר הגיד לה הדבר, אמרה, מי הגיד לך זאת? והוא אמר, הגיד לי היוֹדע והבקיא בכל דבר.**
4. **אם תחזרו שתיכון בתשובה אל אללה, הן תעו לבוֹתֵיכן. אך אם תעזרנה אשה את אחותה לקום עליו, הנה אללה הוא מגנו, וג' בריל (גבריאל), והישרים במאמינים, והמלאכים יעזרו לו.**
5. **יתכן שאם יתגרש מכן, יתן לו רבוֹנוּ במקומכן בנות זוג טובות מכן, מסלמיות, מאמינות, אדוקות, בעלות תשובה, עובדות לאללה, צמות, לא בתולות (גרושות או אלמנות), ובתולות.**
6. **הוי המאמינים! שמרו על נפשכם ועל בני משפחתכם מאש אשר הדלק שלה הם האנשים (הכופרים והחוטאים) והאבנים. מפקדים עליה מלאכים אלימים ואיתנים, אשר לא ימרו את פקדת אללה, ויעשו את אשר יצוו.**
7. **הוי הכופרים! אל תתנצלו היום (יום הדיון), אכן יגמל לכם אללה כמעשיכם.**

קטע 2

8. **הוי המאמינים! שובו אל אללה בתשובה כנה, אולי יכפר עליכם רבוֹנְכם מרעותיכם ויכניסכם אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם, ביום ההוא (יום הדיון) לא יכלים אללה את הנביא ואת אלה אשר האמינו אותו, אורם מאיר לפניהם ולימנים, ויאמרו, רבוֹנְנוּ! השלם לנו את אורנו וסלח לנו, כי אתה הכל-יכל.**

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלַּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְבוּעִים וַיַּהַג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֶם וְסוֹפָם בִּישׁ.
10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשָּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשָּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהּ הָיָה נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֶינָהּ הַיִּשְׁרִים, אֲדָּהּ הָיוּ בְּגָדוּ בָּהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֶיהָ לַעֲזֹר לָהּ בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהּ, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכַנְסִים אֵלֶיהָ.
11. אוּלַם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשָּׁת פְּרָעָה, שְׁאֲמָרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֶמְרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאַנְחָנוּ וְנִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָהּ וּבִסְפָּרֶיּוּ וְהִיִּתָּה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. באשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברי דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקלטיף⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עֲשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבֶיהָ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנֶסְתְּכֶם, וְאֵלֶיךָ תִּחְיֶית הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחַיֵּל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיֵנוּ אֶת אֲזֵה־רִתִּי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעֻלֵּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלֵיהָ.
21. וּמִי יִפְרֹנֵס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנֶסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִים וּסְטִיָּתִם.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּף עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זָקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶיךָ תֵּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלָה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַחֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם בְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׁ אֵלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר אֵתִי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ מִכְּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעָלֵיו סִמְכְנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בַּתְּעִיָּה גְלוּיָהּ.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלָה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹. אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאֶכּוּ יֵשׁ לָךְ שָׁכָר (מֵאֱלֹהֵה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וְתִכּוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחִבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבֵּלוּ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיֵת לְמִכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפוֹ וְחוּטָא,
13. אֶכְזָרִי וּמִלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קֶדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֹסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת
פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָ (כְּדִי לְמַנַּע מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקְטֵם),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהֵה.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אִשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְּׂכִימוּ אֶל הַגֵּן אִם בְּרָצוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוּא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מִזְמָתָם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבִּהֶם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִים?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייְנוּ.
30. אַחֵר כָּךְ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הִייְנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וַיִּתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוָמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים.
33. כִּזָּה הִזָּה הֶעֱנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אֵךְ הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יַדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֶצֶל רַבּוֹנָם גְּנוּת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֶפְשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבוּעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיָּהּ אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוּטָכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכַדִּי?
41. אוֹ שֶׁתַּפִּיס לָהֶם? וַיִּבִּיאוּ נָא אֶת שֶׁתַּפִּיָּהֶם אִם הֵם צוֹדִקִּים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לִסְגֹּד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִיגֵיהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגֹּד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אֲפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹאת. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוּבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵא הַשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָיִם.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָ בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאִשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאָמְרוּ, הוּא מְשַׁגֵּעַ,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא הַזְּהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'ן).

69

סִוְרַת אֶל-חֶאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֶאקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. באשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יארה המארה (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוּנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוּבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנִיָּה בְּאֶשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵיכֶם שְׁעִבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקֶּס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקֶּסִּי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עָזַר לִי,
29. וְאֵבֵד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנָּאוֹ,
31. אַחֵר כִּד בְּשָׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלַת שְׂאֲרָכָה שְׂבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרָיִם לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמִּסְכָּן,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעֲזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמַּאֲכָל הַמֵּיָעֵד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תִּתְאַמֵּינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מֶה מָעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוֹרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנִּבְיָא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵינּוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבָבוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מִכֶּם לְמִנֵּעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוֹרְאָן) לְכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאֲרֵג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׁ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיָכֵל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאִפּוֹ יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׁ) רַחוּק,
7. וְאַנְחֲנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רִכְבִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשְׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא וְתַמּוּרֹת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יַחֲדוֹ לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אֲדָּ לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחֹר וּפְנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חִרָד,
21. אֲדָּ בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפְלָתָם,

24. שְׁמֹרְכוֹשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִקְבָצוֹ וְלִנְצָרָךְ,

קִטְעַ 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אִו עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעְבֵּר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיָדִים עֲדוֹת אֶמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמִּמְהָרִים לְקִרְאָתְךָ,

37. בְּהַמוֹנִיָּהֶם מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁפַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזוֹרָח וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְכַטְפֵּט וּלְהַשְׁתַּעֲשַׁע עַד אֲשֶׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִיקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, וְתַכְסָּה אוֹתָם הַשְׁפָּלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אָכוּן שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מֵגִיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֵד קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּן כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֲצַבְעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסֻטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוּנָכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמִים בְּשֹׁפַע,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׂבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. ואללה פרש לכם את הארץ כשטח,

20. למען תעברו בה בשבילים רחבים.

קטע 2

21. ואמר נוח (נח), רבוני! הם לא שמעו בקולי, והלכו אחרי אלה שרכושם ובניהם הוסיפו רק על אבדנם.

22. וזממו מזמה עצומה,

23. ואמרו, אל תעזבו את אליהם, ואל תעזבו את «וד» ולא את «סואע» ולא את «יע'ות»¹ ולא את «יעוק» ולא את «נסר»¹,

24. הם התעו רבים, אל תוסיף לכופרים אלא תעיה.

25. ומפני חטאיהם הטבעו, ובסוף יכנסו אל האש, ולא ימצאו להם עוזרים כנגד אלה.

26. ואמר נוח, רבוני! אל תשאיר על פני האדמה אפלו אחד מן הכופרים האלה.

27. כי אם תשאירם, יתעו את עבדיך ולא יולידו אלא משחת וכופר.

28. רבוני! סלח לי ולהורי ולכל אשר בא אל ביתי והוא מאמין, ולמאמינים ולמאמינות, אף לכופרים אל תוסיף אלא כליה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אליילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִּים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִּים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִּים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוּרְאֹן מִפְּלָא,
2. הַמְדַּרְיָד אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֲמָת, וְאַנְחֵנוּ הָאֲמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנָנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאָוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתֵכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבָּת,
10. לָכוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגַד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנָם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלְּגָנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאֶרֶץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הָאֲמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוּנוּ אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִקְּפוּחַ וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמָנָם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיּהֵם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֶם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחֹק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתֵּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמֵי אֵין בְּכוֹחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגֹּן עָלֵי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו, לֹא אוֹכֵל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעַט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוּפָרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוּפָרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנְּסֻתָר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנְּסֻתָרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוּמָרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֶם, וְהוּא הַקִּיף וַיֵּדַע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּוְנו קֶצֶת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וּקְרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֶצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזֻרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלֶּה זּוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתוֹ לָהֶם אֲרַכָּה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַּל מִחֻנֵּק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעָה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעָה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמֵדְנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמֵדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֶּךָ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וּכְבֹּר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֹּׁם אִיוֹמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזֹּהָרָה, הַחֲפֶץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוּ.

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף: קְרִיאָה מְכוּוֹנֶת לְנִבִּיא מוּחַמַּד.

קטע 2

20. אָבן רבוֹנָד יוֹדַע כִּי אַתָּה קָם לַתַּפְלָה קָרוֹב לְשָׁנִי שְׁלִישִׁי הַלַּיְלָה וְחָצִי וּשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵךְ מִדַּת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. יוֹדַע הוּא כִּי לֹא תוּכְלוּ לְמַנּוּתוֹ, וְלָכֵן הוּא הִקֵּל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קָרָאוּ בְּקוֹרְאָן כָּכָל שְׁתוּכְלוּ. יוֹדַע הוּא כִּי יִהְיוּ מִכֶּם חוֹלִים, וְאַחֲרִים הַמַּתְהַלְכִּים בְּאַרְץ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה מִחֶסֶד אֵלֶּלֶה, וְאַחֲרִים הַלּוֹחֲמִים בְּשָׂבִיל שָׁל אֵלֶּלֶה. עַל כֵּן קָרָאוּ בּוֹ (הַקּוֹרְאָן) כָּכָל שְׁתוּכְלוּ, וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְלָה וְתָנוּ זָפֶאת (צִדְקָה),¹ וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,² וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תִּקְדְּמוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֵצֶל אֵלֶּלֶה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסַפַּת שָׂכָר עָצוֹם. בְּקִשׁוֹ אֶפּוֹא אֶת סְלִיחַת אֵלֶּלֶה. כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמוהו בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הִרְחַק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בַּיּוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קָל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלֹוִים אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֵתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנָשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חָשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתי'ר, תפסיר אל-קוראן אל-עטי'ים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועיררה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצָּחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֵרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סָקַר),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סָקַר)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶקֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכָחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֵלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כֵּזָה? כֵּךְ יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיִּדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּנָד, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בִּירַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יְסוּג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאֲסוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֲרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּנוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּנוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בִּפְעֻלָּה.
39. אָבָל לֹא בְּעֵלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגָנִים יִשְׁאַלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדבר הכופרים,
42. מה הובילכם לתוך אש לוקטת?
43. (הכופרים) יאמרו, לא היינו מן המתפללים,
44. ולא היינו מאכילים את המסכן,
45. והיינו עוסקים בדברים בטלים,
46. והיינו מכחישים ביום הדין,
47. עד אשר בא עלינו המוות.
48. לאלה לא תועיל המלצת המליצים,
49. מה להם אפוא מתרחקים מן ההזכרה (הקוראן),
50. כאלו הם ערודים בהולים,
51. אשר ברחו מפני אריה.
52. אבל כל אחד מהם (הכופרים) רוצה כי תנתנה לו מגלות פרושות (מן השמים כמו שנתן למוחמד).
53. אמת הדבר היא, הם (הכופרים) אינם מפחדים מן הענש בעולם הבא (משום שהם אינם מאמינים בקיומו).
54. לא ולא! הוא (הקוראן) אות אזהרה,
55. ומי שיצרעה יזכרנו,
56. אך לא יזכרו אלא אם יצרעה אללה. כי רק הוא ראוי ליצאה ורק הוא בעל הסליחה.

75

סִוְרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֻס אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אָשָׁבַע בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאָשָׁבַע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיֶּסֶרֶת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֵּן כֹּן! יְכוֹלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתַּעֲקֹשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֵּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שְׂיִרְאָה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקָה הָיָרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וְיֹאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפָה הַמִּפְקָדִים?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. יֹאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שְׂיִהְיֶה לְעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שְׂאֲחֹר לְעֲשׂוֹת.
14. אַכֵּן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תַּרְוֹץ שְׂיִכַּל.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרֵא בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אַכֵּן עֲלִינוּ אֲסִפְתּוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאֲמָצְעוֹת הַמִּלָּאָד ג' יִבְרִיל), עֲקֹב אַחֵר קִרְיָתוֹ (מִמֵּתָנוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבֶּא.
22. (וּבְיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֵהִירוֹת,
23. מִבִּטּוֹת אֶל רְבוֹנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמְּהֻלּוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! בְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֲיֵשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכַּת, (מְצִיָּקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצֻקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא).
30. אֶל רְבוֹנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבֵלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזָרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֹד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעֲצָבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמַּיִנִּים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשָׂה אֶת כָּל זֶה לְכַחֲיוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֶל-אִנְשָׁאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכַר רֵאיוֹי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יַצְרֵנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעֻרְבֶּת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מִכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדֵנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם.
5. אֵד תַּמִּימִי הַדְּרֵךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֵה, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כֶּרֶצוֹנִים),
7. הֵם מְקִימִים אֶת הַנֶּדֶר וִירֵאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מִקִּי,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֶתֶם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרִם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֵה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יֵרֵאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רִבּוֹנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהֵה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יִפִּי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמָשִׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִּים מִכֶּסֶף וּבִגְבִיעֵי זָכוּכִית,
16. זָכוּכִית מִכֶּסֶף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהָל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלְסִיל»¹.
  19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְזָרוֹת.
  20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוֹת גְּדוֹלָה.
  21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקֻטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוֹנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
  22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַ 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁד,
  24. וְלָכֵן חָכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוֹנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
  25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוֹנָךְ הַשָּׂכֵם וְהַעֲרַב,
  26. וּמִן הַלִּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלִּילָה.
  27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
  28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחֻזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂקֵמוֹתָם.
  29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוֹנוֹ שְׂבִיל.
  30. אֵד לֹא תִתְּפָצוּ אֵלָּא אִם יִחַפֵּץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
  31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֹשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹיֶסֶסְלַאת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹיֶסֶסְלַאת, הַרוּחוֹת
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבִסּוּעֵרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּחַךְ,
4. וּבִמְפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלָאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהִזְכָּרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הַעֲנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְּעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאַיִזָּה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתְּדַע מָה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הֵאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הֵאֵם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קִבּוּעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמָה טוֹב הוּא הַיְכוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
25. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהַצָּבָנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מִיָּם מִתּוֹקִים.
28. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
29. לָכוּ אֶל זֶה (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בּוֹ.
30. לָכוּ אֶל צֶל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שְׂאִינוּ מִצֵּל וְאִינוּ מִגֹּן מְלָהְבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נָצִים כְּמַגִּדִּים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְמָלִים צְהָבִים.
34. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יִרְשׁוּ לְהַצִּטִּדֵּק.
37. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרָאשׁוֹנִים נֶאֱסַף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בִּינְדְּכֶם תַּחֲבוּלָה נֶגְדִי, נְשׁוּהָ.
40. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.

קטע 2

41. אַךְ יִרְאִי אֵלְלָה בְּצִלָּלִים וּמַעֲיֵנוֹת,
42. וּפִירוֹת לָהֶם כְּרִצּוֹנָם.
43. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ וְהִתְעַנְּגוּ כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כֶךָ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
45. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
46. אֲכָלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מֵעֵט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
48. וּבִהְאֶמֶר לָהֶם, כָּרְעוּ בַּתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
50. לְאֵיזָה אֶמֶר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוֹרְאָן) יֵאָמְינוּ?

78

סִוְרַת אֵן-נָבֵא' הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם

סורה זו נקראת «אֵן-נָבֵא', הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוּעַ הָעֵצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צפופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 1; סורת אל-אעראף 7: 119; סורת אר-רום 30: 31; וסורת אז-זומר 39: 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35: 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91: 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24: 43; וסורת אר-רום 30: 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13: 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְצְצוּ וְיִהְיוּ כְּמִקְסֵם שָׂוָא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּהּ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִיּוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִים רוֹתְחִים וְלַחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וּכְחֹשׁ כִּחְשׁוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלֵם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלֵם לִירָאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גִּנִּים וְכִרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צִעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַכָּל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מִרְבוֹנָד, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַרְחָמוּ, שְׂאִין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שֶׁיִּרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצֵא לוֹ שָׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוְרַת אֶן-נַאזְעָאֵת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֶן-נַאזְעָאֵת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות. הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אָשָׁבַע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמְּפְרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בַּעֲדֵינוֹת,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רַבּוֹנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיָּהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כֹּאֲשֶׁר הִינּוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהִינּוּ עֲצָמוֹת נִרְקְבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלָם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹהֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רַבּוֹנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתָךְ אֶל רַבּוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֲרֹף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עָמוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשַׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֹדֶשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה;⁴
 28. וְאֵת רִקְעֵיהֶם רוּמִם וְאֲזוֹ?
 29. אֶת לַיִל הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמֵם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יַצַּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָם מִקְּנִיכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וְנִגְלָתָה שְׁאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׁאוֹל הִיא הַמַּעוֹן.
 40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָיו רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תְּאוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֵדֶן יִהְיֶה הַמַּעוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עַת בּוֹאָה?
 43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
 44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
 45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
 46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחַשְׁבוּ כְּאֵלוּ נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עֶרֶב אוֹ בֹקֶר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס», קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג' 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עָרָף,
2. בָּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוּלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינְךָ שֵׁם יָב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הַרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאָּכִים),
16. נִכְבְּדִים וְיֹשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה.
2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֵר הַמִּיתוֹ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוֹב יְקִימֵהוּ (אֲלָלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוּנוֹ הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִים מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גֶּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהִנָּאתְכֶם וְלְהִנָּאת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֻׁתּוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזֹּי יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲבָק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֲפֹלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

81

סִוְרַת אֶת-תְּכֻיִּין הָאֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ

סורה זו נקראת «את-תְּכֻיִּין, האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהָהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיזוֹ,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וְיַעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לַסּוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנֹקְבָרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאַיִזָּה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמַּגְלוֹת תִּפְרֹשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחְשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזּוּ תִדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִיעִים וּמִסֵּתֵתָרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָן ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶּם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁגָּע,
23. וּכְבֵּר רָאֵהוּ (הַמְלָאָן גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְקַ הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צַר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוּרְאָן) דְּבַרִּי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוּצִים לְהִישִׁיר דִּרְכָם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפֻטָּאר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-אֶנְפֻטָּאר, ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפֿטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַּקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפָּכוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּי בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹנָךְ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנֵם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנֻעִימוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלֵם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהֶנֶם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נֹעֲדָרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, וְהַמַּחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאֱלֹהָ.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפְּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפְּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפְּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקַל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוּטִלִים לְעֶצְמָם בְּקוּנוֹתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרִשְׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בְּהִקְרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגִדּוֹת הָרֵאוּנוֹם.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֵעֲכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִן(רֵאוּת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׁ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה שותקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין שותו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברים על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אַנְשַׁקְאָק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקְאָק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כָּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. כְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוּנוֹם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׂצוּוֹ לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקֶן,
5. וְלִרְבוּנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׂצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנְךָ, וְאַמְנָם תִּפְגַּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בִּהְיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לַחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יָדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֲרֵבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמָּלֵא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשָׁלָב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבִהֲקֵרָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אֲךָ אֱלֹהֵה יוֹדַע הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שָׁכַר בְּלָתִי מִגְּבָל.¹

85

סִוְרַת אֶל-בּוּרוּג׳

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אֶל-בּוּרוּג׳», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים, משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוֹת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לָבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֶק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמֶּאֱמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלָּל שְׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם
נוֹעַד הָעֶנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנּוֹם וְלָהֶם עֶנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גּוֹ עֵדוֹן שְׁמִתְחַתִּיו זֹרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה
הוא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֶף רְבוּדָה חִזָּק.
13. הוא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְנִמִּית), וְיָשִׁיב לַתַּחֲיָה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִיד סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אַדְּ הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.

20. אַדְּ אֱלֵלָה מִקִּיף בָּהֶם.

21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִהֶלֶל,

22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמִּים וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֵט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נִפְשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים וְנִשְׁפָּכִים בְּרַחֲם,
7. הַיּוֹצֵאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) כָּל לִהְיֹת (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחַנּוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמִּים וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אֶרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

سُورَةُ الْأَعْلَى

87

סורת אל-אעלא
אללה העליון

סורה זו נקראת «אל-אעלא, אללה העליון» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אללה העליון» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֶה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רְבוּנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרֵץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֹשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחִמֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלֶּה מֶה שֶׁאֱלֹהֶה יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קָלִים.
9. הִזְהַר אִפּוּא כִּי הָאֲזָהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֹּר,
11. אֲדָּהּ הָאֱמָלֵל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שִׁבָּה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלָם אַתֶּם מַעְדִּיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֲדָּהּ הָעוֹלָם הִבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְּרָשׁוֹם בְּמַגְלוֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-ע' אִשָּׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אל-ע' אִשָּׁיָה, יום הדין האופף» את
הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה.
המונח, «ע' אִשָּׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107.
הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה
עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הדין האופף»
מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַיִן רוּתֵחַ,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעָב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעֱלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעֲיָן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְקָרִים עֲרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתָּה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. יֵאִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹
23. וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²
24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,
25. אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,
26. וְאַזְ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פֶּגֶר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרֵת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבְלִילָה כְּאֲשֶׁר יַחֲשִׂיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאַרְס בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאַרְץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדּוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאַרְץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהַשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוּט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד' אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד' אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצי'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר הָאָרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בָּנִי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיִם הַהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיִם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבָּה, אֲדָכָל לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קָשָׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. לֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בְּכַבְלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵיחָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהַכְנִסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בֶּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בֶּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בֶּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקֶּרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֹּאת (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאֲתֶה (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זוֹ.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹּר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוּכַל לוֹ אִם אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אִם אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֹכֵל בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעוּהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹו אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנֹשֶׁם יְהִיָּה) אֵשׁ נְעוּלָה עָלֵיהֶם.

1. אֱלֹהָ עָשָׂה מִמִּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבִטֻחַת. אוֹמֵנָם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֱלֹהָ יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמֵד לְהוֹצִיא לְהוֹרָג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתוֹחוּמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כְּאִשֶּׁר יִשְׁחַר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קָרָה בִּשְׁנַת 630 ב.צ.ה.

2. הַכּוֹוֶנָה לְאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

3. ר' סורת אל-אֲנִסָּאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אֲסִרָּא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֲנִ-נַחַל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶס

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרֶה בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאַחֶרֶת,
2. וּבִירַח כְּאֶשֶׁר יָבֹוא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיוֹם בְּגִלּוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלֵּילָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבּוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצַי וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֹשׁ וּבְמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכַן הַצְּלִים זֶה אֲשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֲשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּגִי עִם תְּמוּד וְהָיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לִנְאֻקָּה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנַּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרֵיתָם.

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אלה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה » מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶּה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹרֹר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֵאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָה לְעֹשִׂיר הַקִּמְצוֹן,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשִׁבִּיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יֶרַחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיּוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אֶצְ-צ'וּחָא שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצְ-צ'וּחָא, שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצְ-צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחְשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶת תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יִתּוֹם וְהַחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהֶאֱמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֵלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיִּתּוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקִּבְצָן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסִדֵי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוְרַת אֶשְׁ-שַׁרְחַ הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שַׁרְחַ», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסְתֶךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲיָפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נֶצֶב לַעֲבַד רְבוֹנְךָ,
8. וְאֵל רְבוֹנְךָ תִּתְּפֹנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְץ) הַתְּאֲנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וְ(בְּהַר) טוֹר סִינִין,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֹו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרֵאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמַת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדִרְגָּה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשֻׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְלָה כְּפִירְתּוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעְדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סינין הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק

טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָךְ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתָּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֵאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׂיר.
8. אָכֵן אֶל רְבוֹנָךְ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּךְ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְּפִלָּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרָיִם לְאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהֵה?
13. מֶה תַּחֲשֹׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הָאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מִלְאָכָי הַחֲבֻלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוֹנָךְ).

1. ר' סורת אל-חגי' 22: 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'יהל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'יהל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סורת אל-קדר ליל הקבוד

סורה זו נקראת «אל-קדר, הקבוד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הקבוד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «ליל הקבוד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיָּמָה אֶתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בֵּינָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בֵּינָה, הַהוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכָחָה,¹
2. (הַהוֹכָחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעֵם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּגִיָּהם מְגָלוֹת מְטָהֲרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכָחָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטְוּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בַּמְסִירוֹת שֶׁלָּמָּה כְּחִנְיָפִים,³ וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלִתֵּת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם).
6. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָּם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבָרִיאָה.
7. אֲדָּהּ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבָרִיאָה,
8. גִּמּוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים מִתְּחַתִּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגִּמּוּל הַיָּפֶה) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנגיל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקר 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקר 2: 43.

99

סִוְרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֶטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כֵךְ הוֹרָה לָהּ רַבּוֹנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֶשֶׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֶשֶׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-עיאשיה 84 : 5.

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

100

סִוְרַת אֶל-עָאדִיָּאָת הַסּוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עָאדִיָּאָת, הסוסים השועטים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוסים השועטים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדִהְרָם,
3. הַמִּתְקִיפִים בְּבִקָּר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמַצַּע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶחְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקַבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבְּלִבּוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוֵּרַת אֶל-קָאֶרְעָה הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֶרְעָה, הַהוֹלָמֶת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. ההולָּמַת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמַת?
3. הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמַת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֹן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו קְלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תִהְיֶה מִנֵּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אִשׁ מְאוּד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהָנָם).

102

סִוְרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר», ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵה וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָ סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יִדְעֶתֶם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסוּף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַז תִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתְּעַנּוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סורת אל-עצר

הזמן

סורה זו נקראת «אל-עצר, הזמן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אל-עצר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הזמן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיב

1. אֶשְׁבַּע בְּזִמְנוֹ,
2. אֲכִן הָאָדָם סוּפוּ לְאַבְדּוֹן,
3. חוּץ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֻמָּת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסִּבְלָנוֹת.

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּיץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיִיהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרֹסָקָת וּמִמְעָקָת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצִאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

سُورَةُ الْفِيلِ

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּיצַד טַפֵּל רַבּוֹנָךְ בְּבַעֲלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמַר שְׁרוּפוֹת,
5. וְעָשָׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרֵיֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריֶשׁ כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריֶשׁ בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתִי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרֵיֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחָמֶן וְהֶרְחוּם

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסַּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

1. הסכם בטחון: בערבית: אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.

2. מסע החורף והקיץ: מסעות המסחר של קוריש: בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטיין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.

3. ר' סורת אנ-נמל 27: 91.

4. ר' סורת אנ-נחל 16: 112 - 113; וסורת אל-ענכבות 29: 67.

107

סִוְרַת אֶל-מָאעוֹן כְּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאעוֹן, כְּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כְּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאֱכֹלֶת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנְעִים מִהִנָּזְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּפִית'ר נְהַר אֶל-כְּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּפִית'ר», נְהַר אֶל-כְּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְּפִית'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּפִית'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְח¹,

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְכֶּת מְזַרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אֲתֵם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אֲתֵם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵם דִּתְּכֶם וְלִי דָתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוְרַת אֵן-נַצְךְ הַנַּצְחוֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצְךְ, הַנַּצְחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנַּצְחוֹן» מפסוק אחד.

סורת אַן-נַצַּר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. כְּאֲשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחוֹן מֵעַם אֱלֹהֵי וְהַשְׁחָרוֹר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנֵיהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי (אַסְלָאם),
3. אִזְ שִׁבְחַ וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקְשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים
בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אִזְ שִׁבְחַ וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקְשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סִוְרַת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדְּקָל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדְּקָל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדְּקָל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבֵּ² וְיִלְדֵּהּ הוּא לַעֲזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצִי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאֶרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאֲרִים הַיְּפִים הַנְּצָחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֹה לוֹ אֵף לֹא אֶחָד.

سُورَةُ الْفَلَقِ

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלק 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָנוּ וְהָרַחֲמוּ

1. אֵמֶר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהַסָּכָנָה שֶׁבַחֲשֹׁךְ בְּהֶחֱשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קְנָאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֶן-נַאסְ בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נַאסְ, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֵמֹר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מִלֶּד בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהָ בְּנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחֵשׁ וְנִסּוֹג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4: 34** פירושו, סורה **4** פס' **34**. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ג; ד; ה; ו; ז; ח; ט; י; יא; יב; יג; יד; טו; טז; יז; יח; יט; כ; כא; כב; כג; כד; כה; כו; כז; כח; כט; ל; לא; לב; לד; לה; לו; לי.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים **2: 34 - 36**, **4: 102**; **7: 120 - 18**, **112: 15**; **31 - 34**, **39 - 40**; **17: 61 - 64**, **18: 50**; **20: 116 - 117**; **26: 95**; **34: 20 - 21**, **38: 74 - 85**.

אבנים, כעונש מן השמים **8: 32**, **11: 82**, **15: 74**, **17: 68**, **29: 40**, **54: 34**, **67: 17**,

אבני גזית (חג'ארה מן סג'יל) **105: 4**

אבו בכר אצ-צדיק **9: 1**, **40: 4**, מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפותו **4: 59**; **46: 15**; **66: 3**

אבו להב **111: 1**

אחאקא אל-ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס **19: 56**; **21: 85**

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) **2: 30**

המלאכים מצווים להשתחוות לו **2: 34**; **7: 11**; **15: 30**; **17: 61**; **18: 50**; **20: 16**; **38: 73**; נברא מטיט או מטיט **6: 2**; **15: 26**; **28, 33**; **17: 61**; **23: 12**; **32: 7**; **37: 11**; **38: 17**; **55: 14**

נברא מעפר **30: 20**; **35: 11**; **40: 67**; **53: 32**; נברא ממים **25: 54**

נברא מנפש יחידה **4: 1**; **6: 98**; **7: 189**; **39: 6**; בריאת בת זוגו **4: 1**; **7: 189 - 190**; **20: 121**; **39: 6**

שגיאיתו וגרושו מגן עדן **2: 35 - 36**, **7: 19 - 24**; **20: 120 - 123**

חוזר בתשובה וזוכה במחילה **2: 37**; **20: 122**

א

אאזר (אבי אברהים) **6: 74**.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב **2: 133**, **6: 84**, **19: 49**; אומה לעצמו **16: 120**

אללה בחר בו **16: 121**

אללה נתן לו חוכמה **21: 51**

הווכח עם אביו ובני עמו **6: 74**, **80 - 83**; **9: 114**; **19: 42 - 48**; **21: 52**; **26: 70**, **86**; **60: 4**

רסוק הפסילים **21: 57 - 58**; **37: 91 - 93**

שריפתו ונצלו מן האש **21: 68 - 71**; **29: 24**; **37: 97 - 99**

חניף **16: 120**, **123**

לא היה יהודי ולא היה נוצרי **3: 167**

בא אל רבונו בלב שלם **37: 84**

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם **21: 71**; אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו **11: 69 - 74**; **15: 51 - 56**; **51: 24 - 30**

בחירת אללה בו ובבני ביתו **3: 33**

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) **2: 127**; מושבו במכה **22: 26**

מכריז על החג' **22: 27**

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם **2: 126**; **14: 35 - 37**

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה למתפללים **2: 125**

מקום אברהים (מקום תפילה) **2: 125**; **3: 97**; צדיק ונביא **19: 41**

אברק, אש-שערא (כוכב) **53: 49**

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**;
 לכל אומה נקבע זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אברהמים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41 -

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 20; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 133**, **140**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 1** - **3**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרך **3: 3** - **4**; **5: 46**;
 הורד לאחר אברהמים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**; **4: 1**, **28**; **6: 98**;
7: 29, **189**; **10: 19**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67**, **69**;
70, **83**; **18: 54**; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125**, **139** - **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
35: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**;
 מאיר על מצח המתפללים **48: 29**;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23;
 37: 117; 40: 45, 46, 12, 30, 29;
 61: 6, 62; 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 13, 9;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4, 5;
 85: 17, 18; 89: 9
 הרגו הנאקת 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27, 29; 91: 11, 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19, 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ן (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'רושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93, 96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181, 184, 199; 4: 46, 51,
 55, 60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161, 163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 62: 5, 8; 17

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50, 52, 104; 18: 21, 52,
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 205, 55; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62, 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 50: 39, 40; 51: 15, 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4 - 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55:

11; 80: 29

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89 - 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 74 - 72; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 16: 110, 123; 19 - 91, 89 - 88, 86, 82; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד' - ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר - (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר - 18: 9

רמצ'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, עץ בגיהנום 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263, 264 - 265, 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 1 - 4; 25: 67; 31: 2; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12; 32: 16; 51: 19; 57: 19; 64: 16 - 18; 70: 24 - 25; 63: 11, 10

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 5: 1, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חגיר, אל - 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 8, 4; 43: 25; 39: 5 - 3; 66: 8

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 6 - 4; 47: 23; 9: 111; 4: 69; 33: 111

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 5, 36

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 55: 72; 56: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 80 - 78; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 49: 15

ש

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14: 4; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30: 22

שכנים 4: 36; 8: 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12,
 49: 10; 61, 47

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;
 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5;
 71: 16; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 -
 29: 36 - 37; 189

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101;
 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

שירה, ר' גם משורר 36: 69

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

צ

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68;
 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

צאן 6: 142, 146

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29;
 10: 54, 47; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267;
 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25;

21 - 18; 92: 10 - 8; 76

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10;
 21: 89

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55;
 46: 35; 79: 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
 לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33;
 43: 53, 71

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35;
 80: 29; 95: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סגיל 105: 4

סגין 83: 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

סואע (אליל) 71: 23

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 86, 124, 127;
 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84;
 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

מלכותו 38: 35; מורתו 34: 12 - 14; 38: 31 -
 33, 36

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183, 185, 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95; 33: 35; 58: 4

עומרה, ר' גם חגי' 2: 158, 196

עירבון 2: 283

ט

עזים 6: 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51, 51; 5: 76, 60; 16: 36; 39: 17

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52, 54 - 55, 59 - 61; 4: 157 - 159, 171; 5: 72, 77 - 78, 116 - 118; 6: 58; 9: 30, 31; 19: 19 - 21, 34; 42: 13; 43: 61 - 64; 61: 6, 14

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

פ

פרדים 16: 8

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80; 28: 44, 46; 52: 1; 95: 2

ע

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46; 66: 11; 89: 10

עא'ישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

אשת פרעה 28: 9

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42; 25: 38, 39; 29: 38; 51: 41, 42; 54: 18 - 21; 89: 6, 7

מוכה מכות בידי אללה 3: 11; 7: 130 - 135, 137; 8: 52; 22: 44; 25: 35; 27: 14 - 12; 29: 39; 43: 48; 50: 13; 54: 41 - 42; 69: 9 - 10; 73: 15 - 16; 85: 18 - 17

עדשים 2: 61

פרפרים 101: 4

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103; 19: 97; 20: 113; 26: 195; 39: 28; 41: 3; 42: 7; 43: 3, 44; 58: 42

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129; 11: 3; 13: 2; 17: 42; 20: 5; 21: 22; 25: 116, 86; 27: 26; 32: 4; 39: 75; 40: 15, 7; 43: 82; 57: 4; 69: 17; 81: 20; 85: 15

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 33, 12; 52: 24; 55: 22; 56: 23; 76: 19

ערפאת (הר) 2: 198

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום אל-פורקאן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53; 21: 48

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

פיל, בעלי ה- 105: 1

עכביש 29: 41

ק

קארון (קורח) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

עליה לרגל, ר' חגי'

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 148, 177, 150

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33; מרים בת עמרם 66: 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17: 28; 18: 32; 23: 19; 36: 34; 78: 32; 80: 28

קלם, אקלאם, ר' עט

קמפור 76: 5

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 25; 101: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12,
 31; 13: 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28, 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7: 2, 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157;
 9: 204, 203, 124 - 127, 1; 10: 37, 39, 57, 58;
 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1; 14: 39, 1;
 15: 87; 16: 101 - 103; 17: 9, 41, 45, 46, 82,
 88, 105, 106; 18: 1, 6; 19: 64, 98;
 20: 2, 5, 114; 21: 5, 8, 10 - 15; 22: 16;
 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212; 25: 2;
 26: 48, 2, 1; 27: 49 - 47; 28: 31; 29: 7, 6;
 30: 31, 30, 29; 31: 170, 167; 32: 14, 87;
 33: 1, 39; 34: 1, 2, 27, 28, 40, 41; 35: 2, 5, 44;
 36: 5, 2; 37: 44, 4; 38: 2, 17; 39: 52 - 38;
 40: 2, 7, 12, 29, 31; 41: 2, 7, 4, 12, 29;
 42: 56 - 54; 43: 20, 4 - 1; 44: 17, 16;
 45: 20 - 18; 46: 11 - 16; 47: 19 - 29; 48: 21;
 49: 85, 21; 50: 1 - 5

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 14: 15 - 14; 46: 15

מוהגירון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59, 97; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 5, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 75, 82; 42: 13;
 50: 12; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 28; 71: 1

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 10: 47, 51, 57, 59, 63, 65, 69;
 19: 37; 30: 5, 2; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150;
 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 11; 32: 33; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5, 16; 43: 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4, 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47, 54; 17: 23, 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 48: 48; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81; 82: 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33: 21, 29; 48: 62

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17;
 26: 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67 - 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6 - 9, 11 - 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31; 60: 12; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117; 59: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

ית'רב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרן – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המערה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוחררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה		السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28	הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29	העקביש – אל-ענכבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30	הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31	לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32	ההשתחיה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33	הקונפדרציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34	ש'בא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35	הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36	י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37	המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38	צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39	המבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40	הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41	האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42	ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43	הקשטים – אז-זוח'ריוף	سورة الزخرف	במכה	451
44	הע'שן – אד-דוח'יאן	سورة الدخان	במכה	459
45	הכורעים ב'רד – אל-ג'את'יה	سورة الجاثية	במכה	463
46	ג'בעות החול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47	מ'חמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48	הנצ'חון המז'היר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49	החדרים הפ'רטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50	ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51	הרוחות המפ'זרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52	הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53	הפ'כב – אנ-ג'ים	سورة النجم	במכה	501
54	ה'ירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55	הר'חמן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56	המא'רע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57	הבְּרָזֶל – אל-חדיד	סورة الحديد	במדינה 521
58	המתַנַּכֶּחֶת עִם הַנְּבִיא – אל-מוג'אדלה	סورة المجادلة	במדינה 527
59	ההִגְלָה – אל-חשר	סورة الحشر	במדינה 531
60	הנִבְחָתָה – אל-מומתחנה	סورة الممتحنة	במדינה 535
61	שורות המַעֲרָה – אל-אצף	סورة الصف	במדינה 539
62	יוֹם הַכִּינוּס – אל-ג'ומועה	סورة الجمعة	במדינה 543
63	הַצְבוּעִים – אל-מונאפקון	סورة المنافقون	במדינה 545
64	הַרְנוּחַ וְהַהֶפְסֵד (בְּיוֹם הַדִּין) – את-תעיאבון	סورة التغابن	במדינה 549
65	הַזְרוּשִׁין – אט-טלאק	סورة الطلاق	במדינה 553
66	הַאֲסוּר – את-תחרים	סورة التحريم	במדינה 557
67	הַמְּלָכוֹת – אל-מולכ	סورة الملك	במכה 561
68	הַעֵט – אל-קלם	סورة القلم	במכה 565
69	הַקִּיקוֹת הַאֲמָת (יוֹם-הַדִּין) – אל-חאקה	סورة الحاقة	במכה 569
70	הַמַּעֲלוֹת – אל-מעארג'י	סورة المعارج	במכה 573
71	נֹחַ – נוח	סورة نوح	במכה 577
72	הַשְּׂדִים – אל-ג'ין	סورة الجن	במכה 581
73	הַמַּתְעַטֵּף – אל-מוזמל	סورة المزمل	במכה 585
74	הַמַּתְכַּסֶּה – אל-מודת'יר	סورة المدثر	במכה 589
75	תַּחֲתֵית-הַמַּתִּים – אל-קיאמה	סورة القيامة	במכה 593
76	הַאָדָם – אל-אנסאן	סورة الإنسان	במדינה 597
77	הַרוּחוֹת הַשְּׁלּוּחוֹת – אל-מורסלאת	סورة المرسلات	במכה 601
78	הַאֲרוּץ הַעֲצוֹם – אנ-נבא'	סورة النبا	במכה 605
79	מְלַאכֵי הַמָּנוֹת – אנ-נאזעאת	סورة النازعات	במכה 609
80	קָמַט אֶת מַצְחוֹ – עבס	סورة عبس	במכה 613
81	אֶפִּילֵת הַשָּׁמֶשׁ – את-תכויר	סورة التكوير	במכה 617
82	הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם – אל-אנפטאר	סورة الانفطار	במכה 621
83	הַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל – אל-מוטפפין	סورة المطففين	במכה 623
84	קָרִיעַת הַרְקִיעַ – אל-אנשקאק	סورة الانشقاق	במכה 627
85	תַּחֲנוּת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים – אל-בורוג'י	סورة البروج	במכה 629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' ציוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוצ – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זוללה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולקות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קור'ש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פנת'ר בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِنَ وَزَارَةِ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةِ وَالْإِشْدَادِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِي لَطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذْ يَسُرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعِ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَلَامَةَ الْحَمِيدِ الشَّيْخِ فَيَرَى الْمَلِكِ سَيِّدَانِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهِودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۝

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיֵי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכֹּן

בְּמַלְכָּה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכֵּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בֶּאֱל-מַדִּינָה אֶל-מִנּוּוֹרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכֵּז מוֹצִיא לֵאמֹר אֵת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יָבִיא תוֹעֵלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשִׁרְתָּ שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סִלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

بِعَوْنِ اللَّهِ تَوَفَّقْتُ
لِمَظْنُونٍ هَذَا التَّرْجُومَةَ لِيَعْنَانِي
الْقُرْآنَ الْكَرِيمَ فِي مُجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَذَا
لِطَبَّاعَةِ الْمُصَنَّفِ الشَّيْخِ بِالنَّازِكَةِ الْمَوْرَةِ
بِأَسْوَاقٍ وَرَأَى الشُّعْرُونَ الْإِسْلَامِيَّةَ
وَالدَّعْوَةَ وَالْإِسْلَامَ فِي
الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ
سنة ١٤٤٠ هـ

حَقُوقُ الطَّبَّاعِ مَحْفُوظَةٌ
لِجَمْعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لِطَبَّاعَةِ الْمُصَنَّفِ الشَّيْخِ بِالنَّازِكَةِ الْمَوْرَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555

Holy Quran
Hebrew Translation

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ بَلَغَ هَآلِي مِنْ خَلَامِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
لِلْمَلِكِ سَيِّدَانِ زَيْنُ الْعَبِيدِ آلِ سَعْدِ
وَلَا يَجُوزُ نَبِيَّهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המקדשים הקדושים
הפלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סעד
המכירה אסורה